ጉዞው

ህይወታችሁን በክርስቶስ ውስጥ/ጋር የተቆራኘ ማድረግ

ጉዞው

በክርስቶስ የተገኘ ሕይወትን አጥብቆ መያዝ

ፖል ጎትሃርድት

ትርጉም፥ ተመስገን ሳህለ

አርትዖት፥ ዘላለም መንግሥቱ

በተለየ ሁኔታ ካተገለጸ በስተቀር የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ሁሉ የተጠቀሱት
በኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ከታተመው የ1954 ዕትም መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

Copyright © 2012 by *Life Baptist Church* in Las Vegas

ይህ ጥናት እንዴት ተግባራዊ ይሆናል?

መዋቅሩ፤ ማንበብ፣ መወያየት፣ መተግበር፣ ለሌሎች በአደራ መስጠት

- *የጥናት መምሪያውን ዘልቀን እናነባለን።*
- *በመምሪያው ላይ ለመወያየት የቀረቡ ጥያቄዎችን ለመመለስ ቆም እንላለን።*
- *ያገኘናቸውን እውነቶችም በጸሎት ተግባራዊ እናደርጋለን።*
- *እግዚአብሔር ለእኛ በአደራ የሰጠንን እኛም ለሌሎች በአደራ እንሰጣለን።*

ይህ ጥናት ለምን ይሠራል/ይጠናል?

በክርስቶስ ለማደግ በርካታ ጠቃሚ አሳቦችን እናቀናጃለን።

- *ግንኙነት፤* ክርስትናን ግንኙነታዊ በሆነ መረዳት ማየት ላይ እናተኩራለን። በሕይወታችሁ እና በእናንተ አማካኝነት እግዚአብሔር ሊያደርግ የሚሻውን ነገር ሁሉ የሚያሳካው እናንተ ከእርሱ ጋር ካላችሁ ግንኙነት መንጭቶ የሚፈስ ነው።
- *ደቀ መዝሙርነት፤* ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያኑን ደቀ መዛሙርትን እንድታደርግ ተልዕኮ ሰጥቷታል። አማኞች እግዚአብሔርን በመውደድ ክርስቶስን ሲከተሉ፣ ዓለምን ሲያገለግሉ፣ ወንጌሉን በአደራ ሲሰጡ ደቀ መዛሙርት ያደረጋሉ/ ያፈራሉ። ስለ ደቀ መዝሙርነት አዲስ ኪዳን ባስቀመጠው ንድፍ መሠረትም ትመራላችሁ።
- *ማገጣጠም፤* ይህ ጥናት የክርስትናን ልዩ ልዩ አሳቦች ለመረዳት የሚያስችል፣ አንድ ነገር ላይ ያተኮረ እና ሕይወት ለዋጭ የሆነ ጉዞ እንዲሆን አድርጎ ያገጣጥማቸዋል።
- *ማኅበረሰብ/ ማሰልጠን፤* ያገኛችሁትን መረጃ ከአማኞች ጋር በኅብረት እንድታጣጥሙት ይደረግ እና በሂደቱም የአሠልጣኞችን ድጋፍ ትቀበላላችሁ። ይህ አደረጃጀት ሌሎች አማኞችን ለማወቅ፥ ጥያቄዎችን ለመጠየቅ እና ልምዶችን ለመለዋወጥ ምቹ ከባቢ ይፈጥራል። ክርስትና በማኅበረሰብ ደረጃ/ በኅብረት የሚኖሩት ኑሮ ነው።
- *ጸሎት፤* በእነዚህ መረጃዎች ላይ በጸሎት በእግዚአብሔር ላይ ተደግፋችሁ እንድትሠሩ ትበረታታላችሁ። መንፈሳዊ ዕድገት እናንተ ለእግዚአብሔር የምትሠሩት ሥራ ውጤት አይደለም። መንፈሳዊ ዕድገት እግዚአብሔር በእናንተ ውስጥ የሚሠራው ሥራ ውጤት ነው። ስንጸልይ እና በእግዚአብሔር ስንደገፍ እርሱ በእኛ ውስጥ ይኖራል።

ትልቁ አሳብ ምንድን ነው?

ከተወሰኑ ዓመታት በፊት ለሴት ልጆቼ የቤት ውስጥ ትንሽ ድንኳን ገዝቼላቸው ነበር። የዕቃው ጥቅል 12 አጫጭር ዘንጎችን፣ 14 ረጃጅም ዘንጎችን፣ 21 አያያዥ ጎባጣ ዘንጎችን (በልዩ ልዩ ቅርጽ እና መጠን)፣ ባለ ኅብረ ቀለም ሸራ፣ ትንሽ ከረጢት፣ እናም <u>ለመገጣጠም የሚያስችል ምንም አይነት መመሪያ</u> አልነበረውም። ያሉትን ተገጣጣሚ ነገሮች በሙሉ ከፊት ለፊቴ አስቀመጥሁ። ስዕሉን ከማሸጊያ ካርቶኑ ላይ ማየት እችላለሁ። በትክክል እንዴት መገጣጠም እንደሚቻል ግን ምንም ግንዛቤ አልነበረኝም። ዘንጎቹን ሳያይዝ እና ስነጣጥል ቆየሁ። ሳዞር፣ ሳጥፍ እና ጎባጣዎቹን ዘንጎች ወደ ቦታቸው ለማስገባት ስታገል ቆየሁ፡ የመጨረሻ ውጤቱ ድንኳን የሚመስል ነገር ይሆና በሚል ተስፋ ነገሮቹን ሁሉ አንድ ላይ ገጣጠምኳቸው። በመጨረሻም ከአንድ ሰዓት በላይ ከፈጀ ሙከራ እና መሳሳት በኋላ ድንኳኑ ተገጣጠመ። በጣም ተስፋ አስቆራጭ ልምምድ ነበር።

ይሄም በተመሳሳይ መልኩ ምን ያህል ሰዎች ክርስትናን እንደሚዩት ይገልጽልናል። **ለመገጣጠም ግልጽ የሆነ መመሪያ ሳይታይ** እንደሚከፈት 'የክርስትና ሳጥን' ይመስላል። በውስጡ እግዚአብሔር፣ መጽሐፍ ቅዱስ፣ ኢየሱስ፣ ጸሎት፣ ቤተ ክርስቲያን፣ ስብከት፣ አምልኮ፣ ጥምቀት፣ የጌታ እራት፣ ማገልገል፣ መስጠት፣ አነስተኛ የጥናት ቡድን፣ የጥሞና ጊዜ፣ የወንጌል ተልዕኮ እና የመሳሰሉ ታላላቅ ነገሮች የተሞላ ነው። የትጋ ይጀመራል? ለእነዚህ አሳች እንዴት ትርጉም ይሰጣሉ? በመጀመሪያ ምን ይደረጋል? ነገሮቹ ተቀናብረው እንዴት እርስ በእርስ እንደሚያያዙ ካላወቃችሁ ተስፋ አስቆራጭ ልምምድ ይሆናል።

ስለመገጣጠም ያለው የእግዚአብሔር ዕቅድ ሦስት መሠረታዊ ክፍሎችን የያዘ ነው፤ እነዚህም፥ መንፈሱ፣ ቃሉ፣ እና የእርሱ ሕዝቦች። <u>በመንፈሱ</u> አማካኝነት ባህሪያችንን ይለውጣል፣ ወደ እውነት ይመራናል፣ እንዲሁም ለጽድቅ ሕይወት ያስታጥቀናል። <u>በቃሉ</u> አማካኝነት እውነትን ያካፍላል፣ ኃጢአትን ይኮንናል፣ ባህሪውን ይገልጣል፣ ለዘላለም ሕይወት ያለውን እቅድ እንድንረዳ ያስችለናል። <u>በሕዝቦቹ</u> አማካኝነት እኛ የክርስቶስ ተከታዮች ልንሆን ያሰለጥነናል፣ ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ኅብረት እና ጉዞ ልንበረታታና ብሎም ቀናውን እንድንመርጥ ይሞግተናል፤ ብሎም በዚህ ዓለም መልካም ለማድረግ አንድ የተባበረ ኃይል ያደርገናል።

የዚህ መምሪያ ግብ ለክርስቲያናዊ ደቀ መዝሙርነት የሚሆን የመምሪያ መስፈሪያ ወይም መዋቅር ማቅረብ ነው። መምሪያው ስለ እግዚአብሔር፣ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ፣ ስለ ክርስቲናዊ አኗኗር ወይም ስለ ዘላለም የሚነሱ ጥያቄዎችን ሁሉ ሙሉ በሙሉ አይመልስም። ያ ግቡ አይደለም። መምሪያው በመጽሐፉ ውስጥ የተነሱ ጽንሰ አሳቦችን በሙሉም በትኖ አያቀርብም። ዓላማው ለውይይት የመነሻ ቦታን መፍጠር እና የዋናውን ስዕል መሠረታዊ መረዳቶች መስጠት ነው። አንድ ሰው የእግዚአብሔርን ቅድመ አሳብ እና የሚጠብቃቸውን ነገሮች፣ ቁልፍ አሳቦችን እና እውነታዎችን በማወቅ ግቡን ሲረዳ በክርስቶስ ለሆነ ጉልህ እድገት የሚያስፈልገውን እይታ ይሰጠዋል።

ይህን መምሪያ እንዴት ልጠቀምበት እችላለሁ?

ይህ መምሪያ በአንድ ለአንድ ደቀ መዝሙር አድራጊነት ወይም በአነስተኛ የቡድን ደቀ መዝሙር አድራጊነት ዐውድ ውስጥ በጣም ሊጠቅም ይችላል። መረጃው ነጥብ በነጥብ እና በአጫጭር ገለጻዎች ተቀይጦ የተጻፈ ነው። ርዕሰ ጉዳዩን ለመዳሰስ የሚያስችል በቂ መረጃ ቢኖርም በሰፊው ዝርዝር ነገሮች እያያችሁ የምትጠልቁበት የበዛ መረጃ ግን አይደለም። ተፈጥሮአዊ ውይይት የማድረግ ዕድልም ይሰጣል።

ይህ መምሪያ ወደፊት ደቀ መዝሙር ማድረግ ለሚፈልጉ የተጻፈ ነው። በተወጣጠረ ፕሮግራም፣ የምሽት ቀጠሮዎች እና የተጨናነቁ የእረፍት ቀናት ሌሎችን ደቀ መዛሙርት ማድረግ አዳጋች ሊሆን ይችላል። ይህ መምሪያ በማያስገድድ ሁኔታ (ይኸውም በምሳ ሰዓት፣ በሻይ ሰዓት፣ በአነስተኛ የቡድን ኅብረት፣ ወዘተ፥) እንድትገናኙ እና የእምነትን መሠረታዊ እውነቶች ለሌሎች በአደራ እንድትሰጡ በሚያስችላችሁ መልኩ የተጻፈ ነው።

ምን ምን ይሸፈናል?

ክፍል 1: ወንጌል ምንድን ነው? 8
ክፍል 2: የክርስትና መሠረታውያን ምን ምን ናቸው? 12
ክፍል 3: የክርስትና ሕይወት መሠረታዊ ግቦች ምን ምን ናቸው? 16
ክፍል4: ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን ለምን እናሳልፋለን? 20
ክፍል 5: መጽሐፍ ቅዱስ ለምን አስፈላጊ ሆነ? 24
ክፍል 6: ስለ ጸሎት ማወቅ የሚገባኝ ምንድን ነው? 28
ክፍል 7: ደቀ መዝሙር ማለት ምን ማለት ነው? 32
ክፍል 8: ክርስቶስን መከተል ማለት ምን ማለት ነው? 36
ክፍል 9: ደቀ መዛሙርትን እንዴት ማፍራት ይቻላል? 38
ክፍል 10: እናንተ ማን ናችሁ? 42
ክፍል 11: እንደ ደቀ መዛሙርት እንዴት እንመላለስ? 44
ክፍል 12: ቤተ ክርስቲያን ለምን አስፈላጊ ሆነች? 46
ክፍል 13: የእግዚአብሔር መንግሥት ምንድን ነው? 48
ክፍል 14: በተማርኩት ምን ማድረግ አለብኝ? 50
መረጃዎች: 52

ምን ይዤ ልገኝ ይገባኛል?

በመጽሐፍ ቅዱሳችሁ ላይ ምልክት ማድረግ ወይም ማስታወሻ መያዝ ከፈለጋችሁ መጽሐፍ ቅዱሳችሁን ይዛችሁ ኑ። አብዛኛዎቹ ጥቅሶች በጥናት መምሪያው ውስጥ ተጽፈዋል። በተንቀሳቃሽ ስልካችሁ ላይ መጽሐፍ ቅዱስ የመጫን ዕድል ካገኛችሁ ያም ጠቃሚ ይሆናል። እያንዳንዱ ሰው የደቀ መዝሙነት መምሪያ ቅጂ ይደርሰዋል። የራሳችሁን ቅጂ ያዙ።

ክፍል አንድ፥ ወንጌል ምንድርን ነው?

ትልቁ አሳብ፤

ወንጌል አንድን ሰው የሚያድነው እና የሚቀድሰው የእግዚአብሔር የምሥራች ቃል ነው። ከወንጌሉ ባለፈ ፈጽሞ ልታድጉ አትችሉም።

ወንጌል ለሰው ዘር የሆነው የእግዚአብሔር የምሥራች ቃል ነው። በወንጌሉ ውስጥ ዓላማችንን የሰው ዘር ችግሮችን፣ የእግዚአብሔርን ባህሪይ፣ እና ሌሎች ብዙ ብዙ ነገሮችን እንገኛለን። ወንጌሉ በርካታ ቁልፍ ነጥቦች አሉት።

- እናንተ እና እኔ ከእግዚአብሔር ግንኙነት ለማድረግ ነው የተፈጠርነው።

  ዘፍጥረት 2-3 አዳም በእግዚአብሔር አምሳል እና ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ከማድረጊያ ብቃት ጋር እንደተበጀ ይነግረናል። ታሪኩ በአዳም እና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን ንግግርን፣ ትብብርን፣ አጋርነትን፣ እና ግንኙነትን ይገልጻል።

  የእግዚአብሔር የግንኙነት መሻት በአዳም የተወሰነ ብቻም አልነበረም። ከእስራኤልም ጋር የቃል ኪዳን ግንኙነት ውስጥ ገብቷል። *በመካከላችሁም እሄዳለሁ፥ እኔም አምላክ እሆናችኋለሁ፥ እናንተም ሕዝብ ትሆኑኛላችሁ።* (ዘሌዋውያን 26፤12) ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ በእርሱ እንዲኖሩ በማዘዝ (ዮሐንስ 15፤1-10)፤ ለሚወዱት እራሱን እንደሚገልጽ ተስፋ በመስጠት (ዮሐንስ 14፤21) እና ተከታዮቹን ወዳጆቼ ብሎ በመጥራት (ዮሐንስ 15፤ 15) የግንኙነት ጠቀሜታ ላይ አትኩሮት አድርጓል። እነዚህ ምንባባት በአጠቃላይ እግዚአብሔር ለግንኙነት ያለውን ፍላጎት ያሳያሉ።

- ኃጢአታችን ከዚያ ከግንኙነት ነጥሎናል፤ መለየት ሆኗል።

  ኃጢአት የእግዚአብሔርን ሕግ መጣስ ሲሆን ሁላችንም ደግሞ አድርገነዋል። *"ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል፤"* (ሮሜ 3፤23)። ሮሜ 6፤23 የእግዚአብሔርን ሕግ መጣስ ያለውን ቅጣት እንዲህ ሲል ይነግረናል። *"የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፤"* ደመወዝ ላደረግነው ነገር የሚከፈለን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት ሁላችንም ሞት ይገባናል።

  መጽሐፍ ቅዱስ ስለሞት ሲናገር በቅድሚያ ስለመለየት ነው የሚናገረው። አካላዊ ሞት ስንሞት መንፈሳችን ከሥጋችን ይለያል። በኃጢአት የተነሣ መንፈሳዊ ሞት ስንሞት መንፈሳችን ከእግዚአብሔር መንፈስ ይለያል። *"ነገር ግን በደላችሁ (ኃጢአታችሁ) በእናንተና በአምላካችሁ መካከል ለይታለች፥ . . ."* (ኢሳ. 59፥2)።

- በራሳችን ይህንን ግንኙነት በዕርቅ ለመመለስ ምንም ማድረግ እንችልም።

ብዙ ሰዎች መልካም ምግባራት ከእግዚአብሔር ጋር ቀና ግንኙነት እንደሚፈጥሩላቸው ያምናሉ። እንደ አለመታደል ሆኖ ግን "ለተገቢ መልካም ምግባር" ግልጥ ያለ ማረጋገጫ ምልክት የለውም። መጽሐፍ ቅዱስ "አብዛኛውን ጊዜ መልካም ከሆናችሁ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነትን ታገኛለችሁ፤" ወይም "ሦስት መልካም ሥራዎች አንድ ክፉ ሥራን ያጣፋሉ፤" አይልም። ለመልካምነት ምንም ግልጥ ያለ መስፈርት ሳይኖረው እንዴት ነው መልካምነት በቂ መልካምነት ሊሆን የሚችለው?

መጽሐፍ ቅዱስ ችግራችን የመልካምነት መጓደል እንዳልሆነ እንድናይ ይረዳናል፤ የኛ ችግር የኃጢአት ውጤት ነው። ኃጢአት ሞትን ስለሚያመጣብን እና ስለሚያስተን ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት መቼም ልናስታርቅ ወይም ልናስተካክለው አንችልም። ኤፌሶን 2፤1 ያለ ክርስቶስ በመተላለፋችን እና በኃጢአታችን ሙታን እንደነበርን ያስተምራል። 2ኛ ቆሮንቶስ 4፤3-4 ያለ እግዚአብሔር ጣልቃ ገብነት በዚህ ዓለም አምላክ (በሰይጣን) እውነትን እንዳናይ እንደታወርን ይገልጣል። የሞቱ ሰዎች ስለማይንቀሳቀሱና የሳቱ ሰዎችም ማመን ስለማይችሉ ከእግዚአብሔር ጋር ለመታረቅ ምንም ነገር ልናደርግ አንችልም።

- ኢየሱስ የኃጢአታችንን መቀጮ ለመክፈል በመስቀል ላይ ሞቷል።

የኃጢአት ቅጣት ሞት ነበር። ኢየሱስ የኃጢአታችንን መቀጮ ለመክፈል በመስቀል ላይ ሞቷል። እርሱ የከፈለው ዋጋ ዕርቅ እንዲቻል አደረገ። *"ጠላቶች ሳለን ከእግዚአብሔር ጋር በልጁ ሞት ከታረቅን፥ ይልቁንም ከታረቅን በኋላ በሕይወቱ እንድናለን፤"* (ሮሜ 5፤10)።

- ኢየሱስ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረን ከሙታን ተነሣ።

የኢየሱስ ሞት የኃጢአታችንን መቀጮ እንደከፈለ የዘላለምን ሕይወት ተስፋ የሚሰጠን ደግሞ የእርሱ ትንሳኤ ነው። *"ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን በመነሣቱ ለሕያው ተስፋና ለማይጠፋ፥ እድፈትም ለሌለበት፥ ለማያልፍም ርስት እንደ ምሕረቱ ብዛት ሁለተኛ የወለደን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ፤"* (1ኛ ጴጥሮስ 1፤3)።

- ጌታ እምነታቸውን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ አድርገው ንስሐ ለሚገቡ የዘላለም ሕይወትን (ወይም ዕርቅ የተደረገበትን ግንኙነት) ይሰጣል።

  ኢየሱስ ለበርካታ ጊዜያት ስለ ዘላለም ሕይወት ተናግሯል። (ዮሐንስ 3፤15-16፤ 4፤14፤ 5፤ 39፤ 6፤40) በርካታ ሰዎች የዘላለም ሕይወት ማለት ሲሞቱ መንግሥተ ሰማይ መሄድ እንደሆነ ያስባሉ። ነገር ግን ይሄ ኢየሱስ የተናገረው አይደለም። በዮሐንስ 17፤3 ላይ ኢየሱስ *"እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት።"* ብሏል። የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። የዘላለም ሕይወት ከእግዚአብሔር ጋር የዕርቅ ግንኙነት መለማመድ ነው።

  በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት የዘላለም ሕይወት ከኃጢአታቸው ኢየሱስ ባደረገላቸው ነገር ላይ እምነታቸውን በማድረግ ለሚመለሱ ተሰጥቷል። መጽሐፍ ቅዱስ ከኃጢአት የመመለስ ድርጊትን ንስሐ ብሎ ይገልጸዋል። ይህ ማለት አንድ ሰው ኃጢአት አልባ ይሆናል ማለት ሳይሆን ሰዎች ከኃጢአት ተግባራት ይልቅ የበለጠ እግዚአብሔርን ይጠማሉ ማለት ነው። ንስሐ በኢየሱስ የመጀመሪያ መልእክት ውስጥ ማዕከላዊ ነበር። *"መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ፤"* (ማቴዎስ 4፤17)።

እነዚህ እውነታዎች ለደኅንነት ብቻ አስፈላጊ የሆኑ አይደሉም፤ እንደ ዳኑ ሰዎች ለመኖርም መሠረታዊ ናቸው። የእምነቱ ቁልፍ አሳቦች እና ታላላቅ አስተምህሮዎች በወንጌል መልእክቱ ውስጥ ተካተዋል። እስኪ ስለነዚህ ቃላት አስቡ፤

ደኅንነት	ጸጋ	ፍቅር	ይቅር መባል
ምርጫ	አስቀድሞ መወሰን	ተስፋ	ሕይወት
መጽደቅ	መታደግ	እምነት	የእግዚአብሔር ፈቃድ
ሉዓላዊነት	ኃጢአተኛነት	ትዕቢት	በጌታ መደገፍ
መንግሥት	ማኅበረሰብ	ትሕትና	መንግሥተ ሰማይ
ገሃነም	ሰላም	ደስታ	ጸሎት
ኢየሱስ	መሢሕ	እግዚአብሔር	ቅዱሳን

የተጠቀሱት ቃላት እያንዳንዳቸው እና ሌሎችም ብዙዎች በወንጌል መልእክቱ ጋር ተያያዥ ናቸው ወይም በመልእክቱ ላይ የተተከሉ ናቸው። በሌላ አገላለጽ ወንጌሉን የበለጠ እያወቃችሁ እና እየተረዳችሁ ስትሄዱ የበለጠ እነዚህን ጽንሰ አሳቦች እያወቃችሁ እና እየተረዳችሁ ትመጣላችሁ።

ክርስቲያኖች ወደ ወንጌሉ ውስጥ ነው የሚያድጉት እንጂ ከወንጌሉ ውጪ አይደለም። ከወንጌሉ ውጪ መቼም አታድጉም።

ማስታወሻ፤

ክፍል ሁለት፥ የክርስትና ዋና ጉዳይ ምንድርን ነው?

ትልቁ አሳብ

የክርስትና ዋና ጉዳይ ግንኙነት ነው።

አንድን ሰው ዓይነተኛ ክርስቲያን የሚያደርገው ምንድን ነው? አንዳንድ አሳቦችን ጻፉ።

እንዳነጋገራችኋቸው ሰዎች ዓይነት መጠነኛ ልዩነቶች ቢኖሩም፥ አብዛኛዎቹ ሰዎች ሁነኛ ወይም ምስጉን ክርስቲያን የሚሉት የሚጸልዩ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚሄዱ፣ መጽሐፍ ቅዱሳቸውን የሚያነቡ፣ ካላቸው የሚሰጡ፣ ሌሎችን የሚያገለግሉ፣ እና መልካም የስነ ምግባር ሕይወት የሚመሩ ሰዎችን ነው። እነዚህ ነገሮች ሁሉ የሚደነቁ ሆነው ሳለ አንድን ሰው ክርስቲያን (ወይም ዓይነተኛ ክርስቲያን) አድርገው የሚያስለዩ ግን አይደሉም። እያንዳንዳቸው የተጠቀሱት ነገሮች አማኝ ባልሆኑ ሰዎችም ሊፈጸሙ ይችላሉ። ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎች ሊጸልዩ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሊሄዱ፣ መጽሐፍ ቅዱስ ሊያነብቡ፣ ያላቸውን ሊያካፍሉ፣ ሌሎችን ሊያገለግሉ፣ እና ስነ ምግባር ያለው ሕይወት ሊመሩ ይችላሉ።

ክርስትና የሚጀምረው በኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ነው፤ የወንጌሉ ጉዳይም የግንኙነት ጉዳይ ነው።

ወንጌል ምንድን ነው? ወንጌል አንድን ሰው የሚድን እና የሚቀድስ የእግዚብሔር የምስራች ቃል ነው። ብሎም በኤድን ገነት የጀመረ እና እስከዘላለም የሚቀጥል የትድግና ታሪክ ነው። ወንጌሉን አስቀድመን በጥልቀት ተመልክተነዋል ሆኖም ግንኙነታዊ የሆኑትን አጽንኦቶች ተመልከቱ።

- የሰው ልጅ የተፈጠረው ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ለማድረግ ነበር።
- ኃጢአታችን ከግንኙነቱ ነጥሎናል።
- በራሳችን ይህን ግንኙነት በእርቅ ለመመለስ ማድረግ የምንችለው ምንም ነገር የለም።
- ኢየሱስ የኃጢአታችንን መቀጮ ለመክፈል በመስቀል ሞቷል።
- ኢየሱስ የዘላለም ሕይወት ይኖረን ዘንድ ከሙታን ተነሥቶአል።
- በኢየሱስ ክርስቶስ በእርሱ ላይ እምነታቸውን አድርገው ንስሐ ለሚገቡ የዘላለም ሕይወትን (ወይም ዕርቅ የተደረገበት ግንኙነትን) ይሰጣል።

ኢየሱስ ለበርካታ ጊዜያት ስለ የዘላለም ሕይወት ተናግሯል። በዮሐንስ 17፤3 ላይ ኢየሱስ የዘላለም ሕይወትን *"እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላከኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት።..."* በማለት ብያኔ ሰጥቷል። የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። አንድን ሰው ማወቅ የግንኙነት መሠረት ነው። የእግዚአብሔር ዕቅድ እናንተን የራሳችሁ የተሻለ ቅጂ ማድረግ አይደለም፤ የእርሱ ዕቅድ ከእርሱ ጋር ወደ ትክክለኛ ግንኙነት እንድትመጡ እና ከክርስቶስ መልክ ጋር እንድትመሳሰሉ ማድረግ ነው። (ሮሜ 8፤29)።

ክርስትና አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ወደ ትክክለኛ ግንኙነት ሲመጣ ይጀምራል። አንድ ጊዜ ያ ግንኙነት ከተመሠረተ ከዚያ ክርስቶስ ወደ ሌላ ሁለት ቁልፍ ግንኙነቶች ይመራናል፤ ከቤተ ክርስቲያን ጋር ወደ አለ ግንኙነት እና ከዓለም ጋር ወደ አለ ግንኙነት። በእነዚህ ሦስት ግንኙነቶች ውስጥ ኢየሱስ ሕይወትን እንዴት ምሳሌ ሆኖ አሳየ። እርሱ በሚከተሉት መልኩ ኖሯል፤-

1. **ከእግዚአብሔር አብ ጋር ያለ ግንኙነት**

ኢየሱስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር ቋሚ በሆነ ግንኙነት ኖሯል። እርሱ ወደ ምድረ በዳ ወይም ጸጥታ ያለባቸው ስፍራዎች በመገለል ወደ አባቱ የመጸለይ ልማድ ነበረው። ሉቃስ 6፤12 "*በነዚህም ወራት ይጸልይ ዘንድ ወደ ተራራ ወጣ፥ ሌሊቱንም ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ አደረ።*" ይላል። ሉቃስ 5፤16 "*ነገር ግን እርሱ ወደ ምድረ በዳ ፈቀቅ ብሎ ይጸልይ ነበር።*" አንዳንድ ተጨማሪ ምንባባት፤ ሉቃስ 1፤35፤ ማርቆስ 5፤45-46 እና 14፤32-34።

ኢየሱስ እግዚአብሔርን ፍጹም ስለመውደድ አስተምሯል። በማቴዎስ 22፤37-38 ኢየሱስ "*ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህም በፍጹም አሳብህም ውደድ። ታላቂቱና ፊተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት።*" ብሏል።

የኢየሱስ አጠቃላይ ሕይወት በእግዚአብሔር አብ የተመራ ነበር። ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን በራሱ እንዳልመጣ፣ እንዳልተናገረ፣ ወይም እንዳልሠራ ነግሮአቸዋል። ይልቁንም በእግዚአብሔር አብ ፈቃድ ይመራ ነበር። ዮሐንስ 8፤42 "*. . . እርሱ ላከኝ እንጂ ከራሴ አልመጣሁምና።*" ይላል። ዮሐንስ 5፤30 "*እኔ ከራሴ አንዳች ላደርግ አይቻለኝም፤ እንደ ሰማሁ እፈርዳለሁ ፍርዴም ቅን ነው፥ የላከኝን ፈቃድ እንጂ ፈቃዴን አልሻምና።*" ይላል። ዮሐንስ 8፤28 "*አባቴም እንዳስተማረኝ እነዚህን እናገር ዘንድ እንጂ ከራሴ አንዳች እንዳላደርግ በዚያን ጊዜ ታውቃላችሁ።*" ሲል እናነብባለን።

ኢየሱስ ከአባቱ ጋር ብቻውን ጊዜ ያጠፋ ነበር። ሌሎችንም አብን ፍጹም ስለመውደድ አስተምሯል። እርሱ በአባቱ ፈቃድ እንጂ በራሱ አልኖረም። ይህ ግንኙነት ደግሞ ባደረገው፣ በተናገረው እና በሄደበት ሁሉ ላይ ተጽእኖ አሳድሯል። ኢየሱስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር በግንኙነት ውስጥ የሚኖር ሕይወትን ምሳሌ ሆኖ አሳይቷል።

2. ከቤተ ክርስቲያን ጋር (ከእርሱ ተከታዮች ጋር) ያለ ግንኙነት

ኢየሱስ ከሌሎች አማኞች (ቤተ ክርስቲያን ከሚሆኑት) ጋር ግንኙነት በማድረግ ኖሯል። የእርሱ ትምህርት የሳባቸውን ብዙ ሕዝቦችንም ደርሷል። ማቴዎስ 5፤1-2 *"ሕዝቡንም አይቶ ወደ ተራራ ወጣ፤ በተቀመጠም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀረቡ፤ አፉንም ከፍቶ አስተማራቸው እንዲህም አለ . . ."* ይላል።

ኢየሱስ አነስተኛ ቁጥር ያላቸውን ሰዎች (12ቱን ደቀ መዛሙርት) ለማሰልጠንና ለመላክ ጠራ፤ ማርቆስ 3፤14 *"ከእርሱም ጋር እንዲኖሩና ለመስበክ እንዲልካቸው፥ አሥራ ሁለት አደረገ፤"* ኢየሱስ በሚሄድበት ሁሉ ደቀ መዛሙርቱ አብረውት ነበሩ። አብረው አገለገሉ፣ አብረው ተመገቡ፣ አብረው መሰከሩ፣ አብረው ጊዜ አሳለፉ።

ኢየሱስ የበለጠ ጊዜን ደግሞ ከሦስቱ ደቀ መዛሙርት ከጴጥሮስ፣ ያዕቆብ እና ዮሐንስ ጋር ያጠፋ ነበር። እነዚህ ሦስቱ ከክርስቶስ ጋር በሦስት ዋና ዋና ወቅቶች አብረው ነበሩ፤ በተለወጠበት ጊዜ (ማቴዎስ 17፤1፤ ማርቆስ 9፤2፤ ሉቃስ 14፤33)፤ በጌቴሴማኒ የአትክልት ስፍራ (ማቴዎስ 26፤37፤ ማርቆስ 14፤33) እና የኢያኢሮስን ልጅ ከሞት ባስነሣት ወቅት (ማርቆስ 5፤37፣ ሉቃስ 8፤51)።

በዮሐንስ 13፤35 ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ እርስ በእርስ ባላቸው ፍቅር እንደሚታወቁ ተናግሯል። ሰፋ ካለ ቡድን ጋር፣ ከአስራ ሁለቱ ጋር እና ጠለቅ ካሉት ከሦስቱ ጋር ባለው ተግባቦት መሠረት እርሱ ከአማኞች ጋር እንዴት በኅብረት እንደኖረ ልታዩ ትችላላችሁ። እርሱ ይህንን ሁለተኛ የግንኙነት ማዕቀፍ አስተምሯል፤ ምሳሌ ሆኖም አሳይቷል።

3. ግንኙነት ከዓለም ጋር (ክርስቲያን ካልሆኑ ጋር)

ኢየሱስ ከዓለም ጋር (በክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ካልታረቁት ጋር) ግንኙነት እያደረገ ኖሯል። በእርሱ የተልእኮ ንግግሮች ኢየሱስ እርሱ *"ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ እንጂ ጻድቃንን"* ሊጠራ እንዳልመጣ ተናግሯል፤ (ሉቃስ 5፤27-32)። ኃጢአተኞችን የመድረስ ቀራጥ ትኩረት ነበረው። ማቴዎስ 9፤10 ኢየሱስ ከታወቁ ኃጢአተኞች ጋር ሲመገብ የሚያሳዩ ክስተቶችን መዝግቧል። *"በቤቱም በማዕድ ተቀምጦ ሳለ፥ እነሆ፥ ብዙ ቀራጮችና ኃጢአተኞች መጥተው ከኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር አብረው ተቀመጡ።"*

ኢየሱስ በውኃ ጉድጓድ አጠገብ ያቺን ሴት አገኛት፤ (ዮሐንስ 4፤7-42)። ኢየሱስ በማመንዘር ተግባር ተይዛ ለቀረበችው ሴት ቆመላት፤ (ዮሐንስ 8፤1-11)። ኢየሱስ ከዘኬዎስ (ከተጠላው ኃጢአተኛ) ጋር ሊመገብ ከመንገዱ ወጥቶ ሄዶ ነበር። ኢየሱስ በኃጢአተኞች የተነሣ መንገዱን አልቀየረም፤ ይልቁንም ርኅራኄ ነበረው።

ኢየሱስ ከዓለም ጋር በግንኙነት የኖረበትን ሕይወትን ምሳሌ ሆኖ አሳይቷል።

ሁሉንም በአንድ ላይ እናምጣው። የክርስትና ዋና ጉዳይ ግንኙነት ነው። የወንጌሉ ማዕከል ያለው እግዚአብሔር እናንተን ለግንኙነት መፈለጉ ላይ ነው። አንድ ጊዜ በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ውስጥ ከገባችሁ ክርስቶስ በእናንተ በኩል ከሌሎች ጋር እየተገናኘ ይኖራል። ክርስትና በሦስት ቁልፍ ግንኙነቶች ዐውድ ውስጥ ይኖራል፤ ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት፣ ከቤተ ክርስቲያን ጋር ባለን ግንኙነት እና ከዓለም ጋር ባለን ግንኙነት።

የበለጸገው አሳብ፤ እግዚአብሔር በእናንተ ውስጥ እና በእናንተ በኩል ሊያደርገው የሚሻውን ነገር ሁሉ የሚያከናውነው እናንተ ከእግዚአብሔር ጋር ካላችሁ ግንኙነት በሚፈልቁ ነገሮች በኩል ነው። (ይሄ እውነት በዚህ ጥናት ውስጥ የበለጠ በሄድን ቁጥር የበለጠ ግልጽ እየሆነ ይመጣል።)

የክርስትና ዋና ጉዳይ ግንኙነት ነው?

ማስታወሻ፤

ክፍል ሦስት፥ የክርስትና መሠረታዊ ግቦች ምን ምን ናቸው?

ትልቁ አሳብ

የክርስትና ዋና ጉዳይ ግንኙነት ነው።

መሠረታዊ ግቦቹ (ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን በማሳለፍ) እግዚአብሔርን ማወቅ ናቸው። እና እግዚአብሔር የእርሱን ሕይወት በእናንተ በኩል መኖሩ ነው።

አንድ ጊዜ መሠረታዊ ግቦቹን ከተረዳን፤ ለሕይወታችን የሚሆነውን ቀላሉን መሄጃ መስመር ማየት እንችላለን። ግቦች አቅጣጫን ይወስናሉ ወይም ያበጃሉ።

ዋናውና ትልቁ ግብ (ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን በማሳለፍ) እግዚአብሔርን ማወቅ ነው።

በክርስቶስ በኩል የሆነው የእግዚአብሔር ለሰው ልጆች የሰጠው ስጦታ የዘላለም ሕይወት ነው። (ሮሜ 6፤23) የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። (ዮሐንስ 17፤3)

እግዚአብሔርርን እንዴት ልናውቀው እንችላለን?

- እግዚአብሔር የግድ እራሱን መግለጥ አለበት (መገለጥ)
- እርሱ የገለጠውን እኛ የግድ ማመን አለብን (እምነት)
- ከተገለጠው ጋር የግድ ጊዜን ማሳለፍ አለብን (ግንኙነት)

እግዚአብሔርን የማወቅ እያንዳንዱን ክፍል ብያኔ ለመስጠት እና ለመወያየት ጥቂት ጊዜ እንውሰድ።

እግዚአብሔርርን ራሱን የገለጠው እንዴት ነው?

እግዚአብሔር ራሱን በሚከተሉት መንገዶች ገልጧል፤

- በፍጥረት (መዝሙር 10፤1-4፣ ሮሜ 1፤20)
- በኅሊና (ሮሜ 2፤14-15)
- በክርስቶስ (ዮሐንስ 1፤1፣ 5፤18፣ 8፤58፣ 14፤9፣ 21፣ ዕብራውያን 1፤1-2)
- በመጽሐፍ ቅዱስ ቀኖና (ዮሐንስ 20፤31፣ 2ኛ ጢሞቴዎስ 3፤16፣ 2ኛ ጴጥሮስ 1፤21)

እርሱ የገለጠውን ማመን ምን ማለት ነው?

በመጀመሪያ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መዳኛ እምነት ይናገራል። በወንጌሉ መልእክት ላይ እምነታችንን በማድረግ እንጀምራለን። መጽሐፍ ቅዱስ የመዳኛ እምነት ሦስት ነገሮችን ያካተተ እንደሆነ ይነግረናል፤ እነዚህም፥ እውቀት፣ እሺ ማለት እና ማመን ናቸው። እውቀት ስለ ወንጌሉ መሠረታዊ የሆኑትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነታዎች መረዳትን ያካትታል። መስማማት እነዚያ እውነቶች ትክክል

መሆናቸውን መቀበል ነው። እምነት ክርስቶስን እንደ ተገቢው ብቸኛ የመዳን ተስፋ አድርጎ በመቀበል በዚያ ላይ መመላለስ ነው። በእውቀት እረዳለሁ፣ እሺ በማለት እስማማለሁ፣ በእምነት እመላለሳለሁ።

በሁለተኛ ደረጃ መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ያወጀውን ስለማመን ይናገራል። ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ጉዞ በመዳኛ እምነት ቢጀምርም በኋያው እምነት ይቀጥላል። እምነት ከእውቀት ወይም ምሑራዊ ከሆነ መቀበል የሚያልፍ ነው፤ እምነት እንደተቀበሉት አቀባበል መመላለስ ነው።

እግዚአብሔር እራሱን በቃሉ እንዴት እንደገለጠ አስቡ። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ቅዱስ፣ አፍቃሪ፣ ፍትኃዊ፣ ጻድቅ፣ መሐሪ፣ ሉዓላዊ፣ በሁሉ ቦታ የሚገኝ፣ ሁሉን አዋቂ፣ ወዘተ . . . እንደሆነ ይነግረናል። በእነዚህ አሳቦች መስማማት አንድ ነገር ሲሆን ሕይወታችሁ ሲገለባበጥ የእግዚአብሔርን ሉዓላዊነት መተማመን ወይም ፈተናዎች ሲመጡ እግዚአብሔር አፍቃሪ እንደሆነ ማመን ወይም ብቸኝነት ሲሰማችሁ እርሱ በአጠገባችን እንዳለ ማወቅ ደግሞ ሌላ ነገር ነው።

እግዚአብሔር የገለጠውን ማመን ማለት እርሱ በቃሉ ያለውን አምኖ በእምነት መኖር ማለት ነው። ይሄ ከምሑራዊ መረዳት ያለፈ ነው፤ እንዴት እንደምንኖር ተጽእኖ ያሳድርብናል። ያ ደግሞ ወደ ሦስተኛው እግዚአብሔርን የማወቅ ክፍል ይወስደናል። ከተገለጠው ጋር የግድ ጊዜ ማሳለፍ አለብን።

ከእግዚአብሔርርን ጋር ጊዜ ማሳለፍ የምንችለው እንዴት ነው?

አንድን ሰው የምናውቅበት ብቸኛ መንገድ ከዚያ ሰው ጋር ጊዜ በማሳለፍ ነው። ስለ አንድ ሰው ከመጽሐፍ ልንማር እንችላለን፤ ነገር ግን ያንን ሰው ወደ ማወቅ ልትደርሱ የምትችሉበት ብቸኛ መንገድ ከዚያ ሰው ጋር ጊዜ በማሳለፍ ነው።

ምሳሌ፤ ከጋብቻ በፊት የመጠናናት ዓላማ አንድን ሰው ለማወቅ ሲባል የሚደረግ ነው። በመጠናናት ጊዜ ወደሚሄዱበት ትሄዳላችሁ፤ የሚያደርጉትን ታደርጋላችሁ፤ የልባቸውን፣ ባህሪያቸውን፣ ሕልሞቻቸውን እና ዕቅዶቻቸውን ለማወቅ እና ለመረዳት ትሞክራላችሁ። ከአንድ ሰው ጋር ጊዜ በማሳለፍ ያንን ሰው ወደ ማወቅ ትመጣላችሁ።

ከእግዚአብሔርርን ጋር ጊዜ ማሳለፍ (እርሱን ማወቅ) እንዴት ትችላላችሁ?

- መጽሐፍ ቅዱስ አንብቡ (መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር የራሱ መገለጥ ነው። እርሱ እራሱን በመጸሐፍ ቅዱስ እንደገለጠው ወደ ማወቅ ትደርሳላችሁ።)
- ጸልዩ (ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረግ ንግግር ነው።)
  - ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎት ተነጋገሩ።
  - በጸሎት እግዚአብሔርን አድምጡ።
- እግዚአብሔርን አምልኩ። (አምልኮ እግዚአብሔር ስላደረገው እና ስለእርሱ የበለጠ በማወቅ አትኩሮት ተሰጥቶ ወደ እግዚአብሔር የሚላክ ምላሽ የሚሰጥበት ጊዜ ነው።)
- መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ያላቸውን ስብከቶች እና ትምህርቶች አድምጡ።

- ከተፈጥሮ ጋር ጊዜ ውሰዱ። (የማይታዩት የእግዚአብሔር መገለጫዎች አስቀድሞውኑ በፈጠራቸው ነገሮች በግልጽ ይታያሉ፤ ሮሜ 1)።
- **በእነዚህ ነገሮች ሁሉ ትኩረቱ በእርሱ ላይ ሲሆን እርሱን ወደ ማወቅ እንመጣለን።** መረጃ ለማግኘት ብለን መጽሐፍ ቅዱስን እያነበብን ብቻ አይደለንም፤ መጽሐፍ ቅዱስን እርሱን ለማወቅ ብለን እያነበብን ነው። መሄድ ስላለብን ብቻ ወደ ቤተ ክርስቲያን እየሄድን አይደለም፤ ወደ ቤተክርስቲያን እርሱን ለማወቅ እንሄዳለን። የሚያስፈልገንን ለእግዚአብሔር ለመንገር ብቻ እየጸለይን አይደለም፤ እያጋጠመን ካለው/ከፊታችን ከሚመጣው ነገር አንጻር የልቡን አሳብ ለማወቅ እየጸለይን ነው። <u>ትኩረታችን በእርሱ ላይ በሆነበት ሁኔታ ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን በማሳለፍ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ እንመጣለን።</u>

ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን ስናሳልፍ (እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ስንመጣ) እግዚአብሔር ሕይወቱን በኛ በኩል ይኖራል። ክርስትና እናንተ ለእግዚአብሔር መኖራችሁ አይደለም፤ ክርስትና እግዚአብሔር ሕይወቱን በእናንተ በኩል መኖሩ ነው። እግዚአብሔር በተሳካ ሁኔታ በእናንተ ሲኖር፤ (ከእርሱ ጋር ጊዜ በማሳለፍ) የግድ እርሱን ወደ ማወቅ ትመጣላችሁ፤ እናም ለእርሱ ዕቅድ ትገዛላችሁ።

የበለጠ እግዚአብሔርን የልቡን አሳብ፣ መሻቱን፣ ሥራውን፣ መንግሥቱን ወደ ማወቅ ስትመጡ የበለጠ እርሱ እንዴት በእናንተ መኖር እንደሚፈልግ ወዲያውኑ ታያላችሁ። የኛ ተግባራት ከእግዚአብሔር ጋር ካለን የፍቅር ግንኙነት የሚፈልቁ ናቸው።

መሠረታዊ ግቦቹ እኛ (ከእርሱ ጋር ጊዜ በማሳለፍ) እግዚአብሔርርን ማወቅ እና እርሱ እግዚአብሔርር ደግሞ በእኛ በኩል የራሱን ሕይወት መኖሩ ነው።

ማስታወሻ፤

____

____

____

____

____

ጉዞው

ክፍል አራት፥ ከእግዚአብሔርር ጋር ጊዜን ለምን እናሳልፋለን?

ትልቁ አሳብ

ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን ማሳለፍ በፍቅር የተነሣሳ ሊሆን ይገባዋል።

ከእግዚአብሔርርን ጋር ጊዜን እንድትሳላፉ የሚያነሣሳችሁ ምንድን

አንዳንድ አሳቦችን ዘርዝሩ፤

____

____

____

____

ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜ ስለማሳለፍ ሲናገሩ ሁል ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስን ከማንበብ፣ ከጸሎት፣ ወይም ከአምልኮ ጋር የተያያዘ ነው። ሰዎችን መጽሐፍ ቅዱን እንደሚያነቡ፣ እንደሚጸልዩ ወይም እንደሚያመልኩ ስትጠይቋቸው አብዛኛውን ጊዜ ከሚከተሉት ምላሾች አንዱን ወይም ጥቂቱን ትሰማላችሁ፤

- የእውቀት መሻት (የበለጠ ማወቅ ይፈልጋሉ)
- ምቾትን ይሻሉ (መልካም ስሜት እንዲሰማቸው ይፈልጋሉ)
- የጸሎት መልስ መሻት (እግዚአብሔር ጣልቃ እንዲገባ ይፈልጋሉ)
- የቤተ ክርስቲያን ግፊት (ማድረግ እንዳለባቸው ተነግሯቸዋል)
- እግዚአብሔርን መታዘዝ (እግዚአብሔር አዝዞታል)
- የኅሊና ወቀሳ (ማድረግ እንዳለባቸው ያምናሉ፤ ካላደረጉ ጥፋተኝነት ይሰማቸዋል)
- ስነ ምግባር (ሊያደርጉ የሚገባ ትክክለኛ ነገር ነው)
- ልማድ (ሁል ጊዜ አድርገውታል)
- ወዘተ።

በዚህ ዐረፍተ ነገር ውስጥ በርካታ እውነቶች አሉ። **የምናደርገውን ነገር _ምን_ እንደሆነ ማወቅ _ለምን_ እንደምናደርግ ከማወቅ እኩል አስፈላጊ ነው።** መነሳሻ ምክንያታችን ወይም ግፊታችን ልዩነቱ ነው።

ምሳሌ፤ አንድ ባል ለሚስቱ አበባ ይዞ ይመጣል። በመልካም ሥራው በጣም ተደስታ “በጣም ያምራሉ፤ ያመጣህበት ምክንያት ምንድን ነው?” ብላ ትጠይቀዋለች።

እና የባሏ ከሚከተሉት መልሶች አንዱ ቢሆን ልክ እንደመጀመሪያው መደሰቷን ትቀጥላለች?

- "ይሄ ከምንም ነገር ጋር የማይያያዝ የምርምር ሂደት ነው፤ በፊትሽ ላይ የሚታየውን ስሜት አገላለጽ ለማጥናት ፈልጌ እና ምን የበለጠ እንደሚያፈካሽ ለማየት ነው ያደረግሁት።"
- "ላንቺ ስል ያደረግሁት አይደለም፤ እኔ ለራሴ የተሻለ ስሜት እንዲሰማኝ ስለፈለግሁ ነው።"
- "አሁን አንድ ነገር የሰጠሁሽ ቀጥሎ ከአንቺ አንድ ሌላ ነገር ለማግኘት ነው።"
- "በሥራ ቦታ ያሉት ወንዶች ለሚስቶቻቸው አበባ ይሰጣሉ፤ በእርግጥ እኔ መሳተፍ አልፈለግሁም ግን ማድረግ እንዳለብኝ ግፊት ስለበረታብኝ ነው።"
- "አበባ እንዳመጣልሽ ነግረሽኝ ነበር፤ ይኸው!"
- "በቅርቡ አበባ አምጥቼልሽ ስለማላውቅ የሕሊና ወቀሳ ነበረብኝ፤ አሁን ይሄ የሕሊና ወቀሳዬን እንደሚያስወግድ ተስፋ አደርጋለሁ።"
- "ባሎች እንደዚህ ዓይነት ነገሮችን ማድረግ እንዳለባቸው በመጽሐፍ አንብቢያለሁ፤ እናም ስነ ምግባር ያለው ሰው ለመሆን እየሞከርኩ ነው።"
- "ይሄ ላዳብረው እየሞከርኩ ያለሁት ባህሪይ ነው።"

ባልየው ከእነዚህ ምለሾች የትኛውንም ቢመልስ ሚስቱ በጣም ደስተኛ አትሆንም። ለምን? እርሷ አበባ እንዲመጣላት የምትፈልገው ስለሚወዳት ብቻ ከሆነ ነው። ለምን? እርሷ ግፊት እንደተደረገበት ተሰምቶት፣ ተገዶ፣ ወይም የልማድ ሥራ ሆኖበት እንዲያደርገው አትፈልግም። እርሷ የእርሱ ድርጊቶች ከፍቅር እና እርሷን በመባረክ መሻት የሚደረጉ እንዲሆኑ ትፈልጋለች።

ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜ የማሳለፍ እውነታም የዚሁ ተመሳሳይ ነው። ስለ መጽሐፍ ቅዱስ የበለጠ ለማወቅ መፈለግ ወይም እግዚአብሔር ጸሎታችሁን እንዲመልስ መጠየቅ ምንም ስሕተት የለውም። ይሁንና መጽሐፍ ቅዱስን የምናነብበት እና የምንጸልይበት የመጀመሪያ ምክንያታችን የተነሣሳው ከማን ጋር ከመሆናችን ባለፈ በምናገኘው ነገር ከሆነ የሆነ ስሕተት አለበት። ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን ልናሳልፍ የሚገባበት ምክንያታችን እርሱን ስለምንወደው፤ ከእርሱ ጋር መሆን በመፈለጋችን እና እርሱን የበለጠ ለማወቅ በመፈለጋችን ነው መሆን ያለበት።

የምናደርገውን ነገር የምናደርግበት ምክንያታችን ልክ እንደምናደርገው ነገር አስፈላጊ ነው።

ለእግዚአብሔር ካለን ፍቅር የተነሣ ነገሮችን የማናደርግ ካልሆነ እያደረግን ያለነው በቀላሉ የሃይማኖተኛነት ሥራን ነው። ምናልባት መልካም ነገሮችን እያደረግን ይሆናል የተገፋፋንበት ነገር ወይም መነሣሻችን ግን የተሳሳተ ነው።

ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜን ስታሳልፉ ያነሣሳችሁን ወይም የገፋፋችሁን ምክንያት በማስተዋል አስቡ። አብራችሁት ጊዜ ልታሳልፉ የቀረባችሁት ስለምትወዱት ነው? ወይስ ከእርሱ የሆነ ነገር ለማግኘት ነው የቀረባችሁት?

የውይይት ርዕሶች፤

1. ከእግዚብሔር ጋር ጊዜን ለማሳለፍ ያላችሁ መነሣሳት ከአጠቃላዩ የክርስቲያን ሕይወት ግብ ጋር እንዴት ይሄዳል?

2. ከእናንተ አንድ ነገር ለማግኘት ብቻ በማሰብ ጊዜን ከእናንተ ጋር የሚያጠፉ ጓደኛ ኖሯችሁ ያውቃልን? ያንን ግንኙነት ለመግለጽ ምን ቃላትን ተጠቅማችሁ ትገልጹታላችሁ?

ማስታወሻ፤

ጉዞው

ክፍል አምስት፥ መጽሐፍ ቅዱስ ለምን አስፈላጊ ሆነ?

ትልቁ አሳብ

መጽሐፍ ቅዱስ ለሁሉም እምነቶች፣ ልምምዶች፣ እና ተግባራት የመጨረሻው ወሳኝ ባለ ሥልጣን ነው።

መሠረታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ መረጃ፤

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች እራሱን የገለጠበት መገለጥ ነው። በመንፈስ ቅዱስ ነጂነት በሰዎች ተጽፏል። የመለኮታዊ መመሪያ ትክክለኛ መዝገብ/ሃብት ነው። እግዚአብሔርን ጸሐፊው አድርጎ ስለያዘ ሙሉ ለሙሉ ምንም ስሕተት የሌለበት ነው። የእግዚአብሔርን ፍቅር ጥልቀት እና እግዚአብሔር እኛን የሚዳኝበትን መርሆች ይገልጻል። ስለዚህም እስከ ዓለም ፍጻሜ የሰው ልጆች ስነ ምግባራት፣ ደንቦች እና ኃይማታዊ አተያዮች ሊፈተኑበት የሚገባ የበላይ የመርህ ደረጃ ሆኖ ይቆያል። መጽሐፍ ቅዱስ ብቸኛና የማይናወጥ የእምነት እና የተግባር መመሪያ ነው።

(1ኛ ቆሮንቶስ 2፤7-14፣ 2ኛ ጴጥሮስ 1፤20-21፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 2፤13፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 2፤13፣ 2ኛ ጢሞቴዎስ 3፤16-17፣ ማቴዎስ 5፤18፣ 24፤35፣ ዮሐንስ 10፤35፣ ዕብራውያን 4፤12፣ መዝሙር 119፤ 89)

መጽሐፍ ቅዱስ፤

- *በመንፈስ ቅዱስ መበነዳት የተጻፈ ነው፤ (1 ጢሞ. 3፤16)(በእግዚአብሔር እስትንፋስ የሆነ)*
- *የማይወድቅ (ምሳሌ 3፤20-23) (እርግጠኛ፣ አስተማማኝ እና የሚታመን)*
- *ስሕተት አልባ (መዝሙር 19) (ያለ ስሕተት ወይም ያለ መሳሳት፥ ያለ እንከን የሆነ)*
- *ልዩ ወይም የተለየ (ይሁዳ 4) (በዓይነቱ ብቸኛ፤ የሚመስለው የሌለ)*
- *ሙሉ (ይሁዳ 3፤ ዕብራውያን 1፤1) (የተጠናቀቀ፣ የእግዚአብሔር ሙሉ መገለጥ)*

በእግዚአብሔር በማመን እና በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጊዜ በማሳለፍ መካከል ቀጥታ ተያያዥነት አለ። ስለ እግዚአብሔር የበለጠ ስናውቅ በእግዚአብሔር ላይ ያለን እምነትም ያድጋል። ያደረገውን ስናይ፣ እርሱ ማን እንደሆነ ስንረዳ፣ የልቡን ለማወቅ ጊዜን ስናጠፋ እምነታችን ይጠነክራል።

ቀደም ሲል እንደተገለጠው መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እራሱን የገለጠበት መገለጥ ነው። በሚከተሉት ምንባባት ወስጥ በእምነት፥ በቃሉ ውስጥ ጊዜ በማሳለፍ እና መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔርን በመግለጡ መካከል ያለውን ተያያዥነት አስተውሉ።

- ሮሜ 10፤17 "*እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው።*" <u>የእግዚአብሔር ቃል ወደ እግዚአብሔር ልጅ ስለሚያመለክት</u> እምነታችን ይጨምራል።

- ዮሐንስ 5፤39 ኢየሱስ የሃይማኖት ሰዎችን *"እናንተ በመጻሕፍት የዘላለም ሕይወት እንዳላችሁ ይመስላችኋልና እነርሱን ትመረምራላችሁ፤ እነርሱም ስለ እኔ የሚመሰክሩ ናቸው፤"* አለ። በሌላ አገላለጽ መጽሐፍ ቅዱስ መልሶ ወደ ኢየሱስ ያመለክታል። <u>የእግዚአብሔር ቃል ወደ እግዚአብሔር ልጅ ያመለክታል።</u>
- በሐዋርያት *ሥራ* 8፤35 *ፊልጶስ* በኢሳይያስ ውስጥ ስላለው አሳብ ከኢትዮጵያዊው ጃንደረባ *ጋር* እየተነጋገረ ነበር። እንዲህ ይላል *"ፊልጶስም አፉን ከፈተ፥ ከዚህም መጽሐፍ ጀምሮ ስለ ኢየሱስ ወንጌልን ሰበከለት።"* ፊልጶስ ከኢሳይያስ መጽሐፍ እንዴት ኢየሱስን ሊሰብክ ቻለ? ኢሳይያስ የተጻፈው ከክርስቶስ መወለድ 600 ዓመታት በፊት ነው። መልሱ የኢሳይያስ ትንቢታዊ ጽሑፎች ወደ ኢየሱስ ያመለክታሉ። <u>የእግዚአብሔር ቃል ወደ እግዚአብሔር ልጅ ያመለክታል።</u>
- በዮሐንስ ወንጌል 1፤1 እንዲህ ይላል *"በመጀመሪያው ቃል ነበረ፥ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፥ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ።"* ዮሐንስ 1፤14 *"ቃልም ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተመልቶ በእኛ አደረ፥ አንድ ልጅም ከአባቱ ዘንድ እንዳለው ክብር የሆነው ክብሩን አየን።"* ይላል። ኢየሱስ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ "ከአብ የተገኘ አንዱና ብቸኛው" ተብሎ ተገልጿል። <u>የእግዚአብሔር ቃል ወደ እግዚአብሔር ልጅ ያመለክታል።</u>
- በገላትያ 3፤24 ጳውሎስ *"እንደዚህ በእምነት እንጸድቅ ዘንድ ሕግ ወደ ክርስቶስ የሚያመጣ ሞግዚታችን ሆኖአል፤"* ይላል። ሕጉ (ከዘፍጥረት እስከ ዘዳግም) የእኛ ሞግዚታችን ነው። ጳውሎስ የብሉይ ኪዳን ሕግ ወደ ክርስቶስ ያመለክተናል ብሎ ይነግረናል። <u>የእግዚአብሔር ቃል ወደ እግዚአብሔር ልጅ ያመለክታል።</u>

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እራሱን የገለጠበት መገለጥ ነው። እርሱ ስለ ራሱ ባህሪያት ይነግረናል። የእርሱን እቅዶች ክፍሎች ያካፍለናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጊዜ ባጠፋችሁ ቁጥር የእግዚአብሔርን አእምሮ፣ ልብ እና ማንነት ወደ ማወቅ ትደርሳላችሁ። ይህን ስታደርጉም እምነታችሁ ይጨምራል።

መጽሐፍ ቅዱስን የማንበቢያ በርካታ መንገዶች አሉ። የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ በሙሉ አንድ ዓይነት አይደለም። አንዳንድ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን፤-

- ለመደሰቻ፤ ለግላዊ ደስታ ብለው ያነብባሉ።
- ለትግበራ፤ ለኑሮ የሚጠቅሙ እይታዎችን ለማግኘት ያነብባሉ።
- ለማስተማር፤ ከሌሎች *ጋር* ለመከፋፈል (ለሌሎች ለማካፈል) ያነብባሉ።
- ለመማር፤ እውቀት ለማግኘት ያነብባሉ።
- ለግንኙነት፤ እግዚአብሔርን ለማወቅ ያነብባሉ።

እያንዳንዱ መንገድ ጠቃሚ ነው፤ ሆኖም የጥሞና ጊዜ በቅድሚያ ለግንኙነት ዓላማ ነው የሚወሰደው፤ (እግዚአብሔርን ለማወቅ ማንበብ)።

መሠረታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት መርሆዎች፤

መጽሐፍ ቅዱስን በትክክል ለመረዳት እና ለመተርጎም ዐውዱን ልናውቅ ይገባናል። ዐውዱን ስታውቁ የመጀመሪያው ጸሐፊ፣ ለመጀመሪያዎቹ ተደራሲያን (ተቀባዮች)፣ በመጀመሪያው መቼት (መቼ እና የት) እና በመጀመሪያ ለተጻፈበት ዓላማ ምን እንዳለ ታውቃላችሁ። በዚያ ወቅት ምን እንደተባለ እስከታውቁ ድረስ ዛሬ ምን ተግባራዊ ማድረግ ወይም ማገናዘብ እንዳለባችሁ መረዳት አትችሉም።

የመጽሐፍ ቅዱስን ዐውድ እንዴት መረዳት ትችላላችሁ? አምስት ጥያቄዎችን ጠይቁ?

- ጸሐፊ፤ የመጀመሪው ጸሐፊ ማን ነበር?
- ተደራሲ፤ የመጀመሪዎቹ ተደራሲዎች (ተቀባዮች) እነማን ነበሩ?
- መቼት፤ የመጀመሪው መቼት (መቼ እና የት) ምን ነበር?
- ዓላማ፤ ይህ መጽሐፍ ለምን ዓላማ ነበር የተጻፈው (ማለት፥ ገላትያ፣ ማርቆስ፣ ራእይ)?
- ዘውግ፤ የአጻጻፍ ስልቱ ምን ነበር (ግጥም፣ ታሪካዊ ትረካ፣ የጥበብ ጽሑፍ፣ ደብዳቤ፣ የፍርድ ቀን ጽሑፍ፣ ወዘተ)።

ከላይ ከተጠቀሱት መረጃዎች አብዛኛዎቹ በማጥኛ መጽሐፍ ቅዱሶች በእያንዳንዱ መጽሐፍ መጀመሪያ ላይ ይገኛሉ። ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት፣ ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት እና ቃሉን ለመተርጎም ከጀርባ ያሉትን አባሪ 1፣ 2 እና 3ን ተመልከቱ።

ቅዱሳት መጻሕፍትን እንዴት በሕይወቴ ተግባራዊ ማድረግ እችላለሁ?

- ምልከታ ወይም መመልከት፤ ምንባቡ ምን ይላል?
- ትርጎማ ወይም መተርጎም፤ ምንባቡ ምን ማለቱ ነው?
- ትግበራ ወይም ግንዛቤ፤ ምንባቡ ለኔ እንዴት ተግባራዊ እንዴት ገንዘቤ ይሆናል?

እንዴት እጀምራለሁ? ለማንበብ ቀላል የሆነ መጽሐፍ ቅዱስን ካገኛችሁ ተጨማሪ አሳቦች እነሆ፤

- አስምሩ፣ ማስታወሻ በክፍተቶቹ መሃል ያዙ። እግዚአብሔር ያስተማራችሁን ለመመዝገብ አስፈላጊ ከሆነ የቀን ማስታወሻ መያዣ ተጠቀሙ።
- በስፋት ሳይሆን በጥልቀት አንብቡ።
- የትጋ ትጀምራላችሁ? አንዳንድ አሳቦች እነሆ፤
    - እግዚአብሔር ወደ አሳባችሁ ደጋግሞ እያመጣቸው ባሉ ጭብጦች ጀምሩ (ገንዘብ፣ እምነት፣ ቁጣ፣ ወዘተ፥)
    - ምሳሌን አንብቡ በወር ስለሚያልቅ ከወሩ ቀን ጋር የሚሄደውን ምዕራፍ አጥኑ።
    - ወንጌላትን አንብቡ እና በክርስቶስ ሕይወት ባህሪይ ላይ አትኩሩ።
    - መልእክቶችን አንብቡ እና ወንጌሉ በዕለታዊ ሕይወት እንዴት እንደሚኖር አጥኑ።
    - መጽሐፍ ቅዱስን በዓመቱ ውስጥ አንብቡ (በቀን አራት ምዕራፍ ቢነበብ ያልቃል።)
    - *YouVersion Bible* የተባለውን የመጽሐፍ ቅዱስ አፕ ስልካችሁ ላይ ብትጭኑት ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችሁ በርካታና የተለያዩ የማንበቢያ ዕቅዶችን ያቀርብላችኋል።

ማስታወሻ፤

ክፍል ስድስት፥ ስለ ጸሎት ማወቅ የሚገባኝ ምንድን ነው?

ትልቁ አሳብ

ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው፤ እንናገራለን፤ ደግሞ እናደምጣለን።

ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው። የተወሳሰበ ነገር አይደለም። ያሸበረቀ ወይም ኪነጥበባዊ ወይም ግጥማዊ መሆን አይኖርበትም። ረጅም እና አስልቺ መሆንም አያስፈልገውም። ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ክርስቲያኖች እንዴት መጸለይ እንዳለባቸው በግልጽ ያስተምራል። ንግግሩን ወደ ሁለት ክፍሎች እንከፋፍለው፤ (1) ለእግዚአብሔር መናገር (2) እግዚአብሔርን ማድመጥ።

አብዛኞዎቹ ክርስቲያኖች የጊዜያቸውን ትልቅ ክፍል በመጀመሪያው ምድብ ላይ (በመናገር) ያጠፋሉ። ለእግዚአብሔር እንናገራለን። ችግሮቻችን፣ የሚያስጨንቁንን፣ ጥያቄዎቻችንን፣ ደስታዎቻችንን፣ እና ሌሎችም ብዙ ነገሮችን እናካፍላለን።

ለእግዚአብሔር መናገርን በተመለከተ በርካታ ምድቦች አሉ።

1. ጸሎት፤ በጥቅሉ ለእግዚአብሔር መናገር
2. ልመና፤ ለግላዊ አስፈልጎት እግዚአብሔርን መጠየቅ
3. ምልጃ፤ እግዚአብሔር ለአንድ ሰው ጣልቃ እንዲገባ መጠየቅ (ለሌሎች መጸለይ፥ መማለድ)
4. ውዳሴ፤ እግዚአብሔርን እርሱ ስለሆነው ሁሉ ፍቅራችንን፣ አክብሮታችንን እና ከእርሱ ጋር ያለንን ቅርርብ መካፈል
5. ምስጋና፤ እግዚአብሔር ስላደረገልን ሁሉ ነገር ያለንን ደስታና ምስጋና መግለጽ
6. አድናቆት፤ እግዚአብሔር ስላደረገው ያለንን አድናቆት/ምስጋና ማቅረብ

ሌሎችም በርካታ አነስተኛ ምድቦች ቢኖሩም እነዚህ እግዚአብሔርን የምናዋራባቸው የመጀመሪያ ደረጃ አቅጣጫዎች ናቸው። በእነዚህ ምድቦች በእያንዳንዳቸው እኛ ነን መናገሩን የምናካሂደው።

<u>ይሁንና፣ ጸሎት ግለ ወግ እንዲሆን የታሰበ አይደለም፤ ጸሎት ኅብረ ወግ ነው።</u> ጸሎት የእርስ በርስ ንግግር ነው። እኛ የልባችንን ለእግዚአብሔር እናካፍላለን ማለት ብቻ አይደለም፤ እግዚአብሔርም የልቡን ለእኛ ሲያካፍለን እናደምጣለን።

እግዚአብሔርን በጸሎት ማዳመጥ ጊዜ ይወስዳል። ድምጹን ለመስማት ጆሮን ማስለመድ ጊዜ ይወስዳል። እግዚአብሔር አንድ ነገር ተናግሯል ብላችሁ በምታስቡት እና በትክክል ምን እንደተናገረ በምትረረዱበት በሁለቱ መካከል ትክክለኛውን ለመለየት ጊዜ ይወስዳል። የበለጠ ጊዜ ወስዳችሁ ባደመጣችሁ ቁጥር እና የበለጠ ጊዜ በጸሎት ባጠፋችሁ ቁጥር ድምጹ የበለጠ ግልጽ እየሆነ ይመጣል።

የእግዚአብሔርን ድምጽ የመስማት ብቃታችንን ለማሳደግ እንዴት እንችላለን?

1. በጸሎት የበለጠ ጊዜን ከእግዚአብሔር ጋር ባጠፋን ቁጥር የበለጠ የእግዚአብሔርን ድምጽ እንለያለን።

ለእኛ ቅርብ የሆኑ ግንኙነቶችን አስቡ። ግንኙነቱ በተቀራረበ ቁጥር ድምጹም ይበልጥ እየተለመደ ይሄዳል! በስልክ የሚደውሉላችሁ እና መቼም ማንነታቸውን መግለጽ የማያስፈልጋቸው ሰዎች አሉ (ቤተሰቦች፣ የትዳር አጋር፣ ልጆች፣ ዘመዳሞች፣ የቅርብ ጓደኞች)። በተደጋጋሚ በመገናኘት ብቻ የሚመጣ መላመድ ወይም መተዋወቅ አለ።

በእግዚአብሔርም ዘንድ ይህ እውነት ነው። የበለጠ እግዚአብሔርን ባወራነው እና እርሱ የተናገረውን በሰማነው ቁጥር የበለጠ ከእግዚአብሔር ድምጽ ጋር እየተዋወቅን እና እየተላመድን እንሄዳለን።

2. የምትሰሙት እንዴት ያለ ድምጽ መሆኑ ላይ ከማተኮር ይልቅ የበለጠ በምትሰሙት ነገር ምንነት ላይ አተኩሩ።

የእግዚአብሔርን ድምጽ በመስማት እና እግዚአብሔር የተናገረውን ነገር በማወቅ መካከል ግራ መጋባት ያለ ይመስላል። የመጀመሪያው ከሁለተኛው የበለጠ አስቸጋሪ ነው።

አንድ ጊዜ ደግማችሁ የሰው ልጆች ተግባቦትን ተመልከቱ። የእናታችሁ ድምጽ ምን ይመስላል? አንድ ሰው "የሴት ድምጽ ነው፤ ደስ ይላል፤ የምትናገረው በቅላጼ ነው፤ ድምጿ ልስላሴ አለው።" ሊል ይችላል። ያ በጣም ድንቅ ነው፤ ነገር ግን ይህ ዕድል ከሁለት ቢሊዮን የሚበልጡ ሴቶችን የሚሸፍን ነው።

አሁን ደግሞ፥ እናታችሁ ስለ መዋሸት፣ ስለ ቅድስና፣ ስለ እግዚአብሔር ቃል፣ ስለ ቤተሰብ፣ ስለ ጤና፣ ወዘተ፥ ምን ልትል ትችላለች? የበለጠ እናታችሁን ስታውቁ የበለጠ የምታስበውን ታውቃላችሁ። ድምጿን ለመለየት የምትሞክሩ ከሆነ እርሷ ያልሆነችውን በማስወገድ ትጀምራላችሁ።

በእግዚአብሔርም ዘንድ እንደዚሁ ነው። በምንሰማው ነገር ላይ ስናተኩር እርሱ ከማንነቱ ጋር ማመሳከር እንችላለን። አንድ አሳብ ከእርሱ ከእርሱ ማንነት እና ከእርሱ ቃል ጋር ከተጋጨ ያንን ከዝርዝሩ ውስጥ እናስወግደዋለን።

የማዳመጥን ስሜቶች የመለየቱ ሂደት አስቸጋሪ ከሆነባችሁ የሚከተለው ሰንጠረዥ ሊረዳችሁ ይችላል። ይህ ሰንጠረዥ *Choosing God's Best* ከተባለው መጽሐፍ የተወሰደ ነው።

የእግዚአብሔር ድምጽ	**የሰይጣን ድምጽ**
ያሰክናችኋል	ያጣድፋችኋል
ይመራችኋል	ይገፋችኋል
ያረጋግጥላችኋል	ያስፈራራችኋል
ያበራላችኋል	ግራ ያጋባችኋል
ያበረታታችኋል	ተስፋ ያስቆርጣችኋል
ያጽናናችኋል	ያሰጋችኋል
ያረጋጋችኋል	ይለከፋችኋል
ያሳምናችኋል	ይኮንናችኋል

3. የምትሰሙት ከቃሉ ጋር እንደሚሄድ እርግጠኛ ሁኑ

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር የተገለጠው ቃል ነው። የእግዚአብሔርን ድምጽ መለየትን በመማር ሂደት የመጀመሪያው እርምጃችን እግዚአብሔር አስቀድሞ የጻፈውን ማወቅ ነው። እግዚአብሔር ከራሱ ጋር አይቃረንም። እርሱ በጸሎት ወቅታችሁ ከቃሉ ጋር የማይስማማን ነገር አይነግራችሁም።

4. ጸሎትን እግዚአብሔር ሕዝቡን ከሚናገርባቸው ሌሎች መገናኛዎች ጋር አጣምራችሁ እዩት።

- መጽሐፍ ቅዱስ
- የቅዱሳን ምክር
- ሁኔታዎች

እንደ ጥቅል የመመሪያ መስፈርት፥ በጸሎት የምትሰሙት በቃሉ፣ በቅዱሳን ምክር እና በሁኔታዎች ሊረጋገጥ ይገባዋል። እግዚአብሔር አራቱንም በአንድ ላይ የእርሱን አቋም ለማረጋገጥ ሊጠቀምባቸው ይወዳል።

ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው፤ እንናገራለን፤ ደግሞ፥ እናደምጣለን።

ማስታወሻ፤

ጉዞው

ክፍል ሰባት፥ ደቀ መዝሙር ማለት ምን ማለት ነው?

ትልቁ አሳብ

ደቀ መዝሙር የተማረ አማኝ ከመሆን የበለጠ ነው፤
ደቀ መዝሙር ክርስቶስን ለመምሰል ይፈልጋል።

ደቀ መዝሙር ምንድን ነው?

ኢየሱስ ለቤተ ክርስቲያንን ደቀ መዛሙርትን እንድታፈራ ተልዕኮ ሰጥቷል (ማቴዎስ 28፤19-20)። የደቀ መዝሙርን ምንነት መግለጽ ካልቻልን ደቀ መዝሙር ማድረጋችንን ማወቅ አንችልም። ደቀ መዛሙርት አብዛኛውን ጊዜ የክርስቶስ ተማሪ፣ አጥኚ ወይም ተከታይ ተብለው ይገለጻሉ። በጣም መሠረታዊ በሆነ ደረጃ ያ እውነት ነው። ይሁንና ደቀ መዝሙር ግን ከዚያ በጣም ይልቃል። የእግዚአብሔር ቃል ደቀ መዝሙርን እንዴት ይገልጻል? እስኪ ከመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የአይሁድ እይታ አንጻር እንመልከት።

የመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የአይሁድ ትምህርት ልዩ ልዩ ደረጃዎች ነበሩት። ልጆች ጥናታቸውን በአምስት ወይም ስድስት ዓመታቸው አካባቢ **ቤተ ሴፈር** (የመጽሐፉ ቤት) በሚባለው መማር ይጀምራሉ። ትምህርቱ በዋናነት በሕጉ (በመጀመሪያዎቹ አምስት የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት) ላይ ያተኩራል።

በመጀመሪያው የትምህርት ቀን ረቢው (መምህሩ) ማር ይወስድ እና የእያንዳንዱን ልጅ የመጻፊያ ሰሌዳ ይቀባል። መጻፊያው በማር ከተሸፈነ በኋላ መምህሩ "ማሩ በመጻፊያችሁ ላይ እና ከእጃችሁ ላይ እንዳይታይ" ይላቸዋል። ልጆቹ ማሩን ልሰው ከተደሰቱበት በኋላ መምህሩ መዝሙር 119፥103ን "*ቃልህ ለጉሮሮዬ ጣፋጭ ነው ከማርና ከወለላ ይልቅ ለአፌ ጣፈጠኝ።*" የሚለውን ይጠቅሳል። ረቢው ልጆቹ የእግዚአብሔርን ቃል እንደ መቅመስ፣ መቀበል እና የሕይወታችሁ አካል ከማድረግ የበለጠ አስደሳች ነገር እንደሌለ እንዲያውቁ ይፈልጋል።

ለሚቀጥሉት አራት እና አምስት ዓመታት እነዚህ ትንንሽ ልጆች የቃሉን ብዙ ብዙ ክፍሎች በቃላቸው ይይዛሉ። በእርግጥ፥ ቤተ ሴፈርን በአስር ዓመታቸው በሚያጠናቅቁበት ዕድሜ አንዳንድ ተማሪዎች ሙሉውን የሕግ መጻሕፍት በቃላቸው ይይዛሉ።

ከቤተ ሴፈር በኋላ አብዛኛዎቹ ተማሪዎች ቤተሰብን በቤተሰቡ ሙያ ለማገዝ በቤታቸው ይቆያሉ። ወላጆቻቸው ልጆቹ ከፊታቸው ላለው ዘመን እንደሚገባ የተዘጋጁ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ይፈልጋሉ። የትምህርት ሁለቱ አቅጣጫዎች፥ ማለትም፥ መጽሐፍ ቅዱስን መረዳት እና በተግባር ማሠልጠን አስፈላጊ እንደሆኑም ያስባሉ። ምርጦቹ ወይም የላቁት ተማሪዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታቸውን (ሙያ እየተማሩ ባሉበት) **ቤተ ታልሙድ** (የመማሪያ ቤት) በሚባለው ይቀጥላሉ።

በቤተ ታልሙድ የትምህርቱ ሂደት የበለጠ ከባድ ይሆናል። ከሕጉ መጻሕፍት ወይም ከቶራ በተጨማሪ የትንቢት መጻሕፍትን እና የቅኔ መጻሕፍትን ያጠናሉ። የሕግ መጻሕፍትን ሥነ ቃላዊ (ሕጋዊ እና የትርጓሜ ባህሎችን) አፈታትን ይቀስማሉ። ቃሉን እንዴት እንደሚተረጉሙ እና ተግባራዊ እንደሚያደርጉ፥ እንዲሁም የአይሁድ ጥያቄና መልስ ጥበብንም ይማራሉ።

ይህ ሁለተኛ የትምህርት ደረጃ የጥልቅ አሳቢነት ክህሎቶችን እያደበሩ እያለ የጠለቁ እውነታዎችን በመረዳት ላይ ያተኮረ ነው። የምዕራባውያን ትምህርት መረጃ በመለዋወጥ ላይ ያተኮረ ነው። የመደመር ሰንጠረዥን ከተማርን በኋላ “ሁለት ሲደመር ሁለት ስንት ነው?” የመሳሰሉ ጥያቄዎችን እንጠይቃለን። ልጆቻችንም “አራት” ብለው እንዲመልሱ እንፈልጋለን። የእኛ የትምህርት ሂደት በመምህሩ መረጃ መስጠት እና በተማሪዎቹ መልሰው ያንኑ መልስ መስጠት ዙሪያ የተቀረጸ ነው።

ኢየሱስ በነበረበት ዘመን ረቢዎቹ ልጆቹ በጥያቄ እንዲመልሱ ያስተምራሉ። ትኩረቱ በመረጃ መለዋወጥ ላይ አልነበረም፤ ትኩረቱ መረጃውን በመረዳት ላይ ነው። ረቢው “ሁለት እና ሁለት ስንት ነው?” ሊል ይችላል። ተማሪዎቹም “አራት” ብለው ከመመለስ ይልቅ “ስምንት ሲቀነስ አራት ስንት ነው?” ወይም፥ “የ16 25% ስንት ነው?” ብለው ሊመልሱ ይችላሉ።

ተማሪው የጥያቄዎቹን መልሶች በጥያቄ መልክ መመለስ ከቻለ ረቢው ተማሪው መረጃውን ማብላላቱን ያውቃል። ኢየሱስ በ12 ዓመቱ በቤተ መቅደስ ውስጥ ከቤተሰቦቹ በጠፋባቸው ጊዜ በዚህ ደረጃ ላይ ነበር፤ (ሉቃስ 2፤46)። *“ከሦስት ቀንም በኋላ በመምህራን መካከል ተቀምጦ ሲሰማቸውም ሲጠይቃቸውም በመቅደስ አገኙት፤”* በጥያቄዎቹ አልተደነቁም። በመረዳቱ እና በመልሶቹ ነው የተደነቁት። ጥያቄዎቹ የእውነት መረዳቱን የሚያሳዩ ናቸው።

አንድ ልጅ ቤተ ታልሙድን በሚጨርስበት ዕድሜ አንዳንዶች የተቀሩትን የብሉይ ኪዳን ክፍሎች በቃላቸው ይይዛሉ።

በቤተ ታልሙድ መጨረሻ ላይ አብዛኛዎቹ ልጆች ትህርታቸውን አይቀጥሉም። ይሁንና በጣም ጎበዞቹ ተማሪዎች ቀጣዩ የትምህርት ደረጃ ወደሆነው **ቤተ ሚድራሽ** (የጥናት ቤት) ይዛወሩና ይቀጥላሉ። ተማሪዎች ቤተ ሚድራሽ ሲገቡ “ታልሚዲም” (ወይም ታልሚዶች) ተብለው ይጠራሉ። ይኸውም “ደቀ መዛሙርት” ማለት ነው።

በዚህ ደረጃ ተማሪ እራሱን ወደ ረቢው ያቀርባል። ከዚያም “ረቢ፥ እኔ ከታልሚዶችህ አንዱ መሆን እፈልጋለሁ። እባክህ በጥናት ቤትህ እንድገባ አድርገኝ።” ይላል። ረቢውም የትምህርት እና የመረዳት ደረጃቸውን ለመገምገም በርካታ ጥያቄዎችን ይጠይቃል።

የሚጠየቁት ጥያቄዎች “የሕግ መጻሕፍትን ዝርዝር ልትነግረኝ ትችላለህ? ወይም በአንበሶች ጉድጓድ የተጣለው ማን ነበር?” ዓይነት አይደሉም። ረቢው ምናልባት “በትንቢተ ዕንባቆም ውስጥ አራት የዘዳግም ጥቅሶች አሉ በተርታቸው ንገረኝ።” ሊል ይችላል። ለረቢው ሌላኛው አቀራረብ ደግሞ “ሬሚዝ” እንዲጀምር ማድረግ ነው። በሬሚዝ አጠናን ረቢው ስለ አንድ ርዕስ ያወራና ከዚያም ጥቅስ ይጠቅሳል። ተማሪው ጥቅሱ ለርዕሱ ተገቢ መሆን አለመሆኑን ማወቅ አለበት። ወይም ርዕሱ

ከጥቅሱ ጋር የተገናኘው ጥቅሱን ከመጥቀሱ በፊት ነው ወይስ በኋላ የሚለውን ማወቅ አለበት። ይህ የሚሆነው ቅዱሳት መጻሕፍት በፊታቸው ሳይኖር ነው። ተማሪዎቹ ጥቅሱን፣ ከፊትና ከኋላ ያሉትን ጥቅሶች፣ የጥቅሶቹን ዐውድ ጭምር ሊያውቁና ከዚያም ጥቅሶቹ ለትርጓሜው እንደሚገባ መጠቀሳቸውን ሊናገሩ ይጠበቃል።

ረቢው ደቀ መዝሙሩ የሕግ መጻሕፍትን ማወቁን ማወቅ ይፈልጋል። የስነ ቃል ባህሉን ተረድቷልን? የትርጓሜ እውቀትን ጨብጧልን? ግቡ ይህ ልጅ የእርሱን ትምህርት፣ ፍልስፍና፣ የማስተማር ስልት እና መጻሕፍትን መረዳት መቻል አለመቻሉን እና ከዚያም ከቻለ በሂደት የእርሱን መረዳት ለሌሎች ሊያስተምር መቻሉን ማየት ነው።

<u>እያንዳንዱ ረቢ ያለው የቃሉ መረዳት **ቀንበሩ** ተብሎ ይጠራል።</u> ረቢው ልጁ መረዳት ብቻ ሳይሆን ራሱም ረቢ እንደሚሆን እና ወደፊት እንደሚያስተምር ካመነበት፥ "ና፤ ተከተለኝ።" ይለዋል። በረቢ ተቀባይነት ያለው መሆን ማንኛውም ሰው ከሚቀበላቸው ታላላቅ ክብሮች አንዱ ነው። በዚህ ወቅት ወጣቱ በረቢው ሥር ሆኖ ለማጥናት ሲል ቤተሰቡን፣ ሥራውን፣ መንደሩን እና ጓደኞቹን ይተዋል።

የእርሱ ግብ ቀላል ነው፤ ያም፥ ልክ እንደራሱ ረቢው መሆንን መፈለግ ነው። ሉቃስ 9፤40 እንዲህ ይላል። *"ደቀ መዝሙር ከመምህሩ አይበልጥም፤ ፈጽሞ የተማረ ሁሉ ግን እንደ መምህሩ ይሆናል።"* ደቀ መዛሙርት ረቢው የሚያደርገውን ሁሉ ለማድረግ ይጥራሉ። እንደ ረቢያቸው ተመሳሳይ ምግብ ይመገባሉ። እንደ ረቢያቸው በተመሳሳይ ቦታ (አተኛኘ) ይተኛሉ። ተመሳሳይ አካሄድ ይሄዳሉ፣ እራሳቸውን በተመሳሳይ መንገድ ይይዛሉ እናም ከረቢያቸው ጋር ተመሳሳይ የሆነ ባህርይ ሳይቀር ያዳብራሉ። ረቢው ቀንበሩን ሲያስተምርም ደቀ መዛሙርቱ ይሰማሉ፣ ያያሉ እናም ያደረገውን ሁሉ ይቀዳሉ/ይኮርጃሉ።

አብዛኛዎቹ ደቀ መዝሙር የማድረጊያ ስልቶች የማይሳኩት ለምን እንደሆነ ማየት ትችላላችሁ? ደቀ መዝሙርን ተማሪ ብቻ ከመሆን ጋር እኩል አድርገነዋል። ተማሪ ትክክለኛ መልስ መመለስ እንዲችል መምህሩ የሚያውቀውን <u>ማወቅ</u> ይፈልጋል። ነገር ግን ያ ደቀ መዝሙር መሆን የማለት ሙሉ እይታ አይደለም።

ደቀ መዝሙር እንደ ረቢው <u>ሊመስል</u> ይፈልጋል። ያ ለእያንዳንዱ ክርስቲያን የሆነ የእግዚአብሔር ዕቅድ ነው። የእርሱ እቅድ እኛ ጭንቅላታችንን የሞሉ መልሶች እንዲኖሩን አይደለም፤ እርሱ ክርስቶስን እንድንመስል ይፈልጋል። ሮሜ 8፤29 "*ልጁ በብዙ ወንድሞች መካከል በኵር ይሆን ዘንድ፥ አስቀድሞ ያወቃቸው የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ደግሞ ወስኖአልና፤*" ይላል። በገላትያ 4፥19 ጳውሎስ ለገላትያ ሰዎች፥ "*ክርስቶስ በእናንተ እስኪሣል ድረስ*" ምጥ ይዞኛል አለ።

ክርስቲያኖች ተመሳሳይ የደቀ መዝሙርነት መንገድን እንዳለመከተላቸው፤ (ቤተ ሴፈር፣ ቤተ ታልሙድ፣ ቤተ ሚድራሽ) እዚህ ጋ ወሳኝ ትምህርት እናያለን። **ደቀ መዝሙርነት ማለት መረጃ**

የመስጠት ጉዳይ ብቻ አይደለም፤ የመለወጥ ጉዳይ ነው። የእግዚአብሔር ግብ እኛን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምሑር ማድረግ አይደለም፤ የእርሱ ግብ እኛ እርሱን እንድንመስል ማድረግ ነው።

የደቀ መዝሙር መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጉም ምንድን ነው? ደቀ መዝሙር ልክ እንደ ረቢው ይመስል ዘንድ፥ በሂደትም ከእርሱ የተማራቸውን ትምህርቶች ለበለጡ ደቀ መዛሙርት ለማስተላለፍ እንዲችል ጊዜውን ከረቢው ጋር (እርሱን በመስማት፣ በመመልከት እና እርሱን ለመምሰል በመጣር) የሚያጠፋ ተከታይ ነው።

ደቀ መዝሙር የተማረ አማኝ ከመሆን የበለጠ ነው፤
ደቀ መዝሙር ክርስቶስን ለመምሰል ይፈልጋል።

ማስታወሻ፤

ክፍል ስምንት፥ ክርስቶስን መከተል ማለት ምን ማለት ነው?

ትልቁ አሳብ

ክርስቶስን መከተል ክርስቶስን መምሰል ነው።

እግዚአብሔር ከእኔ የሚፈልገው ምንድን ነው?

ኢየሱስ ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ሁለት ቃላትን ተጠቅሟል። እኔን ተከተሉኝ! መከተል ክርስቲያን ነኝ ብሎ ከመናገር፣ ቤተ ክርስቲያን ከመሄድ እና የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮችን ከመማር የበለጠ ነው። የእርሱ ሕይወት አድናቂ ከመሆን እና በትምህርቶቹ ከመመሰጥ ወይም ከመደነቅም ያለፈ ነው።

<u>እርሱን መከተል እርሱን መምሰል ነው።</u> ይህ መከተል ከእርሱ ጋር በመሆን (እያደመጥነው፣ እየተመለከትነው፣ እና እርሱን እየኮረጅን) ጊዜ ማሳለፍን እና በጊዜ ሂደት ውስጥ እርሱን እየመሰልን ትምህርቱን ለብዙዎች ማስተላለፍ እንችል ዘንድ ደቀ መዛሙርት መሆንን ይጨምራል።

እግዚአብሔር

ሕጉ

የረቢው ቀንበር

ረቢ (መምህር)

ተከተለኝ

ደቀ መዝሙር

የዓመታት ጥናት

ኢየሱስን መከተል ሌላ ረቢን ከመከተል በጣም ይቀላል። የመጀመሪያው ክፍለ ዘመን ደቀ መዛሙርት ረቢያቸውን መምሰል የሚፈልጉበት ምክንያቱ ረቢው እግዚአብሔርን ለማስደሰት ሕጉን መፈጸም ስለሚፈልግ ነው። እነዚህ ረቢዎች ራሳቸውን የሰጡ የሕጉ ጠባቂዎች ነበሩ፤ ነገር ግን እነርሱም ቢሆኑ የወደቁ እና ኃጢአተኞች ናቸው። የተወሳሰቡ ቀንበሮችን በራሳቸው ላይ ቆልለዋል እናም ሕጉን ወይም ኦሪትን መጠበቃቸውን እርግጠኛ ለመሆንም ተጨማሪ ሕግጋትን በራሳቸው ላይ ጭነዋል። ውጤቱም በጣም ከባድ እና የበለጠ የተወሳሰበ ቀንበር ነው። ግንኙነቱም ልክ ይህንኑ የመሰለ ነው፤

ሂደቱ የተወሳሰበ ነበር። እግዚአብሔርን ለመከተል፣ እርሱን ለማስደሰት እና ለመታዘዝ ደቀ መዝሙሩ በዚህ በስተ ግራ ባለው የሰንጠረዥ ሰንሰለት ከታች ወይም ከስር ይጀምራል። ከዓመታት ጥናት በኋላም ደቀ መዝሙር ሊሆኑ ይችሉ ይሆናል። ልክ እንደ ረቢያቸው ለመሆንም ረቢውን መከተል፤ የእርሱን ቀንበር መሸከም፣ ሕጉን መጠበቅ እና ያም አግዚአብሔርን ሊያስደስት በቂ እንደሆነ ተስፋ ማድረግ አለባቸው።

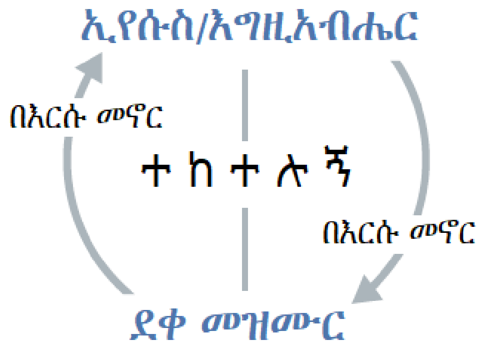

ኢየሱስን መከተል የተወሳሰበ አይደለም። ኢየሱስ እግዚአብሔር ነው። ኢየሱስ ሕጉን ፈጽሟል። ቀንበሩ ልዝብ፥ ሸክሙም ቀሊል ነው። (ማቴዎስ 11፤28-30) በእግዚአብሔር ፊት ልክ ለመሆን ስንል ሕጉን አንታዘዝም፤ ቀድሞውኑ በረቢያችን አማካኝነት በእግዚአብሔር ፊት ትክክለኛ ሆነናል። ለክርስቶስ ደቀ መዝሙር ሂደቱ ተሸከርካሪ ነው።

ኢየሱስ እንድንከተለው ነግሮናል። እርሱን ስንከተለው (በእርሱ ስንኖር) ልክ እንደ እርሱ እንሆናለን (ዮሐንስ 15፤2-10)። ጉዳዩ ያንን ያህል ቀላል ነው።

ክርስቶስን መከተል ማለት ክርስቶስን መምሰል ማለት ነው። ሕይወታችሁ የእርሱን ሕይወት እየመሰለ ነውን? የእርሱ ልብ በሕይወታችሁ እየተገለጠ ነውን? ሌሎችን ትወዳላችሁን? በእርሱ መንግሥት ላይ አተኩራችኋልን? እርሱ እንዳገለገለ እያገለገላችሁ ነውን? ከአብ ጋር ጊዜ ለማሳለፍ የእርሱን ምሳሌ እየተከተላችሁ ነውን?

እነዚህ ነገሮች ካልሆኑ መፍትሄው ችግሩን ትጋት በመስጠት እና በስነ ሥርዓት ታንጾ ለመፍታት መሞከር አይደለም። መፍትሄው በእርሱ በመኖር እርሱን መከተል ነው። ይህን ስታደርጉ የበለጠ እርሱን እየመሰላችሁ ትሄዳላችሁ።

ማስታወሻ፤

ክፍል ዘጠኝ፥ ደቀ መዛሙርትን እንዴት ማፍራት?

ትልቁ አሳብ

ሰዎች እግዚአብሔርን በመውደድ፥ ከአማኞች ጋር አንድ በመሆን፣ ዓለምን በማገልገል እና ወንጌሉን በአደራ በማስተላለፍ ክርስቶስን ሲከተሉ ደቀ መዛሙርት ይፈጠራሉ።

ደቀ መዛሙርትን እንዴት ማፍራት ይቻላል? ክርስቶስን መከተል ምን ይመስላል?

ደቀ መዛሙርት እንዴት ማፍራት እንደሚቻል አንድ አማካይ ክርስቲያንን ብትጠይቁ፥ ሁልጊዜ ማለት ይቻላል፤ ውይይቱ ወደ አነስተኛ ቡድን ኅብረት ነው የሚለወጠው። "እኛ ድንቅ የሰንበት ትምህርት አገልግሎት ክፍል አለን።" ወይም "በሳምንቱ ውስጥ የሚሰባሰቡ አነስተኛ የጥናት ቡድኖች አሉን።" ደቀ መዛሙርት በኅብረት ውስጥ የሚፈጠሩ ቢሆኑም ያ የደቀ መዛሙርትን ማፍራት ከፍታው ወይም ድምድማቱ አይደለም።

ለእያንዳንዱ ክርስቲያን የሚሆን ጥያቄ እነሆ፤ "ኢየሱስ አስራ ሁለቱን እንዴት ደቀ መዛሙርት አደረገ?" እርሱ በሳምንት አንድ ቀን ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ብቻ ነበር የሚያገኛቸው? ምን ነበር ያደረገው?

ከበርካታ ዓመታት በፊት በአገልጋዮች የጥምና ቆይታችን የኛን የአገልግሎት ቡድን የክርስቶስን ደቀ መዛሙርት የማፍሪያ ስልት ማዕከላዊ አትኩሮት አደረግነው። ኢየሱስ ከአስራ ሁለቱ ጋር ሲያስተምር፣ ምሳሌ ሲሆን፣ ወይም ሲያደርግ የነበረውን ያየነውን ነገር በሙሉ ጻፍን። እንዲሁም ጳውሎስ ጢሞቴዎስን፣ ቲቶን፣ ዮሐንስ ማርቆስን፣ እና ሌሎችን እንዴት ደቀ ማዛሙርት እንዳደረገ ጻፍን። ዝርዝራችንን ካጠናቀርን በኋላ የተጻፉትን በአራት ዋና ርእሶች ሥር ከፋፈልናቸው። ስንጨርስ የሚከተለውን ዐረፍተ ነገር ጻፍን፤

ሰዎች እግዚአብሔርን በመውደድ፥ ከአማኞች ጋር አንድ በመሆን፣ ዓለምን በማገልገል እና ወንጌሉን በአደራ በማስተላለፍ ክርስቶስን ሲከተሉ ደቀ መዛሙርት ይፈጠራሉ።

ፍቅር፣ አንድነት፣ ማገልገል፣ ማስተላለፍ። በእያንዳንዱ ክፍል ውስጥ ሌሎች ጥቂት ነገሮችን ያካተትንባቸው ነገሮች እነዚህ ናቸው።

እግዚአብሔርን መውደድ በሚለው ሥር ያካተትነው . . .

- ከእግዚአብሔር ጋር የቅርብ ግንኙነትን በማድረግ መደሰት
- እግዚአብሔርን በቃሉ በኩል ማወቅ
- በጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር
- ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜ ማሳለፍ
- እርሱን ማምለክ

ከአማኞች ጋር አንድ መሆን በሚለው ሥር ያካተትነው . . .

- ክርስቲያናዊ ኅብረት፤ በአዲስ ኪዳን አማኞች ሕይወትን በጋራ ይመሩ/ይደሰቱ ነበር። ኢየሱስ እና ጳውሎስ ከደቀ መዛሙርቶቻቸው ጋር አብረው ተጉዘዋል፣ ተመግበዋል፣ አገልግለዋል፣ ቃሉን አጥንተዋል፣ ወዘተ። ጊዜን እርስ በእርሳቸው አብረው ለማሳለፍ ያጠፉ ነበር።
- የተባበሩ ሕይወቶች፤ የአዲስ ኪዳን ደቀ መዛሙርት በተልዕኮ፣ በጸሎት፣ በአገልግሎት፣ በራእይ፣ በፍቅር፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት፣ ወዘተ፥ ተመሳሳይ ግቦች እና ዓላማዎች ዙሪያ አንድ ነበሩ።
- ንጹሕ ፍቅር፤ ለሌሎች አማኞች ያለ ፍቅር ሰዎች የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት መሆናቸውን ያሳያል።

ዓለምን ማገልገል በሚለው ሥር ያካተትነው . . .

- በቃላችን ብቻ ሳይሆን በተግባራችን ለሰዎች ፍቅር ማሳየት፤
- ሌሎችን ለማገልገል የክርስቶስን ምሳሌነት መከተል፤
- በሰዎች፣ በቤተሰብ፣ በማኅበረሰብ እና በአገር ላይ መዋዕለ ንዋይ ማፍሰስ።

ወንጌሉን አደራ መስጠት በሚለው ሥር ያካተትነው . . .

- የመንግሥቱን ወንጌል ማካፈል፤
- የክርስቶስን ትምህርቶች ለሌሎች በአደራ ማስተላለፍ፤
- ሌሎችን በእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ ውስጥ እንዲሳተፉ መጋበዝ፤
- ደቀ መዝሙር አድራጊዎችን ደቀ መዝሙር ማድረግ።

ደቀ መዛሙርት ይወድዳሉ፣ አንድ ይሆናሉ፣ ያገለግላሉ፣ ብሎም ለሌሎች በአደራ ይሰጣሉ። ሌሎች እይታዎችም እንዲሁ ተገኝተዋል።

(1) ለክርስቲያን ቁልፍ የሆኑት ሦስቱ ግንኙነቶች በግልጽ እንደሚታዩ አስተውለናል። ከእግዚብሔር ጋር ያለን ግንኙነት የመጀመሪያው ነጥብ ነው፤ ከቤተ ክርስቲያን ጋር ያለን ግንኙነት ሁለተኛው ነጥብ ነው፤ እናም ከዓለም ጋር ያለን ግንኙነት በመጨረሻዎቹ ሁለቱ ነጥቦች ውስጥ ያለ ነው።

(2) ዐረፍተ ነገሮቹ ተግባር ተኮር ናቸው። እያንዳንዱ ዐረፍተ ነገር አሳብን የሚያነቃቃ ድርጊት አመልካች ግስ አላቸው፤ **መውደድ** (ግስ ነው)፤ **አንድ መሆን** (ግስ ነው)፤ **ማገልገል** (ግስ ነው)፤ **በአደራ መስጠት** (ግስ ነው)። ይህ የደቀ መዝሙርነት ገለጻ ተግባር ተኮር ነው።

(3) ደቀ መዛሙትን ማፍራት አብሮ ጊዜ ማሳለፍን ይጠይቃል። ይህ ክፍል ወሳኝ ነው። ኢየሱስ የፍቅርን፣ የኅብረትን፣ የአገልግሎን እና በአደራ የመስጠትን ሕይወት ምሳሌ ሆኖ ሲያሳይ - ያንን ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ነበር የኖረው። በጋራ ተለማምደውታል። ተመሳሳይ ቅደም ተከተል ጳውሎስ

በጢሞቴዎስ፣ በሉቃስ እና በቲቶ ላይ ሲለፋ ታይቷል። ጳውሎስ ደቀ መዝሙር ካደረጋቸው ሰዎች ጋር ጊዜን አጥፍቷል።

ለብዙ ሰዎች ከሩቅ መመሪያ ልትሰጡአቸው ትችላላችሁ። አማኞችን ከርቀት ልታስተምሯቸው ትችላላችሁ። ራእይን ከርቀት ተግባራዊ ልታደርጉ ትችላላችሁ። ነገር ግን ከርቀት ደቀ መዛሙርትን ልታፈሩ አትችሉም። ደቀ መዛሙትን ማፍራት አብሮ ጊዜ ማሳለፍን ይጠይቃል።

የእያንዳንዱ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረግ ጉዞ በትንሹ ልዩ ልዩ ሊመስል ይችላል ነገር ግን የደቀ መዛሙርት መመሪያ (ወይም አጠቃላዩ የሕይወት ጎዳና) ተመሳሳይ ነው። ደቀ መዛሙርት እግዚአብሔርን በመውደድ፣ ከአማኞች ጋር ኅብረት በማድረግ፣ ዓለምን በማገልገል እና ወንጌሉን በአደራ በመስጠት ክርስቶስን ይከተላሉ።

መመሪያው እንደ መንፈሳዊ ኮምፓስ ሊያገለግል ይችላል። እንደ አንድ ደቀ መዝሙር የሕይወታችሁ ጉዞ እያደገ እየሄደ እንደሆነ እርግጠኛ መሆን ከፈለጋችሁ እነዚህን እውነቶች ወደ ሕይወታችሁ አስገቡ፤ ብሎም ሊደረጉ የሚገቡ የአካሄድ ማስተካከያዎች እንዲገልጥላችሁ እግዚአብሔርን ጠይቁት። እግዚአብሔርን መውደድ ሁልጊዜ መንፈሳዊ የማመላከቻ አቅጣጫችን (የሰሜን ዋልታችን) ሆኖ ሊጸና ይገባዋል። ሌላ ምንም ነገር የሚመነጨው ከዚህ አንድ ግንኙነት ነው።

እራሳችሁን በመንፈሳዊ ቀጣይ ማደግ ፈንታ ደልዳላ ስፍራ ካገኛችሁ “ምን ጎድሏል?” ብላችሁ ጠይቁ። እራሳችሁን በመንፈሳዊ ድርቀት ማጥ ውስጥ ስታልፉ ካገኛችሁ ይህንን መንፈሳዊ ኮምፓስ በሕይወታችሁ ያዙት። ከእነዚህ አቅጣጫዎች አንዱ ወይም ከአንድ በላይ ወይ ጠፍቶ ወይም እንደሚገባ ሳትጠቀሙበት ቀርታችሁ ታገኙታላችሁ።

ይህ መንፈሳዊ ኮምፓስ ከእግዚአብሔር ጋር በምታደርጉት ጉዞአችሁ ፈጣን ምልከታዎችን ሊሰጣችሁ ይችላል። ወደ ሚቀጥለው ደረጃ ለመሄድ የሚያስፈልጉትን ተግባራዊ እርምጃዎች እንድትመለከቱ ሊረዳችሁ ይችላል። እንዲሁም የትጋ እንዳላችሁ እና ለወደፊት ዕድገት ምን ምን እርምጃዎች ሊወሰዱ እንደሚገባ እንድታውቁም ሊረዳችሁ ይችላል።

ሰዎች እግዚአብሔርን በመውደድ፥ ከአማኞች ጋር አንድ በመሆን፣ ዓለምን በማገልገል እና ወንጌሉን በአደራ በማስተላለፍ ክርስቶስን ሲከተሉ ደቀ መዛሙርት ይፈጠራሉ።

ማስታወሻ፤

ክፍል አሥር፥ እናንተ ማን ናችሁ?

ትልቁ አሳብ

የእናንተ አዲሱ ማንነት በክርስቶስ ውስጥ የሚገኘው ማንነት ነው።

ማንነታችሁ በክርስቶስ ውስጥ ነው የሚገኘው ማለት ምን ማለት ነው?

ማንነታችን እኛን ይገልጸናል። የእኛ ማንነት በአብዛኛው ከምናደርገው፣ ከምንወደው፣ ከመጣንበት ወይም እራሳችንን ከምንመለከትበት እይታ ጋር የተያያዘ ነው። ሰዎች እራሳቸውን በቡድን ውስጥ ሲያስተዋውቁ እንዴት እንደሚሉ ለጥቂት ጊዜ አስቡ። በእዝዛ ቡድን ውስጥ አንዱ ለምሳሌ፥ "እኔ ዮሐንስ ነኝ፤ 34 ዓመቴ ነው፣ እናም የመጠጥ ሱሰኛ ነኝ።" ሊል ይችላል። የእርሱ ማንነት እራሱን ከሚመለከትበት እይታ ጋር የተያያዘ ነው። እራሳቸውን ለአዲስ የሥራ ባልደረቦች ከሚስተዋውቁት መካከል አንዷ፥ "ስሜ ኤሊ ነው ከኤም. አይ. ቲ በሕንፃ ሥራ ዲግሪ ተመርቂያለሁ።" ልትል ትችላለች። የዚህች ሴት ማንነት ካደረገችው ነገር ጋር የተያያዘ ነው። ማንነታችን እኛን ይገልጸናል።

ከክርስቶስ አስቀድሞ መንፈሳዊ ማንነታችን በአንድ ቃል ነበር የሚገለጸው፤ በኃጢአት። እራሳችንን በመንፈሳዊ እዝዛ ቡድን ውስጥ የምናስተዋውቅ ብንሆን እንዲህ እንላለን፣ "ስሜ እገሌ ነው። እኔ ኃጢአተኛ ነኝ።" ኃጢአት ገልጾናል ማለት ነው። ኃጢአት የቀድሞ ሁኔታችንን ይገልጻል፤ ኃጢአት የአሁን ወቅታዊ ትግልን ይገልጻል፤ ኃጢአት የወደፊት የእኛን እውነታ ይወስናል።

አብዛኛዎቹ ሰዎች፥ "መቼም ኃጢአት ሠርቼ አላውቅም።" አይሉም። ይሁንና ብዙ ሰዎች የነሱን አነስተኛ ተሳትፎ ለማመልከት ፈጣን ናቸው። "በእርግጥ ኃጢአትን ሠርቻለሁ፤ ነገር ግን ያን ያህልም መጥፎ አልነበርኩም። ከኔ የበለጠ የከፉ በጣም ብዙ ሰዎች አሉ።" ይላሉ። (በዳኛው ፊት) ለተለያዩ ኃጢአቶች የተለያዩ ውጤቶች ወይም ቅጣቶች ቢኖሩም በእግዚአብሔር ፊት ግን ኃጢአት ኃጢአት ነው።

ከዚህ እይታ አንጻር ስለ ኃጢአት አስቡ። አንድ ሰው የታሸገ ማስቲካ አንስቶ ሳይከፍል ቢወስድ ማኅበረሰቡ ያንን ሰው ሌባ ይለዋል። በሙግቱ ጊዜ በሌብነቱ ይታወቃል። የሰረቁት 1 ፓኮ ማስቲካ ይሁን መኪና ወይም 1 ሚሊዮን ዶላር ይሁን ምንም ልዩነት የለውም። አንድ ሰው የራሱ ወይም የራሷ ያልሆነ ነገርን ሲወስዱ "ሌባ" ተብለው በሌብነት ይፈረጃሉ። ለኃጢአትም ተመሳሳይ እውነት ነው ያለው። አንድ ሰው በጥቂቱ ኃጢአት ይሥራ፣ በብዛት ይሥራ፣ በከፋ ሁኔታ ይሥራ ወይም በትንሹ ለውጥ የለውም። ስሌቱ ውስጥ ኃጢአት በገባበት ቅጽበት ኃጢአተኛ የሚለው ማዕረግ አብሮት ይመጣል።

ሮሜ 3፤23 *"ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል፤"* ይላል። በእኛ የውድቀት ሁኔታ እያንዳንዱ ሰው በእግዚአብሔር ዓይን ፊት "ኃጢአተኛ" ተብሎ ተፈርጇል። ይሁንና በመስቀል ላይ ኢየሱስ የኃጢአታችንን ዋጋ ከፍሏል። በመስቀል ላይ ኢየሱስ የኃጢአት ዕዳችንን (ያለፈ፣ የአሁን እና የወደፊት) ይቅር ብሏል። በሁለተኛ ቆሮንቶስ 5፤17 *"ስለዚህ ማንም **በክርስቶስ** ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፥ ሁሉም አዲስ ሆኖአል።"* ይላል። ኢየሱስ የቀድሞ ማንነታችንን ጠራርጎ አላጸዳውም፤ ነገር ግን እርሱ ***በክርስቶስ*** አዲስ ማንነትን ሰጥቶናል።

ከክርስቶስ በፊት በመንፈሳዊ እይታ ኃጢአተኛ ተደርገን ነበር የምንታወቀው። በክርስቶስ በመንፈሳዊ መልኩ ቅዱስ ሆነን ነው የምንታወቀው። ኢየሱስ በራሱ አዲስ ማንነት ሰጥቶናል። ከዚህ በኋላ ቀድሞ በሠራችሁት (ምልካምም ይሁን መጥፎ ወይም ሁለቱም) ፈጽሞ አትገለጹም። በክርስቶስ ማንነት ነው የምትገለጹት። እናንተ እርሱ ናችሁ የሚላችሁን ናችሁ። የእናንተ ማንነት (የራሳቸችሁ ትክክለኛው ሕይወት) በክርስቶስ ውስጥ ነው የሚገኘው፤ (ቆላስይስ 3፤3-4)።

የክርስቲያን ሕይወት ዋናው ክፍል እራሳችንን እግዚአብሔር እንደሚመለከተን ማየትን መማር ነው። ያ ሁል ጊዜ ቀላል አይደለም። ሰዎች እኛን ሊገልጹን ይሞክራሉ። ያለፈው ማንነታችን የሚገልጸን ይመስላል። እኛም እራሳችንን መግለጽ እንፈልጋለን። ፍረጃዎቹ ማብቂያ የሌላቸው ናቸው። “እኔ መጋቢ ነኝ፣ መምህር ነኝ፣ የንግድ ተቋም ባለቤት ነኝ፣ አብራሪ ነኝ፣ የባንክ ሥራ አስኪያጅ ነኝ።” ያ ከመንፈሳዊ እይታ አንጻር ትክክል አይደለም። ይህ ተግባራችሁ ወይም የምታደርጉት ሥራ ነው እንጂ የእናንተ ማንነት አይደለም። ያለፈ ማንነታችን ቀድሞ የነበርነው ነው እንጂ አሁን ማን መሆናችን አይደለም። በክርስቶስ ከሆናችሁ እናንተ አዲስ ፍጥረት ናችሁ። የእናንተ ማንነት በክርስቶስ ውስጥ ይገኛል።

የእኛ ማንነት በእግዚአብሔር እንዲገለጽ የግድ ልንፈቅድ ይገባል። ይህ ዝርዝር ከእግዚአብሔር እይታ አንጻር ማን እንደሆናችሁ ይገልጻል።

እናንተ ማን ናችሁ?

የምድር ጨው፥ የዓለም ብርሃን ናችሁ። (ማቴ. 5: 13-14) የእግዚአብሔር ልጅ (የቤተሰቡ አባል) ናችሁ፤ (ዮሐ. 1:12፣ ሮሜ 8:16) የእውነተኛው ወይን አካል ናችሁ።(ዮሐ. 15:1, 5) የክርስቶስ ወዳጆች ናችሁ። (ዮሐ. 15:15) የእርሱን ፍሬ እንድታፈሩ በክርስቶስ የተመረጣችሁ እና የተሾማችሁ ናችሁ። (ዮሐ. 15:16) የክርስቶስ ግላዊ ምስክሮች ናችሁ (ሐዋ. 1:8) የጽድቅ ባሪያ ናችሁ (ሮሜ 6:18) የእግዚአብሔር ባሪያዎች ሆናችኋል። (ሮሜ 6:22) የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ። (ሮሜ 8:14፣15፣ ገላ. 3:26፣ 4:6) ከክርስቶስ ጋር አብሮ ወራሾች ናችሁ። (ሮሜ 8:17) የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ናችሁ። (1ቆሮ. 3:16፣ 6:19) ከጌታ ጋር ተባብራችኋል እናም ከእርሱ ጋር አንድ መንፈስ ሆናችኋል። (1ቆሮ. 6:17) የክርስቶስ አካል ብልት ናችሁ። (1ቆሮ. 12:27፣ ኤፌ. 5:30) አዲስ ፍጥረት ናችሁ። (2ቆሮ. 5:17) ከእግዚአብሔር ጋር ታርቃችኋል፤ የእርቅ አገልጋዮችም ናችሁ። (2ቆሮ. 5:18–19) የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ፤ እናም በክርስቶስ አንድ ናችሁ። (ገላትያ 3:26–28) የእግዚአብሔር ወራሾች ናችሁ። (ገላ. 4:6–7) ቅዱሳን ናችሁ። (ኤፌ. 1:1፣ 1ኛ ቆሮ. 1:2፣ ፊል. 1:1፣ ቆላስይስ. 1:2) ከእግዚአብሔር ጋር አብራችሁ የምትሠሩ ናችሁ።(ኤፌ. 2:10) በእርሱ ቤተሰብ ውስጥ የተወደዳችሁ ዜጎች ናችሁ።(ኤፌ. 2:19) የክርስቶስ እስረኞች ናችሁ። (ኤፌ. 3:1፣ 4:1) ጻድቃን እና ቅዱሳን ናችሁ። (ኤፌ. 4:24) የመንግሥተ ሰማያት ዜጎች እና አሁንም በመንግሥተ ሰማይ የተቀመጣችሁ ናችሁ። (ፊል. 3:20፣ ኤፌ. 2:6) ከክርስቶስ ጋር በእግዚአብሔር ተሰውራችኋል። (ቆላ. 3:3) የክርስቶስ ሕይወት መገለጫ ናችሁ።(ቆላስይስ 3:4) የእግዚአብሔር ምርጦች፣ ቅዱሳን እና የተወደዳችሁ ናችሁ። (ቆላ. 3:12) በእግዚአብሔር ተመርጣችኋል እናም ተወዳችኋል። (1ተሰ. 1:4) የብርሃን ልጆች ናችሁ እንጂ ከጨለማ አይደላችሁም። (1ተሰ. 5:5) ቅዱሳን ወንድሞች የሰማያዊ ጥሪ ተካፋዮች ናችሁ። (ዕብ. 3:1) የክርስቶስ ተካፋዮች ናችሁ። (ዕብ. 3:14) ሕያዋን ድንጋዮች ናችሁ። (1ጴጥ. 2:5) የተመረጠ ትውልድ፣ የንጉሥ ካህናት፣ ቅዱስ ሕዝብ ናችሁ። (1ጴጥ. 2:9–10) ለዚህች ዓለም ያልታወቃችሁ መጤዎች እና እንግዶች ናችሁ። (1ጴጥ. 2:11) የሰይጣን ጠላቶች ናችሁ። (1ጴጥ. 5:8) የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ። (1ዮሐ. 3:1–2) ከእግዚአብሔር የተወለዳችሁ ናችሁ እናም ክፉው (ዲያብሎስ) ሊነካችሁ አይችልም። (1ዮሐ. 5:18) የማሰማሪያው በጎቹ ናችሁ። (መዝ. 23 እና 100)

የእናንተ ማንነት በክርስቶስ ውስጥ ነው የሚገኘው። እነዚህን አሳቦች እና ተያያዦቹን ጥቅሶች አጥኑ። የአእምሮአችሁን መታደስ ሂደት በእነዚህ እውነታዎች ጀምሩ። (ቆላስይስ 3፤10) ይህ ዝርዝር የምታነቡት፣ የምታምኑት እና የምትረሱት ነገር አይደለም። **ይህ ዝርዝር በክርስትና ጉዞአችሁ ዘመን ሙሉ - የምታነቡት፣ የምትደጋግሙት፣ የምታጠኑት፣ የምታሰላስሉት፣ ወደ ኋላ ተመልሳችሁ የምታጣቅሱት፣ የምትጸልዩበት፣ እናም እግዚአብሔር እንዲያሳስባችሁ የምትጠይቁት ዝርዝር ነው።**

የእናንተ ማንነት የሚገኘው በክርስቶስ ውስጥ ነው።

ክፍል አሥራ አንድ፥ እንደ ደቀ መዛሙርት እንዴት እንመላለስ?

ትልቁ አሳብ

ክርስቶስን የተቀበላችሁበት መንገድ በክርስቶስ የምትመላለሱበት መንገድ ነው።

በክርስቶስ እንዴት ትመላለሳላችሁ (ወይም ትኖራላችሁ)?

ወደ ኋላ ተመልሰን ተጨማሪ መሠረታዊ ጥያቄዎችን ልንመልስ ይገባናል፤ ክርስቶስን እንዴት ተቀበላችሁ? መልሱ በአንድ ሐረግ ውስጥ ይገኛል፤ በእምነት አማካኝነት በጸጋ ድናችኋል። (ኤፌሶን 2፤8) ክርስቶስን በመልካምነታችሁ ወይም መልካም ሥራችሁ ላይ ተመስርቶ አልተቀበላችሁትም። ክርስቶስን እንናተ አስቀድማችሁ ስላወቃችሁት ወይም መንገዳችሁን ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ ለመግባት በቂ ማስረጃ ማቅረብ ስለቻላችሁ ክርስቶስን አልተቀበላችሁም። ክርስቶስን እናንተ በትክክለኛ ቤተሰብ ስለተወለዳችሁ፣ ትክክለኛው ቤተ ክርስቲያን ስለምትካፈሉ ወይም ሌላ ተመሳሳይ ነገር ስለሆናችሁ አልተቀበላችሁትም።

ክርስቶስን የተቀበላችሁት ስለ ኃጢአታችሁ፣ ከእግዚአብሔር ስለመለየታችሁ እና አዳኝ እንደሚያስፈልጋችሁ የተናገረውን ስላመናችሁ በእግዚአብሔር ጸጋ ነው። ክርስቶስን ኢየሱስ ለኃጢአታችሁ በመስቀል እንደሞተ፣ በሦስተኛው ቀን እንደተነሣ እና የዘላለም ሕይወትን (በእርቅ የሆነ ግንኙነት) በክርስቶስ ላይ እምነታቸውን በማድረግ ኃጢአታቸውን ለሚናዘዙት እንደሚሰጥ ስላመናችሁ ነው የተቀበላችሁት። ወደ ግንኙነት የገባችሁት በእምነት አማካኝነት በጸጋ ነው። ***<u>ጸጋን እግዚአብሔር ወደ እኛ ዘረጋው ነው፤ እኛም በእምነት ምላሽ ሰጠን።</u>***

የመጽሐፍ ቅዱስ ምልከታ "በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተ ሰዎችህ ትድናላችሁ።" (የሐዋርያት ሥራ 16፤31) የሚል ነው። እግዚአብሔር ጸጋን ወደ እኛ ዘርግቶአል እኛ በእምነት ልንመልስ ይገባል። ለዚህ ነው ኤፌሶን "ጸጋው በእምነት አድኖአችኋልና፤" ብሎ የሚነግረን። ዮሐንስ "ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤" ብሏል። ክርስቶስን በእምነት አማካኝነት በጸጋ ተቀብለነዋል። ***ክርስቶስን እንዴት ተቀበላችሁት ማለት በክርስቶስ እንዴት ትመላለሳላችሁ ማለትም ነው።***

በክርስቶስ የሆነ ጉዞአችን ሁለት ክፍሎች አሉት፤ ጸጋ እና እምነት። የጸጋ መሠረታዊ ብያኔ የእግዚአብሔር ያለ ዋጋ የሆነ (ያልለፋንበት) ውለታ ነው። ይህ ብያኔ ከስነ መለኮት አንጻር ትክክል ሆኖ እያለ በተግባር ግን ሙሉ አይደለም። ***<u>ጸጋ እግዚአብሔር በእኛ ውስጥ እና በእኛ በኩል እኛ ለራሳችን ልንሠራው የማንችለውን ሲሠራ ነው።</u>***

- *እራሳችንን ማዳን አንችልም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር እኛ ልናደርገው የማንችለውን በእኛ ውስጥ አድርጎታል (ያ ጸጋ ነው)።*
- *የክርስትና ሕይወትን ልንኖረው አንችልም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር እኛ ልናደርገው የማንችለውን በእኛ ውስጥ/በኩል አድርጎታል (ያ ጸጋ ነው)።*
- *የአገልግሎት ሥራን እኛ ልናከናውነው አንችልም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር እኛ ልናደርገው የማንችለውን በእኛ ውስጥ/በኩል አድርጎታል (ያ ጸጋ ነው)።*

በክርስቶስ ሆነን በራሳችን ጥንካሬ ሳይሆን በእግዚአብሔር ጸጋ መደገፍን እየተማርን እንጓዛለን። ሁለተኛው በክርስቶስ ሆኖ የመጓዝ ክፍል እምነት ነው።

ዕብራውያን *"ጻድቅ በእምነት ይኖራል ያለ እምነትም እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት አይቻልም፤"* ይለናል። ሁለተኛ ቆሮንቶስ 5፤7 *"በእምነት እንጂ በማየት አንመላለስምና።"* ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስን በመንግሥቱ ሥራ ውስጥ ከአብ ጋር እንዴት ሊተባበሩ እንደሚችሉ ሲጠይቁት፤ ኢየሱስ *"ይህ የእግዚአብሔር ሥራ እርሱ በላከው <u>እንድታምኑ</u> ነው አላቸው።"*

እኛ በእምነት **እንድንጓዝ** ይገባናል፤ በእምነት **እንድንኖር** ይገባል፣ በእምነት አማካኝነት **ልንሠራም** ይገባናል። ክርስቶስን እንዴት ተቀበላችሁት ማለት በክርስቶስ እንዴት ትመላለሳላችሁ ማለትም ነው።

እስኪ የእውን ተግባራዊ እናድርገው፤ ንዴታችሁን ለመቆጣጠር እየታገላችሁ ነው፣ ከሱስ ጋር እየታገላችሁ ነው፣ እግዚአብሔር ትዳራችሁን እንዲፈውስ እየጠየቃችሁ ነው፣ ስለ ልጃችሁ ደኅንነት ሸክም ይሰማችኋል፣ በገንዘብ ጉዳይ የሆነ ተአምር እየጠበቃችሁ ነው፣ ከመደበት፣ ጭንቀት፣ ፍርሃት፣ ብቸኝነት፣ ከቀድሞ ጠባሳዎች፣ ከአሁን ፈተናዎች፣ ከወደፊት ስጋቶች ጋር እየታገላችሁ ነው፤ ምን ታደርጋላችሁ?

ጳውሎስ *"እንግዲህ ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ።"* ይላል። እንዴት ነው የተቀበላችሁት? በእምነት በኩል በጸጋ ድናችኋል! ከእርሱ ጋር እንዴት ልትመላለሱ ነው? በጸጋ፣ በእምነት በኩል! በእግዚአብሔር ጸጋ ተደግፋችሁ በእምነት ተመላለሱ።

ቀጣዩ ነጥብ ታላቅ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እምነት ወይም ሥራዎችን እየጠየቀ አይደለም፤ <u>**ይሄ በእምነት የመሥራት (ወይም ሥራን በእምነት የመግለጥ) ጉዳይ ነው።**</u> ያዕቆብ 2፤18 እንዲህ ይላል፤ *"አንተ እምነት አለህ እኔም ሥራ አለኝ፤ እምነትህን ከሥራህ ለይተህ አሳየኝ፥ እኔም እምነቴን በሥራዬ አሳይሃለሁ ይላል።"* እውነተኛ እምነት በተግባራዊ ምላሹ ይገለጣል።

በእምነት መመላለስ ለመሥራት እምቢ እንላለን ማለት ሳይሆን ለእግዚአብሔር ምላሽ ለመስጠት እንሠራለን ማለት ነው። እግዚአብሔር እንዲመራን እናምነዋለን፤ ከዚያ እርሱ ሲመራን እኛ እንከተላለን። እግዚአብሔር እንዲሰጠን እናምነዋለን፤ ከዚያም እርሱ ሲሰጠን እንቀበላለን። እግዚአብሔር እንዲያጸናን እናምነዋለን፤ ከዚያም እንድንጸልይ፣ በቃሉ ጊዜ እንድንወስድ ወይም መንፈሳዊ ምክር እንድንፈልግ ሲያተጋን ምላሻችን መታዘዝ ነው። ተግባራችን ከእምነታችን የሚፈልቅ ነው።

> ክርስቶስን የተቀበላችሁበት መንገድ በክርስቶስ በክርስቶስ የምትመላለሱበት መንገድም ነው።

ክፍል አሥራ ሁለት፥ ቤተ ክርስቲያን ለምን አስፈላጊ ሆነች?

ትልቁ አሳብ

በክርስቶስን ካላችሁ እድገት ከፊሉ የሚመጣው በኅብረት ውስጥ ብቻ ነው።

ቤተ ክርስቲያን ለምን አስፈለገች?

ከሌሎች አማኞች ጋር በጋራ መሰባሰብ ለምን አስፈላጊ ሆነ?

መልስ፤ በክርስቶስ ያላችሁ ዕድገት ከፊሉ የሚመጣው በኅብረት ውስጥ ብቻ ነው።

ክርስትና የቡድን ስፖርት ነው። ተሰባስቦ የመከተል ሂደት ነው። እግዚአብሔር እንድትሆኑለት የፈጠራችሁን ማንነት ሙሉ በሙሉ መሆን ከፈለጋችሁ ያ የሚሆነው በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ኅብረት ብቻ ነው።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ኅብረት በየእሁዱ በቤተ ክርስቲያን መታየት ብቻ አይደለም። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ከመካፈል ወይም ከሌላ ክርስቲያን ጋር አብሮ ማዕድ ከመቁረስ የበለጠ ነው። በጋራ በተመሳሳይ ግብ፣ ተመሳሳይ ዓላማን በመከተል፣ እና እንደ ክርስቶስ መንግሥት ዜጎች በአንድ ላይ በመኖር ሕይወታችንን አንድ የማድረግ ጉዳይ ነው።

አሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ክርስቶስን እንዲከተሉ በተጠሩ ጊዜ ለአንድ ዓመት ስልጠና ለየብቻ አልተጠሩም ነበር። ነገር ግን ለሕይወት ዘመን ጉዞ በጋራ ነበር የተጠሩት።

- በመከተል አንድ ላይ ነበሩ፤
  - ኢየሱስ ሲያስተምር፤ ደቀ መዛሙርቱ ከእርሱ ጋር አብረውት ነበሩ (ማቴዎስ 5፤1-7፤29)።
  - ኢየሱስ ሲያገለግል፤ ደቀ መዛሙርቱ አብረውት ነበሩ።
  - ኢየሱስ ተአምራትን ሲያደርግ፤ ደቀ መዛሙርቱ አብረውት ነበሩ። (ማቴዎስ 8፤23-27)

- በአገልግሎት አብረው ነበሩ፤
  - ኢየሱስ 5,000 እና 4,000 ሲመግብ፤ ደቀ መዛሙርቱ ሕዝቡን አብረው አገልግለዋል።
  - ኢየሱስ 12ቱን ሲልክ እና በኋላም 70ውን ሲልክ፤ የላካቸው ሁለት ሁለት አድርጎ ነው። (ማርቆስ 6:7–13፣ ሉቃስ 10:1–16) አብረው አገልግለዋል።

- በጥያቄ ጊዜ አብረው ነበሩ፤
  - የክርስቶስን ከባድ ንግግሮች አልተረዱም ነበር (ማርቆስ 8)
  - ስለ ክርስቶስ ማንነት ጥያቄዎች ነበሯቸው (ማቴዎስ 8፤27)
  - የእርሱን ተአምራቶች ሁልጊዜ አልተረዷቸውም ነበር።

- በመማር አብረው ነበሩ፤
  - o ጌታ ሆይ አንጸልይ ዘንድ አስተምረን (ሉቃስ 11፤1-13)
  - o የተራራው ስብከት (ማቴዎስ 5-7)
  - o ምሳሌዎቹ (ማቴዎስ 13)

- በፍቅር አብረው ነበሩ፤
  - o በዮሐንስ 13፤34-35 ኢየሱስ *"እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ፥ እንደ ወደድኋችሁ እናንተ ደግሞ እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድአዲስ ትእዛዝ እሰጣችኋለሁ። እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፥ ደቀ መዛሙርቴ እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ።"* ብሏል።

- እርስ በእርስ በመበረታታት አብረው ነበሩ፤
  - o በሉቃስ 22፤31-32 ኢየሱስ ለስምዖን ጴጥሮስ *"እነሆ፥ ሰይጣን እንደ ስንዴ ሊያበጥራችሁ ለመነ፤ እኔ ግን እምነትህ እንዳይጠፋ ስለ አንተ አማለድሁ፤ አንተም በተመለስህ ጊዜ ወንድሞችህን አጽና አለ።"* ብሎታል።

- በወንጌል ተልዕኮ አብረው ነበሩ፤
  - o ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን በማቴዎስ 28፤19-20 ላይ *"እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፥ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ …"* ብሏቸዋል።

ደቀ መዛሙርቱ ክርስቶስን ሲከተሉ አንድ ላይ ነበሩ፤ ክርስቶስን በሚያገለግሉበት ወቅት አንድ ላይ ነበሩ፤ ስለ ክርስቶስ ጥያቄዎች በኖሯቸው ወቅት አንድ ላይ ነበሩ፤ ከክርስቶስ በሚማሩበት ወቅት አንድ ላይ ነበሩ፤ አንዳቸው ለአንዳቸው በነበራቸው ፍቅር አብረው ነበሩ፤ እርስ በእርስ ሲበረታቱ አብረው ነበሩ፤ በወንጌል ተልዕኮም አብረው ነበሩ። አብረው ተጉዘዋል፣ አብረው በልተዋል እናም አብረው አገልግለዋል። ሕይወታቸው ሆነ ተብሎ አንድ ላይ የተገመደ ነበር።

በክርስቶስ የተፈጠረው ከባቢያዊ ዐውድ የፉክክር አልነበረም። ማኅበሩ በዕድገት የሚተጋገዝበት አካባቢ ነበር የፈጠረው። ብቻቸውን አልነበሩም። ሁሉንም ነገር በራሳቸው እንዲያውቁ እና እንዲለዩ አይገደዱም ነበር። መበረታታት፣ ብርታት፣ ተጠያቂነት፣ አብሮነት፣ ወዳጅት እና በርካታ ስጦታዎች በቀረቡበት ማኅበረሰብ ውስጥ በአስተማማኝ ሁኔታ እንዲገኙ ነበር የተደረገው።

በክርስቶስ ያላችሁ ዕድገት ከፊሉ የሚመጣው በኅብረት ውስጥ ብቻ ነው።

ክፍል አሥራ ሦስት፥ የእግዚአብሔር መንግሥት ምንድን ነው?

ትልቁ አሳብ

የእግዚአብሔር መንግሥት ሰዎች ከእርሱ ጋር በትክክለኛ ግንኙነት ውስጥ ይሆኑ ዘንድ በዓለም ላይ ያደረገው የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ተግባር ነው።

የእግዚአብሔር መንግሥት ምንድን ነው?

<u>የእግዚአብሔር መንግሥት ሰዎች ከእርሱ ጋር በትክክለኛ ግንኙነት ውስጥ ይሆኑ ዘንድ በዓለም ላይ ያደረገው የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ተግባር ነው።</u> አእምሮአችንን በእግዚአብሔር መንግሥት ዙሪያ ካላደረግን የእግዚአብሔርን በዚህ ዓለም ያለ የመጨረሻ ዕቅድ መቼም መረዳት አንችልም።

የእግዚአብሔር መንግሥት በክርስቶስ ትምህርቶች ውስጥ ማዕከላዊ እንደነበር ማየት እንችላለን። ኢየሱስ የእግዚአብሔር መንግሥትን ወንጌል ሊሰብክ ነበር የመጣው። ማቴዎስ 4፤ 17 ኢየሱስ በመጀመሪያ ከሁሉ በፊት የሰበከውን መዝግቧል፤ "***መንግሥተ ሰማያት*** *ቀርባለችና ንስሐ ግቡ . . .*" ማቴዎስ 4፤23 "*ኢየሱስም በምኩራቦቻቸው እያስተማረ* ***የመንግሥትንም*** *ወንጌል እየሰበከ በሕዝብም ያለውን ደዌና ሕማም ሁሉ እየፈወሰ በገሊላ ሁሉ ይዞር ነበር።*" ይላል።

ወደ ማቴዎስ 5 ስትሻገሩ የተራራውን ስብከት ታገኛላችሁ። ይህ መልእክት መቼም ተሰብኮ የማያውቅ እጅግ ታዋቂ ስብከት ሊሆን ይችላል። በቁጥር 3 ላይ ያካፈላቸው የመጀመሪዎቹ ቃላት፤ "*በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው፥* ***መንግሥተ ሰማያት*** *የእነርሱ ናትና።*" ቁጥር 10 ደግሞ፤ "*ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው፥* ***መንግሥተ ሰማያት*** *የእነርሱ ናትና።*" ይላል።

ቁጥር 19 ስለ መንግሥቱ ነው። ቁጥር 20ም ስለ መንግሥቱ ነው። በማቴዎስ 6 ላይ ያለው የጸሎት ምሳሌም ስለ መንግሥቱ ይናገራል። ለእኛ መሠረታዊ አስፈልጎቶች ክርስቶስ ያለው ምላሽ በመንግሥቱ ላይ እንድናተኩር ነው። ከዚያም እነዚህ ነገሮች ይጨመሩላችኋል። (ማቴዎስ 6) በእርግጥ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በተራራው ስብከት ላይ በጣም በብዛት ተጠቅሷል ከዚህ የተነሣም አጠቃላይ ስብከቱ "የእግዚአብሔር መንግሥት መተዳደሪያ ደንብ (ሕገ መንግሥት)" ተደርጎ ይታያል።

ኢየሱስ የእግዚአብሔርን መንግሥት በምኩራቦች (ማቴዎስ 4፤23)። በተራራማ ስፍራዎች (ማቴዎስ 5-7)፣ በምሳሌዎች (ማቴዎስ 13)፣ በጸሎት ውስጥ (ማቴዎስ 6፤9-13) ሰብኳል። ልጆችን የእግዚአብሔር መንግሥት ምሳሌዎች አድርጎ ተጠቅሞባቸዋል (ማቴዎስ 19፤14)፤ ደቀ መዛሙርቱን የመንግሥቱን መልእክት አስይዞ ወደ ውጪ ልኳቸዋል (ማቴዎስ 10፤9፤ ሉቃስ 10፤ 8-9)፤ እንዲሁም በመንግሥቱ መስፈርት መሠረት ታላቅነት ምን እንደሚመስል በማሳየት ትዕቢትን ተገዳድሯል (ማቴዎስ 18፤1-5)። በመጨረሻው እራት ላይ የደቀ መዛሙርቱን ትኩረት ወደ የወደፊት መንግሥቱ አንድነት በመሳብ ኀዘንን እና ልቅሶን ሳይቀር ምላሽ ሰጥቶባቸዋል (ማቴዎስ 26፤29)።

ኢየሱስ በመልእክቱ ጸንቶ ነበር። በሉቃስ 4፤43 ሲናገር *“ስለዚህ ተልኬአለሁና ለሌሎቹ ከተማዎች ደግሞ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል እሰብክ ዘንድ ይገባኛል አላቸው።”* ብሏል።

በተጨማሪ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዴት እንደሚበይን ለመግለጽ ተጨማሪ ማጣቀሻዎች እነሆ፤

1. የእግዚአብሔር መንግሥት ከዓለም ሕዝቦች/መንግሥታት በሙሉ የተውጣጡ አማኞችን ያካተተ ነው። (ራእይ 5፤9-10፣ ማቴዎስ 8፤11)
2. የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ሕጻናት በሆነ እምነት የሚገባበት ነው። (ማቴ. 18፤3)
3. የእግዚአብሔር መንግሥት ትሕትናን ዋጋ ይሰጣል። (ማቴ. 18፤4)
4. የእግዚአብሔር መንግሥት በእግዚአብሔር ኃይል መሠረት የሚሠራ ነው። (1ቆሮ. 4፤ 20)
5. የእግዚአብሔር መንግሥት እየተስፋፋች ነው። (ማቴዎስ 24፤14)
6. የእግዚአብሔር መንግሥት መለኮታዊ ነው። (ራእይ 11፤15)

የእኛ ድርሻ ምንድን ነው?

እራሳችንን በእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ ውስጥ እንዴት ተሳታፊ ማድረግ እንችላለን?

የእግዚአብሔር መንግሥት በመንግሥተ ሰማይ ሙሉ ለሙሉ የታወቀ እና በምድር ላይም በቋሚነት እያደገ ያለ ነው። በቋሚነት በምድር ላይ የማደጉ ምክንያት እግዚአብሔር መንግሥቱን በሕዝቡ በኩል ለመመስረት በመምረጡ የተነሣ ነው። አዳዲስ ሰዎች በክርስቶስ በማመን የእግዚአብሔርን ቤተሰብ ሲቀላቀሉ መንግሥቱ ያድጋል። ቤተ ክርስቲያን ወንጌሉን እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ስትወስድ መንግሥቱ ያድጋል። እያንዳንዱ አማኝ በማኅበረ ሰባቸው መካከል፣ በሥራ ቦታቸው እና ከወዳጆቻቸው ዘንድ እንደ ጨው እና ብርሃን ሲኖሩ የእግዚአብሔር ተጽእኖ ያንን ቦታ ሞልቶት መንግሥቱ ይሰፋል።

በእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ ውስጥ ለመሳተፍ በርካታ ቁልፍ አቅጣጫዎች አሉ።

1. እግዚአብሔርን በማወቅ ላይ አተኩሩ ብሎም በእናንተ በኩል እንዲኖር ጠይቁት፤
2. ወንጌሉን በማካፈል፣ ሌሎችን ደቀ መዛሙርት በማድረግ እና የክርስቶስን መልእክት ወደ ሕዝቦች ሁሉ በመውሰድ በታላቁ ተልእኮ ተሳተፉ፤ (ማቴዎስ 28፤19-20)
3. ለእግዚአብሔር መንግሥት መስፋፋት ጸልዩ።
4. የአጭር ጊዜ የወንጌል ሥርጭት ዘመቻ ተሳታፊ ሁኑ።
5. የቤተ ክርስቲያን ተከላ ተሳታፊ ሁኑ።
6. ጊዜያችሁን፣ ክህሎታችሁን፣ እና ሀብታችሁን ለመንግሥቱ ማስፋፊያ ዕድል መፍጠሪያ እንዲሆኑ ስጡ።
7. እግዚአብሔር ባስቀመጣችሁ ስፍራ እንደ ጨው እና ብርሃን ኑሩ (ማቴዎስ 5፤13-16)።

የእግዚአብሔር መንግሥት ሰዎች ከእርሱ ጋር በትክክለኛ ግንኙነት ውስጥ ይሆኑ ዘንድ በዓለም ላይ ያደረገው የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ተግባር ነው።

ክፍል አሥራ አራት፥ በተማርኩት ምን ማድረግ አለብኝ?

ትልቁ አሳብ

እግዚአብሔር ለእናንተ በአደራ የሰጠውን ነገር እናንተም በአደራ መስጠት አለባችሁ።

የሚከተለው ምንባብ ማቴዎስ 28፤16-20 ነው። ምንባቡ ታላቁ ተልእኮ ይባላል። ትእይንቱ የተከናወነው ልክ ኢየሱስ ወደ ሰማይ ከማረጉ በፊት ነው። ለደቀ መዛሙርቱ አንድ የመጨረሻ ትእዛዝ ሰጠ።

"አሥራ አንዱ ደቀ መዛሙርት ግን ኢየሱስ ወዳዘዛቸው ተራራ ወደ ገሊላ ሄዱ፥ ባዩትም ጊዜ ሰገዱለት፤ የተጠራጠሩ ግን ነበሩ። ኢየሱስም ቀረበና እንዲህ ብሎ ተናገራቸው። ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ። እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፥ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።"

ለዚህ ምንባብ አራት ፈጣን ምልከታዎች አሉ።

1. **የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት በዚህ ጊዜም ጥርጥር ነበራቸው።** በብዙ ነገሮች ውስጥ ካለፉ፣ ካዩ፣ እና የመጀመሪያዎቹ እየሆኑ ከተለማመዱ በኋላ እንኳን አንዳንዶች ጥርጥር ውስጥ ነበሩ። ከከባድ እውነቶች ጋር ስትታገሉ በራሳችሁ ላይ በጣም አትጠንክሩ። ነገራችሁን ለሌሎች ከማካፈላችሁ በፊት ጥያቄዎቻችሁ በሙሉ እስኪመለሱ አትጠብቁ። የተማራችሁትን ያወቃችሁትን አካፍሉ።

2. **ደቀ መዛሙርቱ እንዲሄዱ ነው የተጠሩት።** እንድንሰበሰብ እና እንድንወያይ ብቻ አልተጠራንም ልንበተን እና ደቀ መዛሙርት ልናደርግ ይገባናል።

3. **ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ያዘዘውን ሁሉ ይጠብቃሉ።** ኢየሱስ "*ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው*" አለ። መጠበቅ ማለት የምር በጥብቅ መያዝ ነው። ደቀ መዛሙርት ማለት የክርስቶስን እውነቶች ያወቁት አይደሉም፤ ደቀ መዛሙርት የክርስቶስን እውነቶች የተከተሉት ናቸው። ባወቁት ሆነው ይመላለሳሉ።

4. **ደቀ መዛሙርት የክርስቶስን ቀንበር ለሌሎች በአደራ ይሰጣሉ።** ኢየሱስ በግልጽ *ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤* ብሎ ይነግረናል። ክርስቶስ በአደራ ለእኛ የሰጠውን እኛም ለሌሎች በአደራ እንሰጣለን።

አደራ መስጠት ማለት አንድን ነገር ለአንድ ሰው ኃላፊነት መስጠት ነው። ሰዎችን ክርስቶስ ያዘዘውን ሁሉ እንዲጠብቁ ካስተማርን እነርሱ ባወቁት መሠረት የመኖር ኃላፊነት አለባቸው።

ይሁዳ 3 "ወዳጆች ሆይ፥ ስለምንካፈለው ስለ መዳናችን ልጽፍላችሁ እጅግ ተግቼ ሳለሁ፥ ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ስለ ተሰጠ ሃይማኖት እንድትጋደሉ እየመከርኋችሁ እጽፍላችሁ ዘንድ ግድ ሆነብኝ።" ይላል። "ሃይማኖት/እምነት" ለክርስቶስ ትምህርቶች ወይም ወንጌል በስፋት ጥቅም ላይ ውሏል።

ለሮሜ ሰዎች ሲናገር ጳውሎስ *"ነገር ግን አስቀድማችሁ የኃጢአት ባሪያዎች ከሆናችሁ፥* ***ለተሰጣችሁለት*** *ለትምህርት ዓይነት ከልባችሁ ስለ ታዘዛችሁ፥ ከኃጢአትም አርነት ወጥታችሁ ለጽድቅ ስለ ተገዛችሁ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን።"* (ሮሜ 6፤17፣18) የኃጢአት ባሮችን ሌላ ምንም ነገርን በሙሉ ልብ እንዲታዘዙ የሚያስችለው የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ብቻ ነው።

ጳውሎስ በገላትያ 2፤7 *"ተመልሰው ግን ጴጥሮስ ለተገረዙት የሆነው ወንጌል* ***አደራ እንደ ተሰጠው*** *እንዲሁ ለእኔ ላልተገረዙት የሆነው ወንጌል* ***አደራ እንደ ተሰጠኝ*** *አዩ"* ይላል። ጳውሎስ ወንጌሉን ወደ አሕዛብ የመውሰድ ኃላፊነት ተሰጥቶታል፤ ልክ ጴጥሮስ ለአይሁድ እንደሆነው። ሁለቱም የወንጌሉ መልእክት አደራ ተሰጥቷቸው ነበር።

በተሰሎንቄ ላሉት ጳውሎስ እንዲህ ብሏል፤ *"ነገር ግን ወንጌልን* ***አደራ ይሰጠን ዘንድ*** *እግዚአብሔር የታመንን ሆነን እንዳገኘን መጠን፥ እንዲሁ እንናገራለን፥"* (1ኛ ተሰሎንቄ 2፤4)

ጢሞቴዎስንም "ብዙ ሰዎች የመሰከሩለትን ከእኔም የሰማኸውን ሌሎችን ደግሞ ሊያስተምሩ ለሚችሉ ለታመኑ ሰዎች **አደራ ስጥ።**" (2ኛ ጢሞቴዎስ 2፤2)

እግዚአብሔር ለእናንተ በአደራ የሰጠውን ነገር እናንተም ለሌሎች በአደራ ትሰጣላችሁ።

ተግባራዊ ጥቆማዎች፤

- በምታውቋቸው ሰዎች ጀምሩ (ቤተሰብ፣ ጓደኞች፣ የሥራ ባልደረቦች፣ ጎረቤቶች ሊሆኑ ይችላሉ)።
- እንደተማራችሁ አካፍሉ። "ደርሳችኋል፤ አሁን ብቁ ናችሁ" የሚል ድምጽ እስክትሰሙ ድረስ ማካፈላችሁን ለመጀመር አትጠብቁ። የተማራችሁትን በአደራ መስጠትን ዛሬውኑ ጀምሩ።
- ሰዎችን እንዲያምኑ ማድረግ የእናንተ ሥራ አይደለም፣ እናንተ የተማራችሁትን፣ ያያችሁትን ወይም በግላችሁ የተለማመዳችሁትን ማካፈል ነው የሚገባችሁ፤ ከዚያም የእግዚአብሔር መንፈስ ሰዎችን በእምነት ወደ ራሱ እንዲጠራ ፍቀዱለት። (የሐዋርያት ሥራ 1፤8)
- ሰዎችን በዚህ እሽግ ውስጥ ባሉት መረጃዎች ውስጥ እንዲያልፉ አድርጉ።
- በአንድ ምሽት ዓለምን ለመለወጥ አትሞክሩ። ለልዩ ልዩ ዕድሎች ጸልዩ እናም እግዚአብሔር ወደ እናንተ ካመጣቸው አካፍሉ።

ወደ አእምሮአችሁ የመጣ ማንኛውም ስም ካለ ጻፉ፤

አባሪ

አባሪ 1፡ የመጽሐፍ ቅዱስ መሠረታውያን

ብሉይ ኪዳን፤

- ሕጉን፣ ነቢያትን እና የጥበብ ጽሑፎችን አካቷል።
- በዕብራይስጥ እና በጣም ጥቂት ክፍሎቹ በአራማይስጥ ተጽፏል።
- 39 መጻሕፍት ይዟል።
- ከ1600 ዓመታት በላይ በሆነ ጊዜ የተጻፈ
- በርካታ ጸሐፊያን ጽፈውታል፤ የተጻፉባቸው ዘመናት በተጠጋጋ ግምት ይታወቃሉ።

  - **ሙሴ፤** ዘፍጥረት፣ ዘጸአት፣ ዘሌዋውያን፣ ዘኍልቁ፣ ዘዳግም (1400 ቅ.ል.ክ)*
  - **ኢያሱ፤** ኢያሱ (1350 ቅ.ል.ክ)
  - **ሳሙኤል፣ ናታን፣ ጋድ፤** መሳፍንት፣ ሩት፣ 1ኛ ሳሙኤል፣ 2ኛ ሳሙኤል (1000-900 ቅ. ል. ክ.)
  - **ኤርምያስ፤** 1ኛ ነገሥት፣ 2ኛ ነገሥት (600 ቅ. ል. ክ.)
  - **ዕዝራ፤** 1ኛ ዜና፣ 2ኛ ዜና፣ ዕዝራ፣ ነህምያ (450 ቅ. ል. ክ.)
  - **መርዶክዮስ፤** አስቴር (400 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሙሴ** (ያልተረጋገጠ ቢሆንም)፤ ኢዮብ (1400 ቅ. ል. ክ.)
  - **በርካታ ጸሐፍያንና በይበልጥ ዳዊት፤** መዝሙረ ዳዊት (1000-400 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሰለሞን፤** ምሳሌ፣ መክብብ፣ መኃልየ መኃልይ ዘሰለሞን (900 ቅ. ል. ክ.)
  - **ኢሳይያስ፤** ኢሳይያስ (700 ቅ. ል. ክ.)
  - **ኤርምያስ፤** ኤርምያስ እና ሰቆቃው ኤርምያስ (600 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሕዝቅኤል፤** ሕዝቅኤል (550 ቅ. ል. ክ.)
  - **ዳንኤል፤** ዳንኤል (550 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሆሴዕ፤** ሆሴዕ (750 ቅ. ል. ክ.)
  - **ኢዩኤል፤** ኢዩኤል (850 ቅ. ል. ክ.)
  - **አሞጽ፤** አሞጽ (750 ቅ. ል. ክ.)
  - **አብድዩ፤** አብድዩ (600 ቅ. ል. ክ.)
  - **ዮናስ፤** ዮናስ (700 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሚክያስ፤** ሚክያስ (700 ቅ. ል. ክ.)
  - **ናሆም፤** ናሆም (650 ቅ. ል. ክ.)
  - **ዕንባቆም፤** ዕንባቆም (600 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሶፎንያስ፤** ሶፎንያስ (650 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሐጌ፤** ሐጌ (520 ቅ. ል. ክ.)
  - **ዘካርያስ፤** ዘካርያስ (500 ቅ. ል. ክ.)
  - **ሚልክያስ፤** ሚልክያስ (430 ቅ. ል. ክ.)

*ቅ. ል. ክ. ቅድመ ልደተ ክርስቶስ ማለት ነው።

አዲስ ኪዳን፤

- ወንጌላትን (ከማቴዎስ - ዮሐንስ) እና መልእክቶችን (ከየሐዋሪያት ሥራ - ራእይ) ያሉትን መጻሕፍት ይዟል።
- በጸርእ (ግሪክ) ተጽፏል።
- በተጠጋጋ ግምት ከ40 ዓ. ም. እስከ 95 ዓ. ም. ባሉት ጊዜያት በዓይን ምስክሮች ወይም የዓይን ምስክሮችን ቃለ መጠይቅ ባደረጉ ሰዎች (ለምሳሌ፥ ሉቃስ) ተጽፏል።
- 27 መጻሕፍት ይዟል።
- ብዙ ጸሐፊያን ጽፈውታል፤ የተጻፉባቸው ዘመናት በተጠጋጋ ግምት ይታወቃሉ።

  - **ማቴዎስ፤** ማቴዎስ (55 ዓ. ም.)
  - **ዮሐንስ ማርቆስ፤** ማርቆስ (50 ዓ. ም.)
  - **ሉቃስ፤** ሉቃስ እና የሐዋርያት ሥራ (60-65 ዓ. ም.)
  - **ዮሐንስ፤** ዮሐንስ፣ 1ኛ ዮሐንስ፣ 2ኛ ዮሐንስ፣ 3ኛ ዮሐንስ፣ ራእይ (90 ዓ. ም.)
  - **ጳውሎስ፤** ሮሜ፣ 1ኛ ቆሮንቶስ፣ 1ኛ ቆሮንቶስ፣ ገላትያ፣ ኤፌሶን፣ ፊሊጵስዩስ፣ ቆላስይስ፣ 1ኛ ተሰሎንቄ፣ 2ኛ ተሰሎንቄ፣ 1ኛ ጢሞቴዎስ፣ 2ኛ ጢሞቴዎስ፣ ቲቶ፣ ፊሊሞና (50-70 ዓ. ም.)
  - **ያልታወቀ ጸሐፊ** (የተሻሉት ግምቶች ጳውሎስ፣ ሉቃስ ወይም ባርናባስ)፤ ዕብራውያን (65 ዓ. ም.)
  - **ያዕቆብ፤** ያዕቆብ (45 ዓ. ም.)
  - **ጴጥሮስ፤** 1ኛ ጴጥሮስ እና 2ኛ ጴጥሮስ (60 ዓ. ም.)
  - **ይሁዳ፤** ይሁዳ (60 ዓ. ም.)

አባሪ 2፥ የገላጭ መጽሐፍ ቅዱስ ምልከታ

ምልከታ፤ ምን እንደሚል ማወቅ

1. በጸሎት ጀምሩ።
ጸሎት መጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ውስጥ የጠፋው ነገር ነው። ምርጥና እጅግ ውጤታማ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ልትማሩ ከሆነ፥ ጥናቱ ከመንፈስ ቅዱስ ሥራ ከተለየ ነገሩ ሁሉ የአጠናን ጥበብ ብቻ ሆኖ ነው የሚቀረው። ስለዚህ ጸሎት ቁልፍ ነው።

2. ስድስቱን መሠረታዊ ጥያቄዎች ጠይቁ።
ከቃሉ የትኛውንም ምንባብ ካጠናችሁ በኋላ ስድስቱን መሠረታዊ ጥያቄዎች ጠይቁ፤ እራሳችሁን በቋሚነት **ማን? ምን? መቼ? ለምን? የት? እንዴት?** ብላችሁ መጠየቅ አስለምዱ። እነዚህ ጥያቄዎች እቅጩን ለሆነ **ትርጓሜ** መሠረታዊ የሆነው የትክክለኛ ምልከታ መገንቢያ ጡቦች ናቸው።

3. ቁልፍ ቃላት እና ሐረጎች ላይ ምልከት አድርጉ።
ቁልፍ ቃል ለምንባቡ ወሳኝ የሆነው ቃል ነው። ቁልፍ ቃላት እና ሐረጎች አብዛኛውን ጊዜ ጸሐፊው የጻፈበትን ዓላማ ለማመልከት ይደጋገማሉ። ለምሳሌ “መጨረሻ፣” “መምጣት” እና “መከራ” ሁሉም በማቴዎስ 24 ላይ ያሉ ቁልፍ ቃላት ናቸው።

4. ዝርዝሮችን ፈልጉ።
ዝርዝሮችን መጻፍ በምታጠኑበት ወቅት ከሁሉ የበለጠ ከሚያበሩላችሁ ነገሮች አንዱ ሊሆን ይችላል። ዝርዝሮች እውነትን ይገልጻሉ፤ ብሎም ቁልፍ አሳቦችን ያደምቃሉ። ማቴዎስ 24፤ 4-8 ለምሳሌ፤ ከፍርድ ቀን በፊት የግድ መሆን የሚገባቸውን ነገሮች ቀላል ዝርዝር ይዟል።

5. ማወዳደሮችን እና ንጽጽሮችን ተመልከቱ።
ንጽጽሮች እና ውድድሮች የተማራችሁትን ነገር ለማስታወስ ቀላል ለማድረግ በጣም ገላጭ ቋንቋን ይጠቀማሉ። ለምሳሌ፤ ኢየሱስ የእርሱን ዳግም መምጣት “ከኖኅ ዘመን” ጋር አነጻጽሯል። (ማቴዎስ 24፤37) የንጽጽር ታላቅ ምሳሌ በማቴዎስ 24፤36 ላይ ይገኛል።

6. የተወሱ የጊዜ እና የቦታ መግለጫዎችን አስተውሉ።
የተጠቀሱ ቦታዎች ሁልጊዜ አንድ ሁነት እየተካሄደ ያለበትን ስፍራ ጥሩ ምስል ያስጨብጣሉ፤ ሆኖም የበለጠ አብዛኛውን ጊዜ ያ ምንባብ በትክክል የተጻፈለትን ተደራሲ ግን አይደለም። የጊዜ ገለጻዎች አንድ የሆነ ክስተት እንዴት ሊሆን እንዳለ እና በምን ቅደም ተከተል እንደሚሆን እንድታውቁ ያስችሏችኋል። ስለዚህም ስፍራዎች እና የጊዜ ገለጻዎች ላይ ተገቢውን የምንባቡን ትርጓሜ ለማግኘት እንዲቻል በሁለቱም ላይ ምልከት ማድረግ ተገቢ ነው።

7. የምዕራፍ ጭብጦችን መለየት።
የምዕራፍ ጭብጥ በአንድ የቃሉ ክፍል ውስጥ ባለው በዋናው ግለሰብ፣ ክስተት፣ ትምህርት ወይም ርዕስ ላይ ማዕከል ያደርጋል። ጭብጦች በአብዛኛው ቁልፍ ቃላትን እና ያዘጋጃችሁትን ዝርዝር በመገምገም ይገለጣሉ። ጭብጡን በምንባቡ ውስጥ ሚገኙ ቃላትን በመጠቀም በሚቻለው መጠን ግልጽ አድርጋችሁ ለመግለጽ ሞክሩ።

ትርጓሜ – ምን ማለት እንደሆነ ማወቅ

ምልከታ የእግዚአብሔር ቃል ምን እንደሚል ወደ ሚያሳይ ትክክለኛ መረዳት እንደሚመራ **ትርጓሜ** ደግሞ ተጨማሪ እርምጃ ሄዶ ምን ማለቱ እንደሆነ እንድትረዱ ይረዳችኋል። መጽሐፍ ቅዱስን በትክክል ለመተርጎም ስትጥሩ የሚከተሉት መመሪያዎች ጠቃሚ ሊሆኑ ይችላሉ።

1. **ዐውድ ዋናው (ገዥው) እንደሆነ አስታውሱ**

በምልከታ ወቅት ጠንካራ መሠረት ከጣላችሁ እያንዳንዱን ጥቅስ በዙሪያው ባሉ ጥቅሶች፣ በሚገኝበት መጽሐፍ እና በአጠቃላዩ የእግዚአብሔር ቃል ብርሃን (ተያያዥ ገላጭነት) ለመመልከት ትዘጋጃላችሁ። ስታጠኑ እራሳችሁን የቃሉን አንድ ምንባብ አተረጓጎሜ ከጭብጡ ዓላማ እና ከሚገኝበት መጽሐፍ መዋቅር ጋር አብሮ የሚሄድ ነውን? በተመሳሳይ ርእስ ላይ ከሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ጋር ተያያዥነት አለውን? ታሪካዊ እና ባህላዊ ዐውዱን እየጠበቅኩ ነውን? ቃሉን መቼም ቢሆን ከዐውዱ አውጥታችሁ እናንተ እንዲል የምትፈልጉትን ለማስባል አትውሰዱት። ጸሐፊው ምን እያለ እንዳለ እወቁ፤ በእርሱ ትርጉም ላይም አትጨምሩ።

2. **ሁልጊዜም የእግዚአብሔርን ቃል ሙሉ ምክር እሹ።**

የእግዚአብሔርን ቃል በጥልቀት ስታውቁ አንድ ሰው የእርሱን አሳብ ለመደገፍ አንድ ወይም ሁለት የተነጠሉ ጥቅሶችን ስለተጠቀመ ብቻ ትምህርቱን አትቀበሉም። አንድ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሆን ወይም አለመሆኑን መለየት ትችላላችሁ። እራሳችሁን በእግዚአብሔር ቃል አጥለቅልቁ፤ ከስሕተት አስተምህሮ መከላከያችሁ እርሱ ነውና።

3. **ቃሉ ከቃሉ ጋር መቼም እንደማይቃረን/ እንደማይጋጭ አስታውሱ።**

የእግዚአብሔር ቃል ሙሉ ለሙሉ በእግዚአብሔር መንፈስ ነፂነት የተጻፈ እንደሆነ አስታውሱ። ስለሆነም መቼም ከራሱ ጋር አይቃረንም። ይሁንና አንዳንድ ጊዜ በቃሉ ውስጥ እንደ የእግዚአብሔር ሉዓላዊነት እና የሰው ልጅ ኃላፊነት ያሉ ሁለት የሚጋጩና ለማስታረቅ አስቸጋሪ የሚመስሉ እውነታዎች ልታገኙት ትችላላችሁ። አንድን ትምህርት እግዚአብሔር ወደማይወስደው ጽንፍ አትውሰዱ። በቀላሉ፥ በጊዜው ሙሉ ቡሉ ልትረዱት ወይም ልታስታርቁት ባትችሉም እንኳን ልባችሁን በእምነት ትሑት አድርጉ እና እግዚአብሔር የተናገረውን እመኑ።

4. **ማረጋገጫችሁን ግልጽ ባልሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ላይ አትመስርቱ።**

ግልጽ ያልሆነ ምንባብ ትርጉሙ በቀላሉ የማይገባ ክፍል ማለት ነው። እነዚህ ምንባባት ለመረዳት አስቸጋሪ ከመሆናቸው የተነሳ ተገቢው የአተረጓጎም መርሆዎች ጥቅም ላይ ቢውሉም እንኳን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እስተምህሮን ለመመሥረት መጠቀም ግን አይገባም።

5. **ቃሉን በቀጥተኛ (በግልጽ፥ በእማሬያዊ) ትርጉሙ ውሰዱት።**

እውነትን ማወቅ እንድንችል እግዚአብሔር ተናግሮናል። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ቃል በቀጥታ፥ ማለትም በመጀመሪያው እና በቀጥተኛ መልኩ ያዙት። በመጀመሪያ ቃሉ በግልጽ የሚስተምረውን (እማሬያዊ) ፍቺ ፈልጉ እንጂ ድብቅ (ፍካሬያዊ) ፍቺውን አይደለም። ዘይቤያዊ ገለጻዎችን ለዩዋቸው እና ተረዱዋቸው ከዚያም በተገቢው ስልት ትርጉሙዋቸው።

የተባለው ነገርን በሥነ ጽሑፋዊ ስልታቸው ብርሃን አማካኝነት እዩ። ለምሳሌ፤ በርካታ የምስያ እና ወካይ ዘይቤዎችን ከታሪካዊ እና ግለ-ታሪካዊ መጻሕፍት ይልቅ በግጥማዊ እና

ትንቢታዊ ጽሑፎች ውስጥ ታገኛላችሁ። የቃሉን ክፍለ ምንባቦች ሥነ ጽሑፋዊ ስልታቸው *መሠረት* በተገቢው ተርጉሙ።

በመጽሐፍ ቅዱስ ያሉ አንዳንድ ሥነ ጽሑፋዊ ስልቶች፤ ታሪካዊ፥ ለምሳሌ፥ የሐዋርያት ሥራ፤ ትንቢታዊ፥ ለምሳሌ ራእይ፤ ዜና ሕይወታዊ፥ ለምሳሌ፥ ሉቃስ፤ መልእክት (ትምህርታዊ)፥ ለምሳሌ፥ ሮሜ፤ ግጥማዊ፥ ለምሳሌ፥ መዝሙር፤ መልእክት (ደብዳቤያዊ)፥ ለምሳሌ፥ 2ኛ ጢሞቴዎስ፤ ምሳሌያዊ፥ ለምሳሌ፥ መጽሐፈ ምሳሌ።

6. የምንባቡን ነጠላ ትርጉም ለማግኘት ተመልከቱ።
የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልን ስትተረጉሙ ሁል ጊዜ ጸሐፊው ምን እንዳሰበ ለመረዳት ሞክሩ። በግልጽ ያላስተማረውን ትርጓሜ እንዲደግፉ ጥቅሶችን አትጠምዝዙ። የአንድ መጽሐፍ ጸሐፊ ለተናገረው ነገር ሌላ ትርጉም እንደሚኖረው እስካላመላከተ ድረስ ምንባቡ በራሱ ለራሱ እንዲናገር አድርጉት።

ትግበራ ወይም ግንዛቤ – ምንማለቱ እንደሆነ እወቁ

በትግበራ ደረጃ ያለው የመጀመሪያ እርምጃ የእግዚአብሔር ቃል በአንድ የተለየ ማንኛውም ርእስ ላይ ዒላማውን ባልሳተ ምልከታ እና ትክክለኛ የምንባብ ትርጓሜ ምን እንደሚል ማግኘት ነው። የእግዚአብሔር ቃል የሚያስተምረውን አንድ ጊዜ ካወቃችሁ፤ ከዚያ በኋላ በእግዚአብሔር ፊት ያንን እውነት እንድትቀበሉ እና እንድትኖሩበት ይጠበቅባችኋል።

ተግሣጽ *(ወይም ትችት)* በአሳባችሁ ውስጥ እና በባህሪያችሁ ያሉትን ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የማይሄዱ አቅጣጫዎችን ይገልጣል። ተግሣጽ የትጋ በተሳሳተ መልኩ እንደተማራችሁ ወይም እግዚአብሔር ትክክል ያለውን እያደረጋችሁ እንዳልሆነ ማግኘት ነው። ተግሣጽን መተግበር መቀበል እና ከእግዚአብሔር ጋር መስማማታችሁን፤ በአሳብ ወይም በባህሪ የትጋ እንደተሳሳታችሁ ማረዳታችሁን ማረጋገጥ ነው።

ልብን ማቅናት በትግበራ ሂደት ቀጣዩ አብዛኛውን ጊዜም በጣም ከባዱ እርምጃ ነው። አብዛኛውን ጊዜ እርማት በቀላሉ የተሳሳተውን ነገር በመናዘዝ እና በመካድ ወይም እንቢ በማለት ይመጣል። በሌላ ጊዜያት እግዚአብሔር ልንወስዳቸው የተገቡንን በጣም ግልጽ እርምጃዎችን ያሳያል።

"የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ፥ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል።"

—2ኛ ጢሞቴዎስ 3:16–17

አባሪ 3፥ የመጽሐፍ ቅዱስ አፈታት መርሆዎች

1. **መጽሐፍ ቅዱስን ስታጠኑ ሁል ጊዜ ከጥቅል ወደ ዝርዝር አሳቦች ትሄዳላችሁ።**
   - በቃሉ ላይ ባላችሁ ጥቅል መረዳት ትጀምራላችሁ።
     - o መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ነው።
     - o መጽሐፍ ቅዱስ እውነት ነው።
     - o መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ለሰው ልጅ እራሱን የገለጠበት መገለጥ ነው።
     - o መጽሐፍ ቅዱስ ለሕይወታችን የእግዚአብሔርን መመሪያ ይሰጠናል።
   - ወደ መጽሐፉ አጠቃላይ መረዳት ትሄዳላችሁ።
     - o ጸሐፊው ማነው?
     - o ተደራሲዎቹ እነማን ናቸው?
     - o የት ነው የተጻፈው (መቼት)?
     - o ለምን ተጻፈ (ዓላማ)?
     - o የተጻፈበት ስልት ምንድን ነው (ዘውግ / የስነ ጽሑፍ ቅርጽ)?
   - ከነጠላ ጥቅሶች ልዩ የሆኑ ጥቅሶች ላይ ትሠራላችሁ።
     - o ከዚህ ክፍል በፊት እና በኋላ ያሉትን ጥቅሶች አንብባችኋል?
     - o ጸሐፊው ስለምን እየተናገረ ነው?

2. **አንድ ትርጉም ብቻ ይኖራል፤ በርካታ የትግበራ / ግንዛቤ አሳቦች ይኖራሉ።**
   - ትክክለኛ ትርጓሜ ማለት ምንባቡን ዋናው ጸሐፊ ለመጀመሪያዎቹ ተደራሲዎቹ ሊያደርስ ባሰበው ልክ ተርጉማችሁታል ማለት ነው።
   - አንድን ምንባብ በትክክል ስትተረጉሙ ከዚያ ምንባቡን በጥቅል መርሆች መሠረት በበርካታ አቅጣጫዎች ተግባራዊ ታደርጉታላችሁ ማለት ነው። ሌሎችን ስለማገልገል የሆነ ምንባብ በሺዎች በሚቆጠሩ የአገልግሎት አቅጣጫዎች ሊተገበር ይችላል። ስለብርቱ ጸሎት የሆነ ምንባብ ሊቆጠሩ በማይችሉ የመጸለይ እድሎች ሊተገበር ይችላል።

3. **መጽሐፍ ቅዱስ የእናንተ ምንባብ እንጂ የማረጋገጫ ምንባብ እንዲሆን አታድርጉ።**
   - ፍልቀቃ ወይም ፈቲሖተ ቃል Exegesis ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ መጽሐፉ የሚናገረውን አውጥቶ ማንበብ ነው። ጥምዘዛ ወይም ሰጊንተ ቃል Eisegesis በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እናንተ ይላል ብላችሁ ያሰባችሁትን ማንበብ ነው።
   - አስቀድሞ ባመናችሁበት አሳብ ተይዛችሁ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ከመምጣት መጽሐፍ ቅዱስ የእናተን አሳብ እንዲቀርጽ አድርጉት።

4. **ዳግም የተወለዳችሁ ልትሆኑ ይገባል።**
   - መንፈስ ቅዱስ ብርሃኑን አብርቶ ከእግዚአብሔር ጋር ወዳለ ኅብረት ሊያመጣችሁ ይገባል። (ዮሐንስ 3፤1-8)
   - መንፈስ ቅዱስ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል። (ዮሐንስ 16፤3)
   - የእግዚአብሔር ቃል እውነት ነው። (ዮሐንስ 17፤17)
   - ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎች የመንፈስ የሆኑ ነገሮችን ፈጽሞ አይቀበሉም፤ የመንፈስ የሆኑ ነገሮችን ሊረዱም አይችሉም። እነዚህ ነገሮች በመንፈሳዊነት ሊመዘኑ ይገባቸዋል። (1ኛ ቆሮንቶስ 2፤14)

5. መጽሐፍ ቅዱስ መጽሐፍ ቅዱስን ይተረጉማል።

- አስቸጋሪ ምንባባትን ግልጽ በሆኑ ምንባባት ብርሃን ተርጉሙ።
- የትኛውም የቃሉ ክፍል ለብቻው አይቆምም።

6. ቃሉን ቃል በቃል (በቀጥታ) ተርጉሙ።

- ቃሉን በቀጥታ መተርጎም ማለት በተጻፈበት ቀጥተኛ ትርጉም ስሜት መተርጎም ማለት ነው።
- ዐውዱ፤ ጸሐፊውን፣ ተደራሲውን፣ ዓላማውን፣ መቼቱን እና ዘውጉን ያካትታል።
- ዘውግ የመጻፊያ ስልት ወይም የስነ ጽሑፍ ቅርጽ ነው።
- መጽሐፍ ቅዱስ በርካታ ቀዳሚ ዘውጎችን አካቷል፤ ታሪካዊ ትረካ፣ ግጥም፣ ጥበባዊ ሥነ ጽሑፍ፣ መልእክቶች፣ ትንቢት፣ የዘመን ፍጻሜ ጽሑፎች።
- እያንዳንዱን ዘውግ በተመሳሳይ መንገድ አትተረጉሙም። የግድ በተጻፈበት ቀጥተኛ ስሜት ልትተረጉሙት ይገባል።

7. መጽሐፍ ቅዱስ ከራሱ ጋር አይጋጭም።

- ሁለት ምንባቦች እርስ በእርስ የሚጋጩ ከመሰሉ ያ ማለት ከእነዚህ ሁለት ነገሮች አንዱ ነው ማለት ነው፤
    - የምንባቡን ዓላማ ወይም ትርጉም ሙሉ በሙሉ አልተረዳችሁም። እና/ወይም
    - ተጻራሪ አሳቦች ገጥመዋችኋል።
- ተጻራሪ (Antinomy) ማለት ሁለት ዓረፍተ ነገሮች የሚጋጩ መስለው ሲቀርቡ ነው፤ በአመክንዮ ሊፈቱ አይችሉም፤ ሆኖም ሁለቱንም የእግዚአብሔር ቃል እውነት ናቸው ብሎ ስለሚደነግግ እውነት ተደርገው ይወሰዳሉ።
    - ምሳሌዎች፤ ሥላሴያዊ የእግዚአብሔር ማንነት፣ በደኅንነት ያለ ሉዓላዊነት እና ነጻ ፈቃድ፣ የእግዚአብሔር በሁሉ ስፍራ መገኘት እና በተወሰነ ስፍራ መድረስ፣ የእግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነት እና የኢየሱስ ትንሽ ልጅ ሆኖ መማር፣ ወዘተ።

8. ጤናማ ስነ መለኮት በአንድ ጥቅስ ብቻ አይዋቀርም።

- አንድ ጥቅስ ከዐውዱ ውጪ ሲመዘዝ እና አጠቃላይ እምነት በሱ ላይ ሲገነባ ያ ሁልጊዜም የመሳት መጀመሪያ ነው።
- የስሕተት ሃይማኖት (cult) የሃይማኖትን መሠረታዊ ትምህርቶች የሚቃወም ቡድን ነው፤ ሆኖም እራሳቸውን የዚያ ሃይማኖት አካል አድርገው ያቀርባሉ።
- ከክርስትና እንዳንድ መሠረታዊ ትምህርቶች መካከል እነዚህ ይገኛሉ፤ 1) ደኅንነት በእምነት አማካኝነት በጸጋ ነው፣ 2) የእግዚአብሔር ሥላሴያዊ ባህሪ፣ 3) የኢየሱስ በመስቀል ላይ በአካል መሞት እና አካላዊ ትንሳኤ፣ 4) የድንግል መውለድ፣ 5) የክርስቶስ አምላክነት፣ 6) የሰው ልጅ ውድቀት፣ 7) የክርስቶስ ዳግም ምጽዓት፣ ወዘተ። እነዚህ በአንድ ጥቅስ ብቻ ላይ የተመሠረቱ አይደሉም።

አባሪ 4፥ የስነ መለኮት መሠረታዊ ምልከታ

ስነ መለኮት ስለ እግዚአብሔር ማጥናት ነው። የስነ መለኮት ጥልቅ ነገሮችን በጥቂት ወይም ብዙ ገጾች ውስጥ እንደሚገባ ለመመልከት የሚቻልበት ምንም መንገድ የለም። ስነ መለኮት በሕይወት ዘመን ሁሉ ሊጠና የተገባው ጉዳይ ነው። የዚህ ክፍል ግብ የስነ መለኮት ጥቅል ምልከታን መስጠት፣ ዋና ዋና ትርጉሞችን ማሳየትና፥ ቁልፍ የእምነት አሳቦችን መመሥረት ነው።

የክርስቲያን ስነ መለኮት ማካተቻ የሚሆኑ ሰባት ዋና ዋና ክፍሎች አሉ።

1. **ስልታዊ ስነ መለኮት፤** የክርስትና አስተምህሮን በየፈርጁ ከመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በሙሉ እውነታዎቹን በማየት/በማካተት የመተንተን ሂደት ነው።

2. **መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስነ መለኮት፤** ታሪካዊ ሁነቶችን እና የአስተምህሮ የዕድገት ደረጃዎችን በመመልከት ይካሄዳል።

3. **ታሪካዊ ስነ መለኮት፤** በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የነበሩትን አስተምህሮዎች ታሪካዊ ዕድገት ጥናትን ያካትታል። የክርስትና እምነት አስተምህሮን ከአዲስ ኪዳን ዘመን ጀምሮ በየክፍለ ዘመናቱ ሁሉ እንዴት ይረዱት እንደነበር ይመለከታል።

4. **ዶግማዊ ስነ መለኮት፤** የአንድ የክርስትና ክፍል የሆኑ ቡድኖች ስነ መለኮትን እንዴት እንደተረዱት ያጠናል። ለምሳሌ ዶግማዊ ስነ መለኮት የሚያካትታቸው 1) የአርሚኒያን ሥነ መለኮት፤ በደኅንነት ላይ ባለው የሰው ልጅ ነጻነት ላይ የሚያተኩር ስነ መለኮት ነው፤ 2) የቃል ኪዳን ስነ መለኮት፤ በሁለት ወይም ሦስት ሁሉን በሚያጠቃልሉ ቃል ኪዳኖች ጠቀሜታ ላይ የሚያተኩር ስነ መለኮት፤ 3) ዲስፔንሴሽናል (ዘመን ከላይ) ስነ መለኮት፤ በእስራኤል እና በቤተ ክርስቲያን መካከል ባለው ልዩነት ላይ የሚያተኩር ስነ መለኮት ነው።

5. **ወቅታዊ ስነ መለኮት፤** የክርስትና ልዩ ልዩ ክፍሎች ከሃያኛው ክፍለ ዘመን መባቻ ጀምሮ እያደጉ ሲሄዱ ያላቸውን ሁኔታ ማጥናትን ያካትታል። ምሳሌዎች፤ የአርነት ስነ መለኮት፣ የኒዮ (አዲሱ) ኦርቶዶክስ ስነ መለኮት፣ የፌሚኒስት (አንስታዊ) ስነ መለኮት፣ ካሪዝማዊ ስነ መለኮት እና ዳግማዊ ቫቲካን ካቶሊክ ስነ መለኮት።

6. **ፍልስፍናዊ ስነ መለኮት፤** ከስነ መለኮት ጋር የሚያያዙትን ማለትም፥ እንደ የእግዚአብሔር መኖር፣ የእውነት ተፈጥሮ፣ እና ስለ እግዚአብሔር ምንም ነገር ለማወቅ ስለሚቻልበት ዕድል የመሳሰሉ ፍልስፍናዊ ጥናቶችን ያካትታል። ፍልስፍናዊ ስነ መለኮት ብዘውን ጊዜ የሚያጠነጥነው፥ ሀ) ሜታፊዚክስ (ዲበ አካላዊ ጥናት)፤ ለ) ኢፒስቲሞሎጂ (ስነ እውቀት) ጥናት፤ ሐ) ስነ ምግባር (ትክክል እና ስሕተት የሆነውን) ማጥናና፤ መ) የሃይማኖት ፍልስፍና (ኃይማኖትን ከፍልስፍና እይታ የሚያጠና ዘርፍ) ላይ ነው።

7. **ተግባራዊ ስነ መለኮት፤** ስነ መለኮትን በክርስቲያናዊ ሕይወት እና አገልግሎት ውስጥ ከሚኖረው አተገባበር አንጻር ያያል። ይህ የስብከትን፣ የማስተማርን፣ ደቀ መዝሙር የማድረግን፣ የማማከርን፣ የአምልኮን፣ የስነ ምግባርን ወዘተ፥ አንጻሮች ያካትታል።

አባሪ 5፥ ከስነ መለኮት ጋር የሚቆራኙ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃላት

- ***ሐዋርያ፤*** የተላኩ፥ በተለየ ሁኔታ በክርስቶስ የተመረጡ እና ከሙታን የተነሣውን ክርስቶስን ያዩ ምስክሮች።
- ***አንትሮፖሞርፊዝም/ ሰውኛ ዘይቤ፤*** ብሉይ ኪዳን እግዚአብሔርን በሆነ ተግባር ውስጥ ወይም ባህሪያት በሰውኛ ዘይቤ ይገልጸዋል። ይህ የእግዚአብሔርን የሆነ ባህሪይ ወይም የእርሱን መለኮታዊ ተግባር ከሰዋዊ እይታ እና ቋንቋ አንጻር የሚገልጽ ዘይቤያዊ ቋንቋ ነው። አንትሮፖሞርፊዝም የሚለው ቃል ከሁለት አንትሮፖስ = ሰው፤ እና ሞርፊም = ቅርጽ የሚሉ ቃላት የተዋቀረ ነው። ይኼ አግዚአብሔርን ሰዋዊ ገጽታ እና ቅርጽ አስይዞ መመልከትን ይወክላል። እርሱ እግሮች፣ እጆች፣ አንደበት፣ እና ልብ ኖሮት ተገልጿል። መጽሐፍ ቅዱስ የእርሱን ጆሮዎች፣ እግሮች፣ ጀርባ፣ ጣቶች፣ ክንዶች እና እጆች ያወሳል። ከእነዚህ ነገሮች የትኛውም በቁሳዊ ቀጥታ ትርጓሜ ዓይነት ተወስዶ መንፈስ የሆነውን እግዚአብሔርን እንደ ሰው ፍጡር የሆነ ቅርጽ በመውሰድ እንድናስብ ሊያደርገን አይገባም። እነዚህ ስለ እርሱ ማንነት ወይም አገልግሎት፣ የማይታየው እግዚአብሔርን አንዳች ገጽታ በሰዋዊ ቋንቋ እንዲያስረዱ ተብሎ የቀረቡ ናቸው። ለምሳሌ፤ የጌታ ዓይኖች በምድር ሁሉ ያያሉ የሚሉ አይነት የቃሉ ክፍሎች አሉ። እግዚአብሔር ጋሻ፣ አምባ፣ መጠለያ ጠብሎ ተጠርቷል። እነዚህ ስለ እርሱ ባህሪይ ወይም ዓላማ በሰዋዊ ደረጃ በጥብቅ ለመግለጽ ተብሎ ጥቅም ላይ የዋሉ ቃላት ናቸው።
- ***መጽሐፍ ቅዱስ፤*** በርካታ ሥነ ጽሑፋዊ ቅርጾችን፥ ታሪካዊ ትረካ፣ ኪነ ጥበባዊ ጽሑፍ፣ ግጥም፣ መልእክቶች፣ የመጨረሻ ዘመን ጽሑፎች፣ ወዘተ፥ የያዘ የጌታ ቃል።
- ***ቃል ኪዳኖች፤*** በመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ኪዳን በሁለት አካላት መካከል የሚካሄድ ስምምነት ነው፤ አንዱ እግዚአብሔር ሲሆን ሌላኛው ሰው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ሁለት የተለያዩ ስምምነቶች አሉ፤ ጊዜያዊ እና ቋሚ። ቃል ኪዳኖች በቅደም ተከተል የሚከተሉት ናቸው፤ (ብዙዎች ሁለት ቃል ኪዳኖች ብቻ መኖራቸውን እና አንደኛው የሙሴ ሁለተኛው ደግሞ አዲሱ ኪዳን መሆናቸውን እውቅና ይሰጣሉ።)
  - o የዔድን ቃል ኪዳን (ዘፍጥረት 2፤15-17)
  - o አዳማዊ ቃል ኪዳን (ዘፍጥረት 3፤14-21)
  - o የኖኅ ቃል ኪዳን (ዘፍጥረት 9፤1-19)
  - o የአብርሃም ቃል ኪዳን (ዘፍጥረት 12፤1-3)
  - o የሙሴ ቃል ኪዳን (ዘጸአት 19፤3-8)
  - o የርስት ቃል ኪዳን (ዘዳግም 29፤10-15 30፤11-20)
  - o ዳዊታዊ ቃል ኪዳን (2ኛ ሳሙኤል 7፤4-17)
  - o አዲሱ ኪዳን (ኤርሚያስ 31፤31)
- **ትእዛዝ / ውሳኔ፤** በእርሱ ፈቃድ ምክር መሠረት የሆነው የእግዚአብሔር መለኮዊ ዓላማ ሲሆን ለራሱ ክብር አስቀድሞ ምን ሆኖ ሊያልፍ እንዳለ አስቀድሞ ወስኗል።
- **ደቀመዝሙር፤** የክርስቶስ ተማሪ ወይም ተከታይ።
- **አስተምህሮ፤** የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት (1ኛ ጢሞ. 4፤13-16፣ 2ኛ ጢሞ. 3፤16)
- **ጥሪ፤** በመንፈስ ቅዱስ ነኪነት የአግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ወደ ደኅንነት የሚጠራበት መለኮታዊ ሥራ።

  ምርጫ፤ ለምርጫ በሚቀርቡ ነገሮች መካከል ለመምረጥ መወሰን። በዚህ ዐውድ እግዚአብሔር አንዳንዶችን ለበረከት (መለኮታዊ ደኅንነት) ጠርቷል፤ አንዳንዶችን ደግሞ

ያልፋቸዋል ማለት ነው። ለምሳሌ፤ እስራኤልን መርጧል፤ እናም ግብጽ ወይም ባቢሎንን ትቷቸዋል። ያዕቆብን ለበረከት ጠርቷል ዔሳውን ግን ትቶታል። ከምርጫ ጋር የሚያያዙት ቃላት መምረጥ፥ የተመረጠ፣ አስቀድሞ ወሰነ እና ሾመ የሚሉ ናቸው። (ማቴ. 20:15-16፣ 22:14፣ 24:22፣ 24፣ 32፣ ማር. 13:20፣ 22፣ 27፣ ሉቃ. 18:7፣ ዮሐ. 1:13፣ 10:3-4፣ 15:16፣ 17:8፣ 9፣ ሐዋ. 13:48፣ 15:14፣ 18:27፣ ሮሜ 8:28-30፣ 33፣ 2 9:10-24፣ 10:20፣ 11:4-7፣ 28፣ 33-36፣ 1ቆሮ. 1:26-29፣ ኤፌ. 1:4-5፣ 11፣ 12፣ ፊል. 1:29፣ 2:12፣ 13፣ ቆላ. 3:12፣ 1ተሰ. 1:4-5፣ 5:9፣ 2ተሰ. 2:13፣ 14፣ 1ጢሞ. 1:9፣ 2:9፣ 2ጢሞ. 1:9፣ ቲቶ 1:1፣ ያዕ. 1:18፣ 2:5፣ 1ጴጥ. 1:1፣ 2፣ 5-11፣ 2:8፣ 9፣ 2ጴጥ. 1:10 ራእ. 13:8፣ 17:8፣ 14)።

- **አስቀድሞ መወሰን፤** ይህ ሐረግ የእግዚአብሔርን ከዘላለም በፊት የሚሆነውን ነገር ሁሉ አስቀድሞ የማዘዝ እና የመወሰን አካሄድ ይወክላል። ስነ መለኮታውያን መለኮታዊ ውሳኔ ይሉታል።
- **መከበር፤** በቤተ ክርስቲያን ንጥቀት ይሁን ወይም ከዚያ በሚቀድመው ትንሳኤ አካል ተለውጦ ኢየሱስን መምሰል ማለት ነው። የአማኝ የመጨረሻ ማንነቱ ከእርሱ ጋር በመንግሥተ ሰማይ ለዘላለም በመኖር ክርስቶስን መምሰል ነው።
- **ወንጌል** ፤ የምሥራች ቃል ማለት ሲሆን ኃጢአተኞች ለሆኑት ከእግዚአብሔር ጋር የሚያስታርቀውን መልእክት ይገልጻል።
- **ጸጋ፤** ለኃጢአተኞች የተሰጠ በሥራ ያልተገኘ መውደድ፣ የእግዚአብሔር የማይገባንን ብሎም ልናገኘው የማንችለውን ለእኛ አሳልፎ የሰጠው የክርስቶስን ባለጠግነት ነው። (ኤፌሶን 2፤8-10)
- **ሀይፖስቴቲክ (የሁለት ባህርያት) ኅብረት፤** የክርስቶስ ሁለት ማንነት፤ መቶ በመቶ እግዚአብሔር እና መቶ በመቶ ሰው ሆኖ አንድ አካል መሆኑ። (ዮሐንስ 1፤14፣ 18፣ ፊሊጵስዩስ 2፤6-8፣ ኢሳይያስ 9፤6፣ ዕብራውያን 4፣ ቆላስይስ 2፤9)
- **በሥጋ (በሰውነት) መገለጥ፤** በመለኮታዊ ልጅነት የእግዚአብሔር ሥጋ መልበስ ወይም በሥጋ መምጣት ነው። (ማቴዎስ 1፤21-23፣ ኢሳይያስ 7፤14)
- **ጽድቅን ማስረጽ፤** በኃጢአታችን ፋንታ የክርስቶስን ጽድቅ በአንድ ሰው መዝገብ ማስገባት።
- **ስነ አፈታት፤** አንድን የተጻፈ ምንባብ በትክክል ምን እንደሚል ለማግኘት ቃሉን የመተርጎም ወይም የመረዳት ሳይንስ ነው።
- **እንከን የለሽ** (Inerrant)፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት በአስተምህሮ፣ በታሪክ፣ በመልከዓ ምድር በሳይንስ . . . ከስሕተት ነጻ የሆነ ማለት ነው።
- **አፊዎት (መንዳት/ማነሳሳት)፤** የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊያንን መንፈስ ቅዱስ የራሳቸውን ማንነት እና የአጻጻፍ ስልት ተጠቅመው እግዚአብሔር የተናገረውን ለመግለጽ ያነሣሳበት ተግባር ማለት ነው።
- **ማጽደቅ፣** መቀበል፤ ለአንድ ሰው በእግዚአብሔር ፊት የመቆም፤ ኃጢአተኛውን ጻድቅ ብሎ በማወጅ ሕጋዊ መብት መስጠት ነው። ይህም (ሰዎችን በራሳቸው ጻድቃን ሳያደርጉ) ከክርስቶስ ልግስና የተነሣ ማድረግ ነው። (ሮሜ 5፤1፣18፣ ኢሳይያስ 53፤11፣ ሮሜ 4፤5)
- **የሙሴ ሕግ፤** በውስጡ 613 ሕግጋት የያዘ ክፍል ተደርጎ ይታያል። ዓላማው የእግዚአብሔርን ቅድስና መግለጽ፣ እኛ ከእግዚአብሔር ፍጽምና ምን ያህል እንደራቅን ለማሳየት፣ ኃጢአትን ለመግለጽ እና ወደ ክርስቶስ የሚመራ አመልካች ለመሆን ነው።
- **ሰው፤** የእግዚአብሔር ቀጥተኛ ፍጡር። በእርሱ አምሳል የእግዚአብሔርን ማንነት ለማሳየት እና ለፈጣሪው ክብርን ለማምጣት የተፈጠረ ነው። በተለየ ሁኔታ ልጅ ከወላጆቹ ጋር እንደሚኖረው ዓይነት ግንኙነት ከእግዚአብሔር ጋር እንዲኖው የተፈጠረ ነው።

- **ምሕረት፤** በጽድቅ ስላለ ፍርድ ሲባል የተተወ ወይም የቀረ ቅጣት።
- **አስቀድሞ መመረጥ፤** የስነ ምግባር ወኪሎች (መላእክት እና ሰዎች) መጨረሻቸው እንዲሆን እግዚአብሔር አስቀድሞ የወሰነውን መጻዒ እጣ ፈንታ ምንነት የሳያል። በበለጠ ተግባራዊ አገላለጥ የፍጡራኑን የመጨረሻ ዕድል ከመፈጠራቸው ወይም ከመወለዳቸው በፊት እግዚአብሔር እንደወሰነ ያሳያል። (መዝሙር 139፤14-16፣ ሮሜ 8፤29 እና ኤፌሶን 1፤4-5፣11)
- **አድራጎት፤** እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ ለራሱ ፈቃድ ዓላማ መሥራቱ። (ኢሳይያስ 40፤28፣ መዝሙ 139፤13፣ ሮሜ 8፤28)
- **ንጥቀት፤** የቅዱሳን ትንሳኤ እና ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ ዳግም ሲመጣ የሞቱት ተነሥተው በሕይወት ያሉ ሁሉ በቅጽበት ዓይን ወደ ማይበሰብስ ማንነት ይለወጣሉ። (1ኛ ቆሮንቶስ 15፤51-51፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 4፤16-17)
- **መታደግ፤** ከኃጢአት ባርነት መልሶ መግዛት። የአንድ ሰው ከክርስቶስ ደም ሙሉ በሙሉ መከፈል የተነሣ ኃጢአት ጌታው ከነበረበት ሁኔታ ነጻ መውጣት። (ገላትያ 3፤3፣ ኤፌሶን 1፤1፣ ሮሜ 3፤24-25)
- **ዕርቅ፤** ሰውን አንድ ጊዜ የእግዚአብሔር ጠላት ከነበረበት በክርስቶስ የስርየት ሞት አማካይነት ሰላም ያገኘ ማድረግ ነው። በሰው እና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን ግንኙነት ከጠላትነት ወደ አንድነት መለወጥ ነው። (ሮሜ 5፤11፣ ቆላስይስ 1፤20-21፣ 2ኛ ቆሮንቶስ 5፤18)
- **ዳግም ልደት፤** መንፈሱ በእምነት አማካኝነት በእግዚአብሔር ቃል፣ በእግዚአብሔር ፈቃድ፣ በእግዚአብሔር መንፈስ መለኮታዊውን ተፈጥሮ በማብቀል አዲስ ሕይወት መስጠት ወይም እንደገና መወለድ ነው። (1ኛ ጴጥሮስ 1፤23፣ ቲቶ 3፤4፣ ዮሐንስ 3፤5፣ ሮሜ 10፤17፣ ኤፌሶን 3፤17)
- **መውደቅ፤** ለሚገባቸው የጽድቅ ፍርድ ተትተው የታለፉ መሆንን ያመለክታል።
- **መቀደስ፤** በአማኝ ሕይወት ውስጥ ክርስቲያኖች የልጁን መልክ እንዲመስሉ የሚያደርገው የመንፈስ ቅዱስ ቀጣይ ሥራ ነው። (2ኛ ተሰሎንቄ 2፤13፣ ፊሊጵስዩስ 2፤13)
- **ደኅንነት፤** ወንጌሉን በእምነት አማካኝነት መቀበል/ማመን እና በመንፈሳዊ ልደት አዲስ ሆኖ መወለድ፤ (ዮሐንስ 3፤5-8፣ ኤፌሶን 1፤13፣3፤17፣ ሮሜ 8፤2፣ ኤፌሶን 2፤8-10)
- **ኃጢአት፤** ሕጉን መተላለፍ። የእግዚአብሔርን ፍጹም መርህ ወይም የተሰጠ ትእዛዝ መጣስ።
- **ግልጠት / ቀዳሜ መገለጥ፤** የእግዚአብሔር እንደ ሰብዕ ወይም መልእክተኛ (መልአክ) በአካል መገለጥ። የክርስቶስ በሰው ልጅ መልክ አስቀድሞ የተገለጠበት ሁናቴ፥ 'የጌታ መልአክ' በመባል ነበር። (ዘፍጥረት 16፤13፣ 17፤1-3፣ 18፤1፣ 32፤30፣ ዘጸዓት 3፤2)
- **ምትካዊነት ወይም ተውላጣዊነት፤** የአንድን ሰው ቦታ በምትክነት መውሰድ። ኢየሱስ የኃጢአተኞችን ቦታ በመስቀል ላይ በምትክነት ወሰደ። (ማቴዎስ 20፤28)

አባሪ 6፥ የክርስትና መሠረታዊ እምነቶች

1. መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር ነጂነት የተነገረ ቃል መሆኑን እናምናለን፤ ስለዚህ አስተማማኝ፥ ስሕተት የሌለበት፥ ፍጹም ትክክለኛ የእግዚአብሔር ቃል ነው።

2. እግዚአብሔር እራሱን ለሰው ልጆች በሦስት አካላት፥ በአብ፣ በወልድ እና መንፈስ ቅዱስ እንደገለጠ እናምናለን።

3. በኢየሱስ ክርስቶስ ከድንግል ተወልዶ በሥጋ የመጣ መሆኑን እናምናለን።

4. ኢየሱስ ክርስቶስ ለሰው ልጆች ኃጢአት ምትክ ሆኖ በመስቀል ላይ መሞቱን እናምናለን።

5. በኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን በአካል መነሣቱን እናምናለን።

6. በኢየሱስ ክርስቶስ የሚታይ ሆኖ በእርግጥ ዳግመኛ እንደሚመለስ እናምናለን።

7. ያመኑ ለዘላለም እግዚአብሔር ባለበት የሚኖሩበት የእውን መንግሥተ ሰማይ እና የጠፉት ለዘለዓለም ከእግዚአብሔር በቅጣት የሚለዩበት የእውን ገሃነም እንዳለ እናምናለን።

8. ደኅንነት በእርሱ ጸጋ ላይ ተመሥርቶ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ስጦታ እንደሆነና ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ጌታ እና አዳኝ አድርገው እምነታቸውን በእርሱ ላይ ላደረጉ የተቸረ እንደሆነ እናምናለን።

አባሪ 7፥ ሰፋ ያሉ የክርስትና እምነት ነጥቦች

I ቅዱሳን መጻሕፍት

መጽሐፍ ቅዱስ በመለኮታዊ መነዳት በተነዱ ሰዎች እንደተጻፈ እና እግዚአብሔር እራሱን ለሰው ልጆች የገለጠበት መዝገብ ነው። የመለኮታዊ መመሪያ ትክክለኛ መዝገብ ወይም ግምጃ ቤት ነው። እግዚአብሔርን ደራሲው አድርጎ የያዘና፥ ስለሆነም ምንም ስሕተት የሌለበት ነው። የእግዚአብሔርን ፍቅር ጥልቀት ብሎም እግዚአብሔር እኛ ላይ የሚፈርድበትን መርሆዎች ይገልጣል፤ ስለሆነም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ የክርስቲያን ኅብረት ማዕከል ሆኖ፥ የሰው ልጆች ባህርይ፣ እምነት፣ እና ኃይማኖታዊ አተያዮች ሊፈተሹበት የሚገባ፥ ነገር ሁሉ የሚመዘንበት የበላይ መስፈርት ሆኖ ይጸናል። የማይፋለስ የእምነት እና የተግባር መመሪያችን ለመሆን ብቻውን በቂ ነው።

(1 ቆሮንቶስ 2:7–14፣ 2 ጴጥሮስ 1:20–21፣ 1 ቆሮንቶስ 2:13፣ 1 ተሰሎንቄ 2:13፣ 2 ጢሞቴዎስ 3:16–17፣ ማቴዎስ 5:18፣ 24:35፣ ዮሐንስ 10:35፣ ዕብራውያን 4:12፣ መዝሙር 119:89)

መጽሐፍ ቅዱስ፡

- በመንፈስ ነጂነት የሆነ (2ኛ ጢሞቴዎስ 3፡16)(እግዚአብሔር እፍ ያለበት)
- የማይፋለስ (ምሳሌ 3፡20-23) (እርግጠኛ፣ ውድቅ ሊሆን የማይችል)
- ፍጹም፥ እንከን የለሽ (መዝሙር 19) (ስሕተቶች እና እና ግድፈቶች የማይኖሩት)
- የተለየ ወይም የሚመስለው የሌለ ልዩ (ይሁዳ 3) (በዓይነቱ ብቸኛ)
- ምሉእ (ይሁዳ 3፣ ዕብራውያን 1፡1) (የተጠናቀቀ፣ የእግዚአብሔር ሙሉ መገለጥ)

II እግዚአብሔር

አንድ እና አንድ ብቻ ሕያው እና እውነተኛ እግዚአብሔር አለ። እርሱ የበቃ፣ መንፈሳዊ፣ እና ግላዊ አካል፣ ፈጣሪ፣ ታዳጊ እና የጽንፈ ዓለሙ ገዢ ነው። እግዚአብሔር በቅድስና እና በሌሎችም ፍጽምናዎች የማይወሰን ነው። ለእርሱ እጅግ የላቀውን ፍቅር፣ አክብሮት እና መታዘዝ ልንሰጥ ይገባናል። ዘለዓለማዊው እግዚአብሔር እራሱን ለእኛ እንደ አብ፣ ወልድ እና መንፈስ ቅዱስ ከተለዩ ግላዊ መገለጫዎች ጋር፥ ነገር ግን ያለ ምንም የባህርይ፣ የኹነት ወይም የማንነት ልዩነት ገልጾልናል።

(ዘዳ. 6፡4፣ ኢሳ. 45፡5-7፣ 1ቆሮ. 8፡4፣ ማቴ. 28፡19፣ 2ቆሮ. 13፡14፣ 1ጢሞ. 2፡4)

- በሦስት አካላት የሚኖር አንድ እግዚአብሔር አለ። (ዘዳግም 6፡4፣ ማቴዎስ 28፡18-20)

እግዚአብሔር አብ

እግዚአብሔር በራሱ ጽንፈ ዓለም የእርሱን ፍጡራን እና በሰው ልጆች ታሪክ ፍሰት እንደ እርሱ ጸጋ ዓላማዎች በልግስና እንክብካቤ እንደ አባት ይመራል፤ እርሱ በሁሉ ኃያል ነው፣ ሁሉን ይወዳል፣ በሁሉ ጠቢብ ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ልጆቹ ለሆኑት የእውነት አባት ነው። አቀራረቡም ለሰው ልጅ ሁሉ አባታዊ ነው።

(መዝሙር 145:8–9፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 8:6፣ ዘፍጥረት 1:1–31፣ ኤፌሶን 4:6፣ ዮሐንስ 1:12፣ ሮሜ 8:15፣ ገላትያ 4:5፣ ዕብራውያን 12:5–9)

- እርሱ የሁሉ ፈጣሪ ነው። (ዘፍጥረት 1፡1)
- እርሱ ለተዋጁት አባት ነው። (ዮሐንስ 1፡12)

እግዚአብሔር ወልድ

ኢየሱስ የእግዚአብሔር መለኮታዊ/ዘለዓለማዊ ልጅ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ሆኖ በመምጣቱ ከመንፈስ ቅዱስ የተጸለለ እና ከድንግል ማርያም የተወለደ ነው፤ እናም እግዚአብሔር እና ሰው (ሰዋምላክ) ነው። ኢየሱስ የሰዋዊ ተፈጥሮን ፍላጎት እና መሠረታዊ አስፈልጎት በራሱ ላይ በማኖር እና እራሱን ሙሉ በሙሉ በሰው ዘር በመገኘት ሆኖም ያለምንም ኃጢአት በመሆን በትክክል የእግዚአብሔርን ፈቃድ ገልጧል እናም አድርጓል። በግሉ ባደረገው መታዘዝ እና በመስቀል ላይ ሞቱ መለኮታዊውን ሕግ አክብሯል። ለሰው ዘር ከኃጢአት መዋጀት ራሱን አቅርቦአል። ከሙታን በከበረ አካል ተነሥቷል፤ ብሎም ከትንሣኤው በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ ከመሰቀሉ በፊት ከእነርሱ ጋር በነበረው ማንነቱ ተገልጧል። ወደ መንግሥተ ሰማያት ዐርጎ ብቸኛው አማላጅ በመሆን፣ የእግዚአብሔርን ማንነት እና የሰው ማንነት ተካፋይ ሆኖ እና በእርሱ አማካኝነት በእግዚአብሔር እና በሰው ዘር መካከል የእርቅ ምክንያት ሆኖ አሁን በእግዚአብሔር ቀኝ ከብሯል። በኃይል እና በክብር ዓለምን ሊፈርድ እና የመዋጀት ተልእኮውን ሊያጠቃልል ይመለሳል። አሁን እርሱ በአማኞች ሁሉ እንደ ሕያው እና ሁል ጊዜ የሚገኝ ጌታ ሆኖ ያድራል።

(ዮሐ. 10:30፣ 14:9፣ ዮሐ. 1:3፣ ቆላ. 1:14–17፣ ዕብ. 1:2፣ ፊል. 2:5–8፣ 1ጢሞ. 2:5)

ወልድ፤

- ዘላለማዊ/መለኮታዊ ነው። (ዮሐንስ 1:1፣ 8:58፣ ቆላስይስ 1፣ ዕብራውያን 1)
- ከዘላለም እግዚአብሔር ነው። (ዮሐንስ 1)
- ብቸኛ መካከለኛ ወይም አማላጅ ነው። (1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡5)
- ከድንግል በመወለድ ሰው ሆኗል። (ኢሳይያስ 7፡14፣ ማቴዎስ 1፡23፣ ፊልጵስዩስ 2፡5-10)
- ኃጢአት የለሽ ነበር (ዕብራውያን 4፡15)
- በመስቀል ላይ ሞቷል። (ፊሊጵስዩስ 2፡5-10)
- ከሙታን ተነሥቷል። (1ኛ ቆሮንቶስ 15፡4)
- ተመልሶ ይመጣል። (ራእይ 19፡11-16)

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ

መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር መንፈስ ነው። የቀደሙትን ቅዱሳን ሰዎች ቅዱስ ቃሉን እንዲጽፉ አነሣስቷል። በአብርሆት ሰዎች የቃሉን እውነት እንዲረዱ ያስችላል። ክርስቶስን ያከብራል። ሰዎችን ስለ ኃጢአት፥ ስለ ጽድቅ እና ስለ ፍርድ ይወቅሳል። ሰዎችን ወደ አዳኙ በመጥራት ዳግም ልደትን ያመጣል። ክርስቲያናዊ ባህርይን ያዳብራል፣ አማኞችን ያጽናናል፣ እና እግዚአብሔርን በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ ለማገልገል የሚያስችሉ መንፈሳዊ ስጦታዎችን

ይሰጣል። አማኙን ለመጨረሻው የቤዛ ቀን ያትማል። በክርስቲያን ዘንድ ያለው የእርሱ መገኘት አማኙን ወደ ክርስቶስ መልክ ሙላት ለማምጣት የእግዚአብሔር ማረጋገጫ ነው። እርሱ አማኝን እና ቤተ ክርስቲያንን ለአምልኮ፣ ለወንጌል ስርጨት እና ለአገልግሎት ያበራላቸዋል ብሎም ያስታጥቃቸዋል።

(1 ቆሮንቶስ 2:10–13፣ ኤፌሶን 4:30፣ ማቴዎስ 28:19፣ የሓዋርያት ሥራ 5:3–4፣ 28: 25–26፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 12:1–6፣ ዕብራውያን 10:14–15፣ ዮሐንስ 16:7–14)

መንፈስ ቅዱስ፡

- ሰብነት ወይም አካል ነው። (የሐዋርያት ሥራ 5፡3፣9፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 5፡19)
- ኢየሱስን ያከብራል። (ዮሐንስ 16፡14)
- ከደኅንነት ወቅት ጀምሮ በአማኞች ውስጥ ያድራል። (ኤፌሶን 1፡13)

III ሰው

ሰው በእግዚአብሔር ልዩ አሠራር በእርሱ አምሳል እና በእርሱ ፍጥረት ላይ ቁንጮ ሥራ ሆኖ የተፈጠረ ነው። በመጀመሪያ ሰው ከኃጢአት የነጻ እና የመምረጥ ነጻነት በፈጣሪው የተሰጠው ነበር። በነጻ ምርጫ ሰው በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአትን ሠራ፤ እናም በሰው ዘር ላይ ኃጢአትን አመጣ። በሰይጣን ፈተና አማካኝነት ሰዎች የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተላለፉ፤ እናም ኃጢአተኛ ማንነትንና ብሎም ወደ ኃጢአት ያዘነበለ ከባቢን ወርሰው ከእርሱ ከተሰጣቸው የቀደመ ንጽሕና ወደቁ። ከዚያም ስነ ምግባርን ተግባራዊ ለማድረግ በቻሉበት ቅጽበት ተላላፊዎች እና ከፍርድ በታች ያሉ ሆኑ። ሰውን ወደ እርሱ ቅዱስ ኅብረት ሊያመጣው እና በእግዚአብሔር የተፈጠረበትን ዓላማን እንዲያሟላ ሊያደርገው የሚችለው የእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነው። የሰው ልጅ ማንነት ክቡር መሆኑን እግዚአብሔር ሰውን በራሱ አምሳል መፍጠሩ እና ክርስቶስ ለእኛ መሞቱ ማስረጃ ነው። ከዚህም የተነሣ እያንዳንዱ ሰው አክብሮት፤ ክብር እና ክርስቲያናዊ ፍቅር የተገባው ነው።

(ዘፍጥረት 2:7፣ 15–25፣ ያዕቆብ 3:9፣ ዮሐንስ 3:36፣ ሮሜ 3:23፣ 6:23፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 2:14፣ ኤፌሶን 2:1–3፣ 1ኛ ዮሐንስ 1:8)

- ሰው በእግዚአብሔር የተፈጠረ ነው። (ዘፍጥረት 2፡7)
- ሰው በእግዚአብሔር ፍጹም አምሳል የተፈጠረ ነው፤ ሆኖም በነጻ ምርጫው በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት ሠርቷል። (ዘፍጥረት 3፡1-7)
- ሰዎች ሁሉ በባህርይ እና በምርጫ ኃጢአተኞች ናቸው። (ሮሜ 3፡9-18)
- ሰዎች ሁሉ በኃጢአት የተበከሉ ሆነውም እንኳ የእግዚአብሔር አምሳል ናቸው። (ያዕቆብ 3፡9)

IV ደኅንነት

ደኅንነት የሰውን መላ ማንነቱን መቤዠት ያካትታል። በገዛ ደሙ ዘላለማዊ ቤዛነትን ለአማኙ ያስገኘውን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ጌታ እና አዳኝ ለተቀበሉት ሁሉ በነጻ የቀረበ ነው። በሰፊው ትርጓሜው ደኅንነት ዳግም ልደትን፥ ንስሐን፣ እምነትን፣ መቀደስን እና መክበርን ያካትታል።

- ዳግም ልደት ወይም አዲስ ልደት አማኞች በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ ፍጥረት የሚሆኑበት የእግዚአብሔር የጸጋ ሥራ ነው። ኃጢአትን በመኮነን በመንፈስ ቅዱስ ኃጢአትን መውቀስ አማካይነት ልብ የሚለወጥበት፥ በዚህም ኃጢአተኛው በንስሐ ለእግዚአብሔር ምላሽ የሚሰጥበት እና በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምንበት ሂደት ነው። (ዮሐንስ 3፡3-8፣ ቲቶ 3፡5)

- ንስሐ እና እምነት የማይነጣጠሉ የጸጋ ልምምዶች ናቸው። ንስሐ ከኃጢአት ወደ እግዚአብሔር በእውነት መመለስ መምጣት ነው። እምነት ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስን መቀበል እና ሁለንተናን ለእርሱ እንደ አዳኝ እና ጌታ አድርጎ አሳልፎ መስጠት ነው። ጽድቅ እያንዳንዱን አማኝ ጻድቅ ወይም ትክክለኛ እንደሆነ የሚቆጥር የእግዚአብሔር የማወጅ ሥራ ነው። አዋጁም በክርስቶስ የማስተሰረያ ሞት በቂነት ላይ መሠረት የሚያደርግና የሕጉን ሁሉ መስፈርት እንዳሟላ ይቆጥራል። ጽድቅ አማኙን ከእግዚአብሔር ጋር ወዳለ የግል የሰላም እና የመወደድ ግንኙነት ያመጣል። (የሐዋርያት ሥራ 20፡20-21፣ ሮሜ 5፡1)

- ጽድቅ በደኅንነት ቅጽበት የሚሆን ፍጹም ልውውጥ ነው።

- ቅድስና በአዲስ ልደት የሚጀምር፥ አማኙ ለእግዚአብሔር ዓላማዎች የሚለይበት እና የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በእርሱ ውስጥ በማደሩ አማካኝነት ክርስቶስን ወደ መምሰል የሚያድግበት ልምምድ ነው። በጸጋ ማደግ በአማኙ የሕይወት ዘመን ሁሉ መቀጠል አለበት። (የሐዋርያት ሥራ 20፡32፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 1፡2፣ 30፣ 6፡11፣ 2ኛ ተሰሎንቄ 2፡ 13፣ ዕብራውያን 2፡11፣ 1ኛ ጴጥሮስ 1፡2)

- ቅድስና በአማኙ ምድራዊ ሕይወት ዘመን ሁሉ የሚቀጥል ነው።

- መክበር የደኅንነት ማጠቃለያ እና የተዋጁት የመጨረሻው የተባረከ እና የበቃ ወይም ዘላቂ ሁኔታ ነው። (ሮሜ 8፡16-17፣ 2ኛ ጴጥሮስ 1፡4፣ 1 ዮሐንስ 3፡2-3)

- የአማኝ የመጨረሻ ሁኔታ ክርስቶስን መምሰል እና ከእርሱ ጋር ለዘለዓለም በመንግሥተ ሰማይ መኖር ነው።

V. ትንሣኤ

ለጻድቃንም ለኃጢአተኞችም፥ ለሰዎች ሁሉ የመጨረሻ ትንሳኤ ይኖራል። ሕይወታቸውን ለክርስቶስ ኢየሱስ የሰጡት በመንግሥተ ሰማይ ለዘላለም ለመኖር ሲነሡ በኑሮ ዘመናቸው ሕይወታቸውን ለክርስቶስ ኢየሱስ ያልሰጡት ግን ለዘላለም በገሃነም ፍርድ ለመቀጣት ይነሣሉ። (የሐዋርያት ሥራ 24፡15፣ ዕብራውያን 9፡27፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 4፡13-17፣ ራእይ 20፡15፣ 21፡18)

- ለሰዎች ሁለት ዘላለማዊ መድረሻዎች ብቻ አሉ፤ መንግሥተ ሰማይ ወይም ገሃነም።

VI. ቤተ ክርስቲያን

የአዲስ ኪዳኗ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን በእምነት ቃል ኪዳን እና በወንጌሉ ኅብረት የክርስቶስን ሁለቱን ትእዛዛት በመቀበል፤ ለእርሱ ትምህርቶች በመሰጠት ስጦታዎችን፣ መብቶችን እና ዕድሎችን በመለማመድ፣ በቃሉ አማካኝነት በእነርሱ ላይ በመሥራት እና ይህንን የወንጌሉን መልእክት እስከ ዓለም ዳርቻ ለማድረስ በመሻት የተባበሩ የተጠመቁ አማኞች አካል ናት።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እያንዳንዱ አባል እኩል ኃላፊነት ያለበት እራሷን የቻለች አካል ነች። መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮዎችን በመከተል በክርስቶስ ጌትነት ሥር ትንቀሳቀሳለች። ሁለት የአገልግሎት ክፍሎች ቤተክርስቲያንን ያገለግላሉ። በመጋቢ/ሽማግሌ አገልግሎት ሰዎች ትመገባለች፥ ትመራለች፥ ክትትልም ይደረግላታል። ደግሞም በዲያቆናት አገልግሎት ባሉ ሰዎች ትገለገላለች። አዲስ ኪዳን ከዚህ በተጨማሪ ቤተ ክርስቲያንን እንድ አካል፥ ማለትም፥ በሁሉም ዘመናት የተዋጁትን በአጠቃላይ እንደ ክርስቶስ አካል አድርጎ አካቶ ይናገራል።
(1ኛ ቆሮንቶስ 12፡12-13፣ 2ኛ ቆሮንቶስ 11፡2፣ ኤፌሶን 5፡23-32፣ ራእይ 19፡7-8፣ ኤፌሶን 1፡22፣ 4፡15፣ ቆላስይስ 1፡18)

- ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ነች።
- ኢየሱስ የአካሉ ራስ ነው።

VII. ጥምቀት እና የጌታ እራት

ክርስቲያናዊ ጥምቀት የአማኝ በውኃ ውስጥ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም በመጥለቅ መጠመቅ ነው። ይህ አማኙን በተሰቀለው፣ በተቀበረው፣ እና ከሙታን በተነሣው አዳኝ ላይ ያለው እምነቱን፥ ብሎም የአማኙን ለኃጢአት መሞት፣ የቀደመው ሕይወት መቀበርን እና በክርስቶስ ኢየሱስ በአዲስ ሕይወት ለመመላለስ መነሣትን ለማመልከት የሚደረግ ምልክት ነው። በመጨረሻው የሙታን መነሣት ማመኑን በሕዝብ ፊት መመስከር ነው። የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት እንደመሆኑ የቤተ ክርስቲያን አባልነት ዕድልን ለማግኘት እና ለጌታ እራት እንደ ቅድመ ሁኔታ የሚወሰድ ነው።

የጌታ እራት የቤተ ክርስቲያን አባላት ኅብስቱን እና ወይኑን በመካፈል የተቤዢውን ወይም የታዳጊውን ሞት ለማሰብ እና ዳግመኛ ምጽአቱን ለመጠበቅ የሚደረግ ምልክታዊ መታዘዝ ነው።

(የሐዋርያት ሥራ 2፡38-42፣ 8፡36-39፣ ሮሜ 6፡1-11፣ የሐዋርያት ሥራ 2፡41-42፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 11፡23-32፣ 10፡16)

- ሁለቱም ጥምቀትም ሆነ የጌታ እራት ምልክታዊ ድርጊቶች ናቸው።

በአማኝ ጥምቀት ላይ ዝርዝር ነጥቦች፤

1. ተገቢው ተሳታፊ (የሐዋርያት ሥራ 2፡41)
    - እውነተኛ በክርስቶስ ኢየሱስ ያመነ ዳግም የተወለደ አማኝ ብቻ ለጥምቀት ትክክለኛ ሰው ነው።

2. ተገቢው አጠማመቅ (ማርቆስ 1፡9-10)
    - "ጥምቀት" የሚለው ቃል ቀጥታ ትርጉሙ "ማጥለቅ፣ ማስመጥ፣ ወይም መድፈቅ" የሚል ነው። መጥለቅ ብቻ ነው በተገቢው መንገድ ሞቱን፣ መቀበሩን እና ትንሳኤውን የሚያመለክተው።

3. ተገቢው ዓላማ (ሮሜ 6፡3-4)
    - የጥምቀት ዓላማ ሞቱን፣ መቀበሩን እና ትንሳኤውን ማመልከት ነው።

4. ተገቢው ሥልጣን (ማቴዎስ 28፡18-20)
    - ጥምቀት ለአዲስ ኪዳኗ ቤተ ክርስቲያን ብቻ የተሰጠ ሥርዓት ነው። የጥምቀት ሥርዓት በአዲስ ኪዳን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ሥር ከተካሄደ ብቻ ነው መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሚሆነው።

አባሪ 8፥ ቀላል የወንጌል ገለጻ

የወንጌሉ መልእክት መሠረታዊ ጉዳይ ምንድን ነው?

- **እናንተ እና እኔ ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንድናደርግ ነው የተፈጠርነው።**
(ዘፍጥረት 2-3፣ ዘሌዋውያን 26፡12)

- **ኃጢአታችን ከዚህ ኅብረት ለይቶናል።**
(ኢሳይያስ 59፡2፣ ሮሜ 3፡23)

- **ይህንን ግንኙነት ለማስታረቅ በራሳችን ልናደርገው የምንችለው ምንም ነገር የለም።**
(ኤፌሶን 2፡1-9)

- **ኢየሱስ የኃጢአታችንን ቅጣት ለመክፈል በመስቀል ላይ ሞተ።**
(ሮሜ 5፡8-10፣ ኤፌሶን 2፡13-16፣ 1ኛ ዮሐንስ 4፡9 እና 10)

- **ኢየሱስ እኛ ሕይወት ይኖረን ዘንድ ከሙታን ተነሣ።**
(1ኛ ጴጥሮስ 1፡3)

- **ኢየሱስ በክርስቶስ በእርሱ ላይ እምነታቸውን በማድረግ ኃጢአታቸውን ለሚናዘዙ የዘላለም ሕይወት (ወይም የዕርቅ ኅብረትን) ይሰጣል።**
(ዮሐንስ 3፡16፣ ዮሐንስ 17፡3፣ የሐዋርያት ሥራ 2፡38)

አባሪ 9፥ የተብራራ የወንጌል ገለጻ

የሕይወት ዓላማ ምንድን ነው?

ይህ ጥያቄ ለብዙ ክፍለ ዘመናት ተጠይቋል። መጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ መልስ ይሰጠናል።
የሕይወት ዋና ጉዳይ ግንኙነት ነው።

ከዘፍጥረት መጽሐፍ እስከ ራእይ መጽሐፍ ድረስ መጽሐፍ ቅዱስ የግንኙነት መልእክት ይናገራል። ይህ መልእክት ወንጌል (የምሥራች ወይም መልካም ዜና) ተብሎ ይጠራል።

አንድ ሰው መልእክቱን ሲረዳ እና የእግዚአብሔርን የዘላለም ሕይወት ግብዣ ሲቀበል የሕይወትን ዓላማ ብቻ አይደለም የሚያውቀው ሕይወትን እራሷን ያውቋታል።*

* "ኢየሱስም፦ እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም።" ዮሐንስ 14፡6

እኔና እናንተ ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረት ለማድረግ ነው የተፈጠርነው።

ዘፍጥረት 2-3 አዳም በእግዚአብሔር አምሳል ተፈጥሮ እንደነበረ እና ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ የሚችልበት ብቃት ተሰጥቶት እንደነበር ይነግረናል። ታሪኩ መነጋገርን፣ አጋርነትን፣ እና በአዳም እና በእግዚአብሔር መካከል የነበረ ግንኙነትን ይገለጻል።

የእግዚአብሔር የኅብረት መሻት በአዳም የተወሰነ ብቻም አልነበረም። ከእስራኤል ጋር የቃል ኪዳን ግንኑነት ውስጥ ገብቷል። "በመካከላችሁም እሄዳለሁ፥ እኔም አምላክ እሆናችኋለሁ፥ እናንተም ሕዝብ ትሆኑኛላችሁ።" (ዘሌዋውያን 26፡12) ኢየሱስ ደቀ መዛሙቱን በእርሱ ላይ እንዲጣበቁ በማዘዝ (ዮሐንስ 15፡1-10)፣ ለሚወዱት እራሱን እንደሚገልጽ ቃል በመግባት (ዮሐንስ 14፡21) እና ተከታዮቹን ወዳጆች ብሎ በመጥራት (ዮሐንስ 15፡15) በኅብረት አስፈላጊነት ላይ አጽንዖት ሰጥቷል። እያንዳንዱ ምንባብ እግዚአብሔር ለኅብረት ያለውን መሻት ያሳያል።

ኃጢአታችን ከዚህ ግንኙነት ነጥሎናል።

"ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል፤" (ሮሜ 3፡23) ኃጢአት የእግዚአብሔርን ሕግ መጣስ ሲሆን ኃጢአት ቅጣትም አለው። ሮሜ 6፡23 የእግዚአብሔርን ሕግ መጣስ ቅጣት እንዳለው እንዲህ ሲል ይነግረናል፤ "የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው።" ደመወዝ ላደረግነው ነገር የሚከፈለን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት ሁላችንም ሞት ሊከፈለን ይገባል።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሞት ሲናገር በመጀመሪያ የሚናገረው ስለ መለየት ነው። አካላዊ ሞት ስንሞት መንፈሳችን ከአካላችን ይለያል። በተመሳሳይ መንገድ ከኃጢአታችን የተነሣ መንፈሳዊ ሞት ስንሞት መንፈሳችን ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር ተለያይቷል። "ነገር ግን በደላችሁ (ወይም ኃጢአታችሁ) በእናንተና በአምላካችሁ መካከል ለይታለች፥ እንዳይሰማም ኃጢአታችሁ ፊቱን ከእናንተ ሰውሮታል።" (ኢሳይያስ 59፡2)

በራሳችን ይህንን ግንኙነት ለማስታረቅ ልናደርገው የምንችለው ምንም ነገር የለም።

በርካታ ሰዎች መልካም ሥራዎች ከእግዚአብሔር ጋር ቀና ግንኙነት እንዲኖራቸው እንደሚያስችሉ ያምናሉ። አለመታደል ሆኖ "ለብቁ መልካም ሥራ" መለኪያ ግልጥ ያለ ማመላከቻ የለም። መጽሐፍ ቅዱስ "አብዛኛውን ጊዜ መልካም ከሆናችሁ እግዚአብሔር የሚቀበላችሁ ትሆናላችሁ።" ወይም "ሦስት መልካም ሥራዎች አንድ መጥፎ ሥራን ያጣፋሉ።" አይልም። ለመልካምነት ግልጥ ያለ መስፈርት ሳይኖር መልካም ምን ያህል በበቂ ሁኔታ መልካም ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ ችግራችን የመልካምነት ማነስ እንዳልሆነ እንድናይ ያግዘናል፤ ችግራችን የኃጢአት ውጤት ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነታችንን ኃጢአት ሞት እና መወናበድን ስላመጣብን መቼም ማስታረቅ አንችልም። ኤፌሶን 2፡1 ያለ ክርስቶስ በመተላለፍ እና በኃጢአት የሞትን እንደነበርን ያስተምራል። 2 ቆሮንቶስ 4፡3-4 ያለ እግዚአብሔር ጣልቃ ገብነት በዚህ ዓለም አምላክ እውነቱን ለማየት እንደታወርን ይገልጻል። ከእግዚአብሔ ጋር ለመታረቅ የሞቱ ሰዎች ስለማይንቀሳቀሱ እና የተወናበዱ ሰዎች ስለማያምኑ ምንም ማድረግ አንችልም።

ኢየሱስ የኃጢአታችንን ቅጣት ሊከፍል በመስቀል ላይ ሞቷል።

የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው። ኢየሱስ የኃጢአታችንን ቅጣት ሊከፍል በመስቀል ላይ ሞቷል። የእርሱ ዋጋ መክፈል እርቅን የሚቻል፥ የሚገኝ አደረገው። "ጠላቶች ሳለን ከእግዚአብሔር ጋር በልጁ ሞት ከታረቅን፥ ይልቁንም ከታረቅን በኋላ በሕይወቱ እንድናለን፤" (ሮሜ 5፡10)

ኢየሱስ ሕይወት እንዲኖረን ከሙታን ተነሣ።

የኢየሱስ ሞት የኃጢአታችንን ቅጣት እንደከፈለልን ወደ ዘለዓለም ሕይወት ተስፋ የሚያመጣልን ደግሞ ትንሳኤው ነው። "ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን በመነሣቱ ለሕያው ተስፋና ለማይጠፋ፥ እድፈትም ለሌለበት፥ ለማያልፍም ርስት እንደ ምሕረቱ ብዛት ሁለተኛ የወለደን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ፤" (1ኛ ጴጥሮስ 1፡3)

የኢየሱስ ሞት የኃጢአት ዕዳችንን ከፈለ፤ የኢየሱስ ትንሳኤ ደግሞ ግንኙነትን እውን አደረገው።

ኢየሱስ እምነታቸውን በእርሱ ላይ አድርገው ኃጢአታቸውን ለሚናዘዙ የዘላለም ሕይወትን (ወይም የዕርቅ ግንኙነትን) ይሰጣል።

ኢየሱስ ስለ ዘላለም ሕይወት ብዙ ጊዜ ተናግሯል። (ዮሐንስ 3፡15፣ 16፣ 4፡14፣ 5፡39፣ 6፡40) ብዙ ሰዎች ወደ የዘላለም ሕይወት ሲሞቱ መንግሥተ ሰማይ መሄድ እንደሆነ ይመስላቸዋል። ነገር ግን ያ ኢየሱስ የተናገረው አይደለም። በዮሐንስ 17፡3 ኢየሱስ "እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት።"

ብሏል። የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። ከእግዚአብሔር ጋር የእርቅ ኅብረትን መለማመድ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት የዘላለም ሕይወት ኢየሱስ ባደረገላቸው ላይ እምነታቸውን አድርገው ከኃጢአታቸው ለሚመለሱ ተሰጥቷል። መጽሐፍ ቅዱስ ከኃጢአት የመመለስ ተግባርን ንስሐ ብሎ ይገልጸዋል። ያም አንድ ሰው ኃጢአት አልባ ይሆናል ማለቱ አይደለም። ከኃጢአት ሥራ ይልቅ እግዚአብሔርን ይፈልጋል ማለት ነው።

የዘለዓለም ሕይወትን እንዴት ላገኝ እችላለሁ?

ዮሐንስ 3:36 "በልጁ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው፤" ብሎ ይነግረናል። አንድ ሰው የዘላለም ሕይወትን ኢየሱስ ባደረገለት ነገር ላይ እምነቱን በማድረግ ይቀበላል። ኢየሱስ ምን አደረገላቸው? ስለ ኃጢአታቸው በመስቀል ላይ ሞተላቸው፤ ሕይወት እንዲኖራቸውም ከሙታን ተነሣ እናም በክርስቶስ ላይ እምነታቸውን በማድረግ ኃጢአታቸውን ለሚናዘዙ ሁሉ የዘላለም ሕይወትን ይሰጣል።

ክርስቶስን መከተል የማያልቅ፥ መቼም የማያበቃ ጉዞ ነው፤ ይሁን እንጂ፥ በቀላል ጸሎት ሊጀምር ይችላል። ይህ ጸሎት እንዲመራችሁ ተጠቀሙበት። "እግዚአብሔር ሆይ ኃጢአት መሥራቴን አውቃለሁ። ኃጢአቴም ካንተ እንደለየኝ ገብቶኛል። ኢየሱስ ስለ ኃጢአቴ በመስቀል እንደሞተ፣ እና በሦስተኛው ቀን ከሙታን እንደተነሣ አምናለሁ። እንደገባኝ መጠን ልክም ኢየሱስ ስለኔ ባደረገው በማመን ከኃጢአቴ እመለሳለሁ። በኢየሱስ ስም ጸለይኩ። አሜን።"

ዛሬ በክርስቶስ ላይ እምነታችሁን ካደረጋችሁ፥ ይህንን ውሳኔያችሁን ለሌሎች እንድታካፍሉ እናበረታታችኋለን።

ከእግዚአብሔር ጋር ለጀመራችሁት አዲስ ግንኙነት ተጨማሪ መገልገያዎችን ለማግኘት የሚከተለው አድራሻ ውስጥ ግቡ፤

www.thisistheGospel.com.

ወደ ቤተሰቡ እንኳን ደህና መጣችሁ!

ገላትያ 4:7

የክርስቶስ ሕይወት መርጃዎች / መገልገያዎች

ስለ የግንኙነት ሕይወት እና የክርስቶስ ሕይወት አስደናቂ ነገሮችን ለማየት ዓይኖቻችሁ ከተከፈቱ በኋላ ወደ ሞተ ሃይማኖት መመለስ የለም። አሁን ጥያቄው “የበለጠ ለመማር ወደ የት መሄድ ይኖርብኛል?” የሚል ይሆናል።

ጠንካራ የኅብረት አትኩሮት ያላቸውን መጻሕፍት ዝርዝርም እዚህ አካትተናል። ከእነዚህ መጻሕፍት እንዳንዶቹ ከኅትመት ውጪ ሆነዋል ነገር ግን በአሮጌ ተራ የመጻሕፍት መደብሮች ሊገኙ ይችላሉ። ከእነዚህ ደራሲያን የተወሰዱት ቁልፍ አሳቦች ወንጌሉ ይህ ነው በሚለው በዚህ ትምህርት ውስጥ ቀርበዋል።

አንዳንዶቹ መጻሕፍት የዚህ የጥሞና መምሪያ አዘጋጆች ያልተቀበሏቸውን ትምህርቶች ያቀርባሉ። ለምሳሌ፥ ስታንፎርድ አማኞች ኃጢአተኛ ተፈጥሮንም ሆነ አዲሱን ፍጥረት ሁለቱም (በአንድ ጊዜ) ይኖሯቸዋል ብሎ ያስተምራል። እኛ በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት በዚህ አንስማማም። ማክቬይ፣ ፎስተር እና ጆርጅ በየራሳቸው መጽሐፍ ጠንካራ ተቃውሞን ያቀርባሉ። እኛ እንዚህን መጻሕፍት በዝርዝሩ ውስጥ ያካተትናቸው በሌሎች የኅብረት ጉዳዮች ላይ የተረጋገጡ ምልከታዎችን ስለሚያቀርቡ ነው። ስታንፎድ እግዚአብሔር አማኝን ወደ እውነት የሚያደርስበት ሂደት ዙሪያ ከሚጽፉት ጸሐፍት መካከል ከታላላቆቹ አንዱ ነው። ጥቂት ልዩነቶች መኖራቸው እንዳለ ሆኖ የበሰለ አማኝ በቅዱስ ቃሉ ብርሃን ስሕተትን ለመለየት ችግር አይኖርበትም።

እነዚህን መጻሕፍት ስታነቡ፤ በኅብረት ላይ ቁልፍ የሆኑ ጽንሰ አሳቦችን ለማግኘት ሞክሩ። ክርስቶስ በእናንተ ሕይወት ውስጥ፥ በእርሱ መኖር፥ ሕይወት ከማድረግ ይልቅ መሆን፥ እግዚአብሔርን ማወቅ፥ ከክርስቶስ ጋር መቆራኘት፥ የእግዚአብሔር በእናንተ ውስጥ መኖር፥ ዐውዳዊ እውነት ወይም በክርስቶስ የሆነ እውነት የሚሉ ሃረጎችን አትኩሮት ሰጥታችሁ ማስታወሻ ያዙ። እነዚህ ሐረጎች ወደ ተትረፈረፈ ኅብረት ይመሯችኋል።

የተጠቆሙ መገልገያዎች ዝርዝር

- *Grace Walk* by Steve McVey
- *The Complete Green Letters* by Miles Stanford
- *Because We Love Him* by Clyde Cranford
- *Transformed Into His Image* by David Foster
- *Grace Amazing* by Steve McVey
- *Complete in Christ* by Bob George
- *The Explicit Gospel* by Matt Chandler
- *The Rest of the Gospel* by Stone and Gregory
- *Laws for Liberated Living* by Manley Beasley
- *Classic Christianity* by Bob George
- *Calvary Road* by Roy Hession
- *The Indwelling Life of Christ* by W. Ian Thomas
- *Truefaced* by Thrall, McNicol Lynch
- *Renovation of the Heart* by Dallas Willard
- *Alive By His Life* by Manley Beasley
- *The Law of Liberty in the Spiritual Life* by Evan Hopkins
- *Born Crucified* by L.E. Maxwell
- *Grace Rules* by Steve McVey
- *Falling for God* by Gary Moon
- *Not I But Christ* by Stephen Olford
- *Gospel* by J. D. Greear
- *Jesus + Nothing = Everything* by Tullian Tchividjian
- *Jesus Changes Everything* by Bob George
- *To Live is Christ To Die is Gain* by Matt Chandler

ጥያቄዎች ካሏችሁ በዚህ አድራሻ እባካችሁን አግኙን፤

info@lifebaptistchurch.com

thisistheGospel.com